Képes melléklet nélkül ne fogadja el a lapot — 48 oldal, ára 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XII. ÉVFOLYAM, 108. SZÁM. DEBRECEN, 1935 MÁJUS 12., VASÁRNAP. ÁRA 20 FILLÉR.

Elhangzott a vád- és véd-beszéd a Vásáry-ügyben

A főügyész mindenben fenntartotta a vádat

Tóth Aurél védő: Az hittem, hogy a vádelejtések sorozata fog bekövetkezni - Teljes felmentést, esetleg a legenyhébb büntetést, vagy az iratoknak a felügyeleti hatósághoz való áttételét kéri

Vásáry István nagy beszédben hangoztatta a vádak tarthatatlanságát

Vásáry István: „Debrecen város történetébe ugy kapcsolódtunk be, hogy onnan bennünket többé kitörölni nem lehet. Nincs senki, aki mást várjon, mást kérjen és mást kivánjon, mint az igazságot"

A debreceni fegyelmi ügyek tegnap utolsó felvonásukhoz érkeztek el. Szabolcs vármegye fegyelmi választmánya előtt tegnap hangzott el a vádbeszéd, a védbeszéd és részint élőszóval, részint irásban előterjesztették védekezésüket a fegyelmi eljárásban érintett városi főtisztviselők.

Meglepetést keltett, hogy a négynapos tárgyalás anyaga után is, mely sok részében más szinben tüntette fel a vád tárgyává tett fegyelmi eljárás anyagát, Sarvay tiszti főügyész mégis mindenben fenntartotta a vádat és megmaradt a büntetés kiszabásának ama mértékénél, amelyet már vádindítványában indítványozott. **A főügyész inkább csak a vádiratot ismételte meg és aligha csalódunk, ha azt mondjuk, hogy a közvélemény a négynapos tárgyalás adatainak ismeretében mást várt volna.**

A vádbeszéd után a fegyelmi eljárás alá vont főtisztviselők védekezésére került a sor. Dr. **Tóth** Aurél Vásáry István polgármester védője éles okfejtéssel mutatott arra, hogy a vádak összezsugorodtak és joggal várhatta, hogy a vádelejtések sorozata fog bekövetkezni. **Részletes indokolással teljes felmentését kérte a polgármesternek,** esetleg a legenyhébb büntetés kiszabását, vagy az iratoknak a felügyeleti hatóságokhoz való továbbitását.

Az utolsó szó jogán dr. Vásáry István mondott közel kétórás nagy beszédet. Megmutatkozott ebben a beszédben annak a férfiunak igazságot kereső lelkülete, aki másfélén keresztül hallgatni volt kénytelen az ellene felhozott vádakkal szemben. **Igazságot kért a maga** számára, azt az igazságot, amely egyformán megilleti a legegyszerübb embert éppen úgy, mint a vezető pozicióban másnak sorsát irányító férfiut. Hatásosan mutatott rá arra, hogy ezzel az üggyel a biróság a vádló, a vádlottak, sőt ennek az ügynek a statisztái is a történelem szinpadára kerültek. Ennek a városnak a történelmében bizonyára mély nyomokat is hagy az elmult esztendő, mely Debrecenben ennek az ügynek a jegyében mult el. **Vásáry nem kért mást beszédében, mint az igazságot** és ehhez csak azt füzte hozzá, hogy ő és vezető tisztviselőtársai Debrecen város történelmébe úgy kapcsolódtak be, hogy **onnan őket kitörölni többé nem lehet.**

A nagy fegyelmi eljárás utolsó jelenete tehát lejátszódott, most a közvélemény feszült érdeklődéssel várja, milyen lesz a végső akkord, vissza adja-e az itélet a város nyugalmát és végre ebbe a városba visszatér-e az alkotó békés munka.

A tárgyalás utolsó napjáról tudósítónk a következőkben számol be:

Dr. Mikecz Ödön főispán a Vásáry ügy főtárgyalásának utolsó előtti napján délelőtt tiz óra előtt nyitotta meg a fegyelmi választmány ülését, amelyet nagyobb számu közönség hallgatott végig. Bejelentette, hogy telefonon érdeklődött a Városi Takaréknál a gőzeke fedezetül való kijelölése ügyéről. Azt az értesitést kapta, hogy a gőzekének egyrésze, amelynek értékét nyolcvanezer pengőre becsülik, tényleg le van kötve. Mivel azonban törvényes zálogjoggal van terhelve a gőzeke, igy emiatt nem vették figyelembe a kimutatásban, mint külön biztositékot. Kérte ennek irásbelileg való közlését is, de ez még nem érkezett be.

A főispán ezután felhivta dr. Sarvay Elek tisztifőügyészt vádinditványának előterjesztésére.

—

Dr Sarvay Elek vádbeszéde

Dr. Sarvay vádbeszédét a következőkép kezdte:

— A hivő lélek a harangszóra rendesen elmélyed, gondolkozik és úgy hiszem, hogy most az utolsó napokban Debrecen városában a nagy harang szavára a siető, munkájára törekvő civis, a szorgalmas tisztviselő és a városnak más tisztes polgárai sokszor gondolnak arra, ami ma Szabolcsvármegye Törvényhatóságának székházában ezekben a napokban itt folyik. A város tekintélyes polgármestere ad számot arról a sáfárkodásról, amely 10 év alatt az ő munkájából és az ő munkájának az eredményeként jelentkezik. Debrecen nagy város, de ezt a nagyságát nemcsak annak köszönheti, mert lakósainak száma nagy, nemcsak annak köszönheti, hogy területe legnagyobb az összes magyar városok között, hanem köszönheti annak a multjának, amelyet a nemzeti történelem ott kovácsolt és köszönheti elsősorban annak, hogy a legmagyarabb város valamennyi város között.

— Az ős forrásokra tekint vissza a szellemi kulturára és ma, amikor ennek a magyar városnak legmagyarabb tisztviselői felett kell, hogy ítélkezzék a fegyelmi biróság, azt hiszem, méltán hívhatom fel a figyelmet a tradiciók alapján kifejtett és kifejezésre juttatott köztiszt viselők tipusára, a magyar táblabiró tipusra, amely markáns volt, kötelességtudó volt, amely a közéleti tisztaságot elsősorban tartotta szem előtt és amely a magánérdeket mindig háttérbe szorította.

— Ennek a tipusnak, ennek az ideálnak a képét talán az élet megváltozása megszürkítette, a nobile officium megszünt, a tisztviselő ma pénzt kér és pénzt kap szolgálatáért, azonban ez a körülmény nem változtathat azon, hogy ezeknek az ősi lelki és erkölcsi kvalitásoknak a tisztviselő lelkében meg kell maradni.

— Ez a sok irat, amely előttünk fekszik, 10 éves sáfárkodás eredménye. Egyik, másik papiros már meg is sárgult, már fóliáns számba megy és mehet és ezek a papirok már jogerősen lezárt ügyeket produkálnak, mégis csodálatos, hogy ezekről a pecsétet, a köteléket ismét fel kell nyitni és a jogerőssé vált ügyiratokat ismét át kell böngészni. Igen, mert egy magánjogi és erkölcsi viszonyt jogerősen le lehet zárni, de nem zárhatók le ezzel a tisztviselőknek a munkája és munkájának bírálata, mert egy közgyülési, egy tanácsi, vagy egy polgármesteri határozat lett légyen bár jogerős, nem lehet örökös

Cserkész cikkek... Olympia Sportáruház Piac u. 24. sz.

SCHMIDHAUER-féle
Igmándi
A VILÁG
egtartalmasabb és legbatékonyabb természetes keserűvize.
Gyógyerőkre nézve hatásában felülmúlhatatlan!
A normális adag fél pohár (100—120 gram), de legtöbbször már 3—4 evőkanal is elegendő. Legmegfelelőbb reggel éhgyomorra használni. Egy-két órán belül fájdalommentesen és tökéletesen kitisztítja a gyomrot és beleket. Eltávolítja a betegségek baktériumait.
Az Igmándi-keserüviz az egyedüli, amely a szokásos nagy üvegek mellett, 0.35 literes kis üvegekben is kapható. Ez az ujitás közkedveltségnek örvend az olcsóbb ár és kényelmesebb kezelés (utazás stb.) miatt.
Használati utasitás és kútleirás minden üveghez mellékelve.

leple egy bizonyos vétség, vagy egy megtévedés vagy egy mulasztásnak a takarójául.

— Tekintetes Fegyelmi Bíróság! A tisztviselő sorsa mindenesetre nehéz. A tisztviselő élete egy nyitott könyv kell, hogy legyen és a közvélemény és az arra hivatott hatóságok és személyek és közületek mindíg lapozhatnak a tisztviselők életében. Épen a mai eset mutatja, hogy a nyugdijazás bástyája még nem menti meg a tisztviselőt attól, hogy fegyelmi eljárás alá vonassék. A 24 éves bünöző tisztviselő nyolcvan éves aggastyán korában is felelőségre lehet vonni. Ne héz ez a tisztvielői sors, de nagy tisztesség is, ha a közhatalom szeplőtelen palástjában jár.

Ez a fegyelmi ügy naggyá fejlődött. Nagy jelentőséget adott neki nemcsak a város előkelő poziciója, amelyet a csonka hazában betölt, nagy jelentőséget adott ennek az ügynek *nemcsak Vásáry István polgármester egyénisége,* hanem *az a körülmény is, hogy megelőző, leg* hírlapi nyilatkozatok, közlemények voltak, amelyek célzásokat tettek *bizonyos politikai vontkozásokra, politikai ellentétekre.* Nem tudom, hogy mi van ebben szubjektiv beállítás és van-e valami alapja, de nem is akarok tudomást szerezni semmiről, ami ezeken a falakon kivül történt, mert ha ezeket tudomásul venni és elkönyvelni akarnám, úgy érzem, hogy lecsúsznék az objektivitás alapjáról.

— Én meg vagyok győződve, hogy a fegyelmi bíróság, amikor az igazság mérlegének egyik serpenyőjébe teszi a tisztviselői kvalitásokat és oda helyezi a vétkességet, esetleg mulasztásokat, a másik serpenyőbe a tiszta objektiv sulyokat fogja helyezni s ezt a sulyhelyezést maga a törvény, a sziv, a méltányosság és a tisztességes, becsületes logika fogja irányitani. Ebben a gondolatban, biztos érzésben és tudatban helyezem a fegyelmi bíróság asztalára a vádiratomat, amelynek tartalmát a fegyelmi bíróság ismeri.

A FŐÜGYÉSZ FENNTARTJA AZ EGÉSZ VÁDIRATOT

A megjelent vádiratomat egész terjedelmében fenntartom és kérem vétkesnek kimondani az 1929:XXX. t. c. 76. §-a alapján dr Vásáry István polgármestert azért, mert általánosságban megszegte tisztviselői kötelességét és hanyagul teljesitette a majd alább kifejtendő állás szerint kötelességét. Kérem bünösnek kimondani dr Vargha Elemér h. polgármestert, aki szintén ugyanilyen irányban megszegte kötelességét. Kérem továbbá dr Miszti Károly t. főügyészt, kérem Borsos József müszaki tanácsost, dr Veress Géza gazd. tanácsost, Zöld József tb. helyettespolgármestert és Ary Lajos főszámvevőt vétkesnek kimondani.

— A Nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszter ur, amikor elrendelte a fegyelmi eljárást, 23 vádpontot csoportositott dr Vásáry Istvánnal szemben, a többi terhelttel szemben szintén több vádpontot állapit meg, mint később rá fogunk térni és ezek közül a legtöbbet, 6 vádpontot Zöld Józseffel szemben, a többivel szemben négy-négy, illetőleg Ary Lajossal szemben 1 vádpontot hoz fel olyan tényekként, amelyek alapján az ő fegyelmi vétségük megállapitható. Ezen vádpontokat a fegyelmi eljárást elrendelő miniszteri határozat személy szerint koncentrálta és személy szerint igyekezett kimutatni azokat a fegyelmi vétségeket és mulasztásokat, amelyek a fegyelmi vétség megállapitásához vezetnek. Én ettől eltérőleg nem személy szerint, hanem téma szerint és esze körök szerint kivántam csoportositani a vádpontokat és e szerint kivánom cselekményüket tüzetesen tárgyalni. **Ennélfogva 30 vádpontban koncentráltam a vádiratokat.** Ezeknek a vádpontoknak ugy a fegyelmi eljárást elrendelő határozatban, mint a vádiratban szereplő adatok szerint legnagyobbrészben és tulnyomólag az özv. Vásáry Andrásné és társai haszonbérlők ügyével foglalkozunk legtöbbet, mert ezzel a haszonbérlettel kapcsolatban követték el a szabálysértéseket a tisztviselők.

A bevezetés után dr Sarvay Elek rendkivül részletességgel foglalkozott sorban minden egyes vádponttal. A vádinditványa ugyan semmiféle eltérést nem mutat attól, amit nyomtatásban kiadott, **ennek ellenére minden ügyet, még amelyekben a vádat elejtette is, behatóan megvitatott.** Bőven cáfolta a tisztviselők védekezését és igyekezett alátámasztani a vádat.

Inditványozza a főügyész, hogy a fegyelmi tanács a fegyelmi vétség megállapitása mellett döntsön s dr Vásáry István polgármestert a szolgálattól való felmentéssel, dr Vargha Elemér h. polgármestert 1000 pengő pénz büntetéssel, Zöld József tb. h. polgármestert 400 pengő pénzbüntetéssel, dr Miszti Károly főügyészt a szolgálattól való felmentéssel, dr Veress Géza tanácsnokot 1000 pengő pénzbüntetéssel s Ary Lajos főszámvevőt 200 pengő pénzbüntetéssel sujtsa. Borsos József müszaki tanácsos megbüntetését pedig mellőzze.

Sarvay a vádat teljes egészében fenntartotta, a minősitésen sem változtatott.

Miszti Károly védekezése a vádakkal szemben

Ebédszünet után először dr *Miszti Károly* főügyész beszélt:

— Amikor felfüggesztésem óta eltelt egy év után alkalmam nyilik arra, hogy ilyen nagy nyilvánosság előtt is védekezésemet előadhassam, nemcsak a magam védelmét látom el, hanem *ellátom a védelmét annak a nagy köztisztviselői karnak is, amelynek a közvédló úr kijelentése szerint is tényleg nagyon nehéz a helyzete.*

— Az igazságba vetett rendithetetlen hitem adja meg az erőt, hogy védekezésemet előterjesszem.

Dr *Miszti Károly* ezután az egyes vádpontokban ellene emelt vádat, a főügyész állitásait cáfolta és igyekezett megdönteni.

— Nagyon súlyos vád, amely — megvallom őszintén — legjobban bántotta a lelkemet, a miniszteri leiratban is, a közvádló indítványában is az, hogy nem egyforma mértékkel mértem az emberekkel szemben.

— *Az egész életem éppen ennek ellenkezőjét bizonyitja.* Mindig arra törekedtem, hogy engem ilyen vád soha se érjen. Isten kifürkészhetetlen végzése, hogy éppen ezzel a váddal kell nekem védekeznem.

Majd foglalkozik azokkal az esetekkel, amikor a biztosíték nélküli bérlőket be kellett perelni. Felolvas sok hivatali feljegyzést, melyekből kitűnik, hogy ő kiadta az útasítást a perekre, de a gazdasági ügyosztálytól várakozási útasítást kapott. A végső esetben csak 12 bérlőt pereltek be.

Tény az is, hogy *Gődényék vásároltak birtokokat, de ezek a földek nem érnek annyit, amennyi be van kebelezve rájuk.*

Érdekes példát hoz fel, amikor tökéletes biztosítékot szerzett és jegyzőkönyvben kötötte meg a bérlő kezétlábát. *A bérlő kérvényt nyújtott be a közgyüléshez, amely feloldotta a megkötöttséget és ezt a határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.*

— A közvádló főügyész úr megrajzolta az ideális főügyész alakját. Kijelentem, hogy előttem ez az ideál lebeg. *Az én főügyészi ideálom az, aki nemcsak ésszel, hanem szivvel is dolgozik, biztositja a köz érdekét, de kárt nem okoz a másik félnek sem,* a felsőbb irányító hatóság útasításait szem előtt tartja. Azt hiszem, nem jártam el roszszul és engem a következmények igazolni fognak.

— *A perköltségekre nézve köszönöm, hogy a vád képviselője most már nem állitja, hogy anyagi kárt okoztam a városnak, nem mondja, hogy hasznot akartam szerezni magamnak, csak azt állitja, hogy formahibát követtem el.* Ezt a hibát előttem öt főügyész követte el, mindnyájan ugyanazt a módszert követték az elszámolás sorrendjében.

— Igazságomba vetett rendithetetlen hittel — fejezte be beszédét Miszti — tisztelettel kérem, méltóztassék olyan itéletet hozni, amely a méltányos igazságnak minden tekintetben megfelel.

Beszédét e szavakkal fejezte be:

— Engem a legjobb lelkiismeret és a közéleti tisztaság iránti kötelesség vezetett ennek az inditványomnak az előterjesztésére és arra kivánom felhivni méltóságos elnök ur és a tekintetes választmány figyelmét, hogy nemrégen elhangzott egy szózat legfelsőbb helyről és ezt ne méltóztassék figyelmen kivül hagyni, hogy mindent a hazáért és semmit a privát ügyért.

Borsos József védőbeszéde

Borsos József védőbeszédében azt bizonyította, hogy nem a hivatalfőnök felelős az egyes alárendeltek hibáiért. Bizonyítja ennek az elvnek az igazságát az a tény is, hogy Ary Lajos főszámvevő ellen nem indítottak fegyelmit a Kupás-féle 81.000 pengős sikkasztás miatt, mert — igen helyesen — azt a tisztviselőt vonták felelősségre, aki közvetlen Kupás felett gyakorolt ellenőrzést és Árynak egy haja szála sem görbült meg.

Részletesen foglalkozik a villamospálya karbantartási ügyével, a csatorna bekötésekkel, a portlandcementfalazás kérdésével, mely utóbbit Smitz Lajos mérnök végeztetett.

Bizonyította, hogy fegyelmi vétség terhére egyetlen vádpontban sem állapítható meg.

Borsos tanácsoson beszéde végén megindultság vett erőt.

— Nagyon sajnálatos — mondta —, hogy *a tisztviselő becsülete Csáki szalmája.* A vád elejtése nem veszi le rólam, hogy a fegyelmit azért kellett elrendelni ellenem, mert a város megkárosításával a Tóth és Sebestyén cégnek illetéktelen hasznot juttattam. *Magoss György és Vásáry István kora a megujhodás kora Debrecenben.* Nem volna logikus, ha ennek a kornak müszaki alkotásaiért megbélyegzés lenne a részem. Mély tisztelettel kérem felmentésemet.

Dr Veress Géza beszéde

Dr Miszti beszéde után pár perces szünet volt, majd dr **Veress Géza** következett.

Minden személyi momentum nélkül

Csapó-Vár uccai sarokházban
három és két szoba hallos
valamint három szobás balkonos utcai lakások teljes komforttal
november elsejére kiadók
A lakások mind lépcsőházi bejáratuak, lift közlekedéssel, kitűnő beosztásban és tágasan méretezett szobákkal.
Értekezni lehet: WIENER ADOLF zsákkereskedő cégnél, Kossuth ucca 27. sz. Fél 3 órától fél 5 óráig.

VÁSZON?
Csak megbizható minőségekben
Nagy választékban
KARDOS LÁSZLÓNÁL

Meghülésnél, fájdalmaknál
Aspirin
tabletták!
Csak a „Bayer" (BAYER) kereszttel valódi
Magyar gyártmány
Gyógyszertárakban kapható.

azonnal a vád tárgyává tett kérdésekkel foglalkozott, egyébként védekezett a főügyész állításaival szemben.

A maga igaza szempontjából megvilágította a lóvásárlás, a faártörlés ügyét.

— A város érdekében rendszerint szigorúbb álláspontot foglaltam el mint a bizottságok, vagy a közgyűlés. Megállapítható ez a 11 tanú eskü alatti vallomásából is, hogy a Vásáry testvérek ügyében is ezt az álláspontot képviselte és rendszerint a humanusabb felfogás győzött az előadói szigorú javaslattal szemben.

Ha Vásáryéknak kedvezményt akart volna adni, nem kellett volna vitába szállni a bizottságokkal, a város érdekeiért.

Igazolja, hogy amióta átvette az ügyosztályt, kétszer olyan súlyosak lettek az elem icsapások a városi birtokokon.

A Vásáry testvérek az azévi tartozásukat mindig kifizették, csak törleszteni nem voltak képesek a régi adósságukra.

Az egész vizsgálat alatt — ártatlansága tudatában — a legteljesebb őszinteséggel és nyugodt lélekkel tárt fel minden adatot. Lelkiismerete teljesen tiszta. Egész életében szigorú mértékét követte a kötelességteljesítésnek.

A vizsgálat során kijelentette, hogy feszélyezte őt a polgármester személye, ennek ellenére is exponálta magát a város érdekében. Mindig kötelességteljesítő volt. Önként ment a harctérre, négy gyermeket nevel a hazának, a városnál megfeszített erővel dolgozik, még az esti órákban is.

— Kérem — fejezte be beszédét, méltóztassék ügyemet igazságosan elbirálni és miután nem látom magam hibásnak, méltóztassék a vád- és következményei alól felmenteni.

Dr Vargha Elemér, Zöld József és Ary Lajos írásban terjesztettek elő védekezést

Dr Vargha Elemér h-polgármester nem jelent meg személyesen a tárgyaláson, védekezését írásban terjesztette be, melyet felolvastak. A védekező irat először reflektált a bútorvásárlással kapcsolatos vádra és utal arra, hogy a szakértők véleménye teljesen megbizható volt. Ezek állandó szakértői a városnak. Ha forma szerint kifogásolható is az eljárása az ügyben, lényegileg helyesen járt el. Az ohati ügyekkel kapcsolatos vádakra együttesen teszi meg észrevételét. Etekintetben hivatkozik többféle munkakörére, sok dolgára, ami miatt nem figyelhette külön a polgármester minden ténykedését. Azt mondja, hogy kényes volt a helyzete a polgármester testvére ügyében.

Majd azt hangoztatja, hogy bizonyos feszélyezettséget éreztek az ohati bérlők ügyével foglalkozó összes személyek és bizottságok és bár jogilag kötelessége lett volna neki, de a körülmények valójában lehetetlenné tették a jelzett ügyek helyes irányba terelését. Más határozatot nem hozhatott volna, még ha feszélyezve nem is lett volna. Fiztkai lehetetlenség volt az ügyeket elejétől végig áttanulmányozni és lelkiképtelenség volt a polgármester családjával szemben örökké gyanakvó és ellenkező tisztviselő álláspontjára helyezkedni. Végül kifogásolja, hogy olyan súlyos fegyelmi büntetést indítványoz az ügyész, melynek kiszabása csak arra volna alkalmas, hogy **egy több évtizede becsülettel szolgáló tisztviselő hivatalnoki életének tiszta egét igaztalanul elhomályosítja.**

Zöld József főjegyző ugyancsak írásban védekezik. Rámutat a vádirat tévedésére a hatvan vagon termény, a Vásáry testvérek kölcsöne ügyében. — A HÉV üggyel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a vonatkozó határozat összes rendelkezéseit végrehajtotta és a kérdést egyáltalán nem hanyagolta el. Ami a fellebbezés késedelmes felterjesztését illeti, arranézve hangsúlyozza, hogy rendkivül túl volt terhelve abban az időben munkával. Mióta főjegyző az ohati bérlet ügyeinek intézésébe nem folyt bele, ilyen körülmények között a vonatkozó felterjesztés szövegét sem tartozott átstilizálni.

Ary Lajos szintén írásban védekezik. A kölcsönügyekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy azok prolongálásába nem vett részt, az adminisztráció mulasztásairól nem viselheti a felelősséget. Hivatkozik arra, hogy húsz éve áll a város szolgálatában, jelentékeny részt vett a Takarékalapításában és mindezideig a város pénzügyeit minden kifogás nélkül vezette. A közvádló indítványát magára nézve rendkivül súlyosnak tartja.

NOR-COC FÜRDŐTRIKÓ
SZAVATOLT SZINTARTÓ
3·90

Dr Tóth Aurél védőbeszéde

»Azt vártam, hogy a védelejtések sorozata fog bekövetkezni«

Ezután dr. **Tóth** Aurél mondotta el rendkívül komoly tónusu védőbeszédét. A vádat képviselő főügyész úrtól — úgymond — azt vártam, hogy ebben az ügyben a védelejtések sorozata fog bekövetkezni. Mert hiszen ebben az ügyben olyan bizonyító okok a fegyelmi vizsgálat során tényként sem állapíttattak meg, melyek egy fegyelmi vétség megállapítására elégségesek. Viszont meglepetéssel hallottam ma délelőtt, hogy a főügyész úr vádjának alátámasztására szubjektiv momentumokat használ fel. Erre az útra én nem követem. A polgármester ellen vádba tett fegyelmi vétségek három alcsoportra oszthatók.

Az ohati bérlet ügyében Vásáry István mint polgármester már egy adott helyzetet talált,

a szerződésnek megkötésében részt nem vett, azt a jogelődje dr. Magoss György kötötte meg. Már akkor, de a polgármesteri szék megüresedése idejéig kérdés tárgyát képezte vajjon nem fog-e összeférhetetlenségi eset fennforogni Vásáry Istvánra nézve.

Scitovszky akkori belügyminiszter azonban nyiltan kijelentette, hogy ebben a kérdésben semmi összeférhetetlenséget nem talál és ez nem lehet akadálya egy nagytehetségü fiatalember jövőjének.

A védelemnek az a jogi álláspontja, hogy az ohati ügyek elintézése tanácsi rendszer alapján történt és seholsem mondja ki a városi törvény, hogy az elnöklő polgármester külön véleményt adni köteles volna. Ha már most a vádba tett két esetben dr. Vásáry István a tanácsülésben elnöki véleményét nem nyilvánította, annyi, mintha ő ebben a tanácsülésben részt nem vett volna, tehát két esetben a törvény megsértésére alapított vád helyt nem álló.

Már csak azért sem, mert Vásáry azokban az ügyekben, amelyekben inkompatibilis volt s mint polgármester sohasem járt el, sőt az ilyen ügyeken a közgyülésen sem vett részt soha.

Sokkal kényesebb izlésü ember dr. Vásáry István, semhogy ő maga idézett volna elő ilyen összeférhetetlenséget.

Ami az ohati bérlőknek juttatott kedvezményeket illeti, meg kell állapítani, hogy a bérlők sohasem a polgármestertől kapták a kedvezményeket, hanem ad hoc bizottság javaslata alapján a kisgyüléstől vagy a közgyüléstől. Ezeket a kedvezményeket felügyeleti jogánál fogva legtöbb esetben a belügyminiszter is felülvizsgálta és a legutolsót kivéve valamennyit ratifikálta is. A vád képviselője százezrekre menő kedvezményről beszél szemben azzal a védekezéssel amit a vádlott polgármester előadott,

mely szerint a kedvezmények összege nem megy többre, mint 7 százalékra.

A szakértők véleményéhez a fegyelmi választmány kötve nincs, a döntésnél a bizonyítás anyagát ajánlom figyelembe. Szemben a közvádló állításával megállapított tény, hogy

a vádlott 330 bérlőjéből nem is volt senki, aki bérelengedést ne kapott volna.

Veress Gézára hivatkozom, aki megmondotta, hogy a Vásáry testvéreknek tett engedményeknél sokkal nagyobb százaléku bérleengedményben részesült a város sok bérlője. Hogy miért nem perelt a város a hátralékos bérekért, arranézve hivatkozni kell a nehéz gazdasági viszonyokra, és a város érdeke is azt kívánta, hogy bérlőit kímélje. Ahol fizetési készség mutatkozott, azt sosem perelte a város.

A Takarék és Hitelintézet ügyével kapcsolatban rámutat a védő arra, hogy a részvény pakettnek csak a többsége van a város birtokában, azonkívül még magánrészvényesei is vannak az intézetnek, következésképen a r. t. ügymenetében az igazgatóság felelősségre vo-

Miért kell mindeninek látni a
Pál-utcai fiuk-at?
mert szebb, költőibb szívhez szóló filmalkotás még kevés volt olyan, mint a
Pál-utcai fiuk!
Vasárnap 3, 5 7 és 9 órakor
Hétfőn 5, 7 és 9 órakor
Hétfőn utóljára **Vigszinház**

FILLÉRESGYORS
19-én Sátoraljaujhelyre. Jegyára P 3.30. — Menetjegyiroda.

BUDAPESTI KÖZPONTI GYÓGY- ÉS ÜDÜLŐHELYI BIZOTTSÁG

Budapest csodás rádiumos thermáiban

visszanyerheti egészségét, ifjuságát, életkedvét

9 thermálfürdő, 60 rádiumos gyógyforrás (23—74 C-ig) és 200 glaubersós forrás áll a fürdővendégek rendelkezésére.

Fürdőidény egész éven át! Olcsó pausálkurák!

Díjtalan felvilágosítást ad levélben, vagy szóbelileg a GYÓGYHELYI BIZOTTSÁG, Budapest, V., Vigadó-tér 3. Telefon: 81-2-80.

nása csak az alapszabályok és a kereskedelmi törvény rendelkezése alapján történhetik.

Furcsa volna, ha a közgyülés által delegált városi tisztviselő vonatnék kérdőre mindennemü cselekményért, ami a kereskedelmi törvény szerint a kereskedelmi bíróság hatáskörébe van utalva.

Áttér aztán a védő a lóvásárlási ügyre, melyre nagy súlyt helyez a vád képviselője, mert erre az aktára rá van jegyezve: »V. Vásáry.« Ami azt illeti velem Vásáry.

De a polgármesternek ebbe a vételben egy szemernyi része nem volt.

Az ügyletet nem ő kötötte meg, csupán tájékozódást óhajtott nyerni az ügy állásáról. Az aktára történt feljegyzés tehát beavatkozást nem jelent.

Azt mondja a vád képviselője, nogy Vásáry István mulasztást követett el, amikor nem hivta fel a figyelmét és nem utasította a város főügyészét, hogy az ohati bérletben érdekelt testvéreit peresítse. Kétféleképen fogja fel a törvény rendelkezéseit a vádló, ahogy neki kényelmesebb.

Az egyik esetben az van Vásáry terhére róva, hogy nem intézkedett, a másik esetben pedig az, hogy intézkedett.

Foglalkozik még a védő a Kovács Gyula-féle esettel, amelyben az van terhére róva, hogy Kovács Gyula kötbér elengedés ügyében hivatali kötelességét megszegve járt volna közben Vásáry István.

A vád egy levélre utal, tisztázódott, hogy abban az időben, amikor ez a levél kelt, Vásáry Debrecenben sem volt, tehát közben sem járhatott.

Vásáry István részvétele itt meg nem állapítható. Hasonló a helyzet a Misztitől vásárolt bútorvásárlás ügyében. Vásáry a vétel árára sohasem kötött megegyezést Miszti Károllyal.

Visszatérve az ohati bérlet ügyére, a fakitermeléssel kapcsolatban figyelmébe ajánlotta a fegyelmi választmánynak a védő, hogy 1923-ban köttetett a város és a Vásáry Testvérek közt a külsőohati haszonbérlet. Ennek 11 éve és a terület átadva ma sincs. 11 éve nincs ez a dolog tisztázva.

Megállapítható a megkérdezett hivatalnokok egyhangulag eskü alatti vallomása szerint, hogy Vásáry István ővelük soha semmiféle atyafiságos dologban nem paktált.

Egyetlenegy vallomás van, az is csak az utolsó nap vált ismeretessé, írásbeli védekezése egy főtisztviselőnek, de ez is ellentétben van a vizsgálóbiztos előtt tett vallomásával és ez annyit mond, hogy őt feszélyezte ténykedéseiben, hogy a polgármester családjáról van szó. Tiltakozott a védő a főügyész azon beállítása ellen, hogy amennyiben jót is tett Debrecen város a lakossával, azt csak azért tette, hogy az ő familiáját fedje. Alapnélküli az az állítása a vádnak, hogy Vásáry az ő hivatalnok társait az igazságtól való eltérésre csábítani törekedett.

A védő így fejezte be szavait:

— Minden egyéniségnek megfelelőképen kell a bünösség esetleges megállapítása esetén a büntetést kiszabni. A bünösség megállapításában alanyi és tárgyi értelemben összhangban kell lenni a bünösségnek. A vád képviselője egyetlen enyhítő körülményt nem tud Vásáry István mellett, míg a többiekre nézve felhozza, hogy hiszen büntetlen előéletüek fegyelmileg, de ezt is elhagyja Vásáry Istvánnal szemben. Én azt hiszem, hogy ez a beállítás és ennek bizonyítása a vád képviselőjének nem sikerült. Én egy pár enyhítő körülményt óhajtok itt felsorolni erre és csakis erre, és mert szerintem egy esetben kijelentette Vásáry István a szénkölcsönzéssel kapcsolatban, hogy ő itt megsértette a szervezeti szabályrendelet 284. §-át.

Debrecen város közönsége mindig büszkén tekintett és büszkén tekint Vásáry Istvánra, akinek olyan érdemei vannak Debrecen város előbbrevitele körül,

mint a krematórium, az egyetem, a klinika, a strand, a stadion. Ezek mind azt bizonyítják, hogy Vásáry István egy ilyen pozició betöltésére kiválóan alkalmas.

Én alázatos tisztelettel kérem védencemnek teljes felmentését, ha pedig ez nem volna lehetséges és bármelyik pontban bünösnek méltóztatnak találni és a vétkességet megállapítani, a legenyhébb büntetéssel való sujtását, esetleg az ügyiratoknak felügyeleti hatósághoz áttételét elrendelni kérem.

A m. kir. Kuria orman minden biró előtt példaképül ragyog ez a mondás: Justicia regnum fundamentum. Én teljes bizalommal bocsátom Vásáry Istvánnak a fegyelmi ügyét az Önök döntése alá.

Fiat Justicia!

Dr Vásáry István beszéde az utolsó szó jogán

Az esti órákban került sor dr. *Vásáry István* polgármester beszédére. Az utolsó szó jogán ő szólalt meg hosszú hónapok óta először a Vásáry-ügyben. A városban elterjedt a híre, hogy estefelé Vásáry beszélni fog és a megyeháza dísztermében *igen nagy számban gyült össze a közönség*, hogy a nagy érdeklődéssel várt beszédet meghallgassák.

Dr Vásáry István polgármester a következőket mondotta:

— Méltóságos Főispán Ur, mélyen tisztelt Fegyelmi Választmány!

— Én már több mint egy esztendeje *némán türöm, olvasom és hallgatom a támadásoknak azt a pergőtüzét, amely ellenem folyt.* S ha erre gondolok, az első szavam a köszönet kell hogy legyen, amiért méltóztattak módot és lehetőséget adni nekem arra, hogy

egy esztendőnek támadásaira most már én is felnyithassam számat.

— Nehéz volt nekem hallgatnom. Sokan nem is hitték rólam, hogy fogok tudni hallgatni. De megmutattam azt, hogy van bennem akaraterő és állom ezeket a támadásokat még akkor is,

amikor hitem és szent meggyőződésem szerint méltatlanul és alaptalanul támadtak engem tisztességemben és becsületemben.

„Én az élőket hivom"

— Mélyen tisztelt Főügyész Ur, mint a vád képviselője, történelmi reminiszcenciákat ébresztett, ,amikor a Rákóczi-harangot említette. Familiánk nem eredeti debreceni család, de már 250 esztendeje viseli Debrecen polgáraira mindíg kitüntetésnek és büszkeségnek tartott polgári méltóságot. A Rákóczi harangra hivatkozás történelmi reminiszcenciája az én lelkemet nagyon is érinti. A német szellemóriások egyike, Schiller, egyik költeményének mottójául ezt adja:

az élőket hívom, a holtakat siratom.

Nem tudom, hogy a mélyen tisztelt Főügyész Ur, amikor a Rákóczi harangra hivatkozott vádbeszédében, a harangot hívása közül melyikre gondolt.

Ha arra gondolt, hogy »a holtakat siratom,« én ezzel szemben arra hivatkozom: az élőket hivom.

Én a Rákóczi-harang tövében nőttem fel, az én lelkem tele van raiongással a lekiismereti szabadságért és ez az életnek a sava. *Tudom nagyon jól azt, hogy az én városomat századok viharai seperték végig és a harang elháritotta a villámcsapásokat.*

—Én hiszem, hogy az a gyalázat, amely Debrecent nyomja ma az én személyem, a Rákóczi-harang kongására el fog hárulni a város felöl és

ha a gyalázatban van ez a város, ez a gyalázat megfog szünni valamikor és azoknak fejére hull vissza, akik ezt a gyalázatot idézték Debrecen városára.

És nyugodt a lelkem, nem az én fejemen fog kopogni.

— A mélyen tisztelt Főügyész Ur azzal folytatta tovább: itélő fórum elé vagyunk állítva Debrecen város tisztviselői, hogy 10 esztendős sáfárkodásunkról adjunk számot.

— Nagyon sivár volna az én életem, hogyha tiz esztendő munkájának a számadása során ezek a cselekmények és ezek a mulasztások volnának megállapíthatók, mint az en tiz esztendőmnek tényei, eseménye. En nem voltam soha az, aki magamat valami nagyra tartottam volna, mert előttem mindig ismeretes volt az a görög mondás: Ismerd meg önmagad. Én igyekeztem magam mindíg megismerni és magamnak mindig sokkal szigorubo bírája voltam, mint mások ahogy megitéltek engem. Nyugodt lélekkel mondhatom, hogyha voltak életemnek olyan napjai, olyan órái vagy percei, amikor csak az éljeneket hallottam, nekem soha nem volt ez olyan lelki gyönyörüség, mint ahogy azt sokan hitték volna rólam, vagy amilyen lett volna az sokaknak az én helyzetembe.

Többe szerettem volna tenni, nem azért, hogy több éljent halljak, hanem, hogy lelkemet

tudjam jobban kielégíteni.

— Méltóságos Elnök Ur, engedelmet kérek, hogy ilyen szubjektiv dolgokra kitértem, de azt hiszem hogy

másfél esztendőmnek az a lelki torturája, amelyet elszenvedtem, megengedhette nekem azt, hogya támadásokhoz, körülöttem kavargó szenvedélyekhez mérten engedjek szabadságot lelkem kiömlésére.

— Nem szeretnék hosszasan foglalkozni a kérdéssel, hiszen öt nap elegendő volt arra, hogy ennek a kérdésnek a tényállás tekintetében teljesen tisztán álljon az itélkezésre törvény szerint hivatott mélyen tisztelt Fegyelmi Választmány előtt.

SEBŐK MÁRTA
bakfis-, gyermek- és fiuruha szalonját
PIAC U. 75. szám alatt megnyitotta

„A vád nem alapulhat feltételezéseken"

— A főügyész urnak a vádat természetszerüleg teljes szigorral és könyörtelenséggel kell képviselnie. Ez ellen senkinem sem lehet kifogása, de eltéveszti hivatását, amely nem abban áll, hogy ne vegye figyelembe a tényállást a maga valóságában.

Nem áll hivatása abban, hogy szubjektiv véleményekre, feltételezésekre sulyos kötelességmulasztásokban, törvényszegésszegésekben határozódó vádat alapitson.

Nem áll abban, hogy ne vegyen tudomást törvényes rendelkezésekről, amelyekre szóban is irásban is voltam bátor rámutatni, hiszen reám áll a törvénynek minden rendelkezése, — a törvények rendelekezése alól nincs kivéve senki — még a vádhatóság képviselője sem, akkor áll az a főügyész urra is.

A főügyész ur tisztán egy feljegyzés alapján, amelyre vonatkozóan kétségtelnül meg van állapitva, hogy semmiféle beavatkozást az érdemi intézkedésre utasitást nem jelentett.

És nem vont maga után, már megállapitandónak tartja a sulyos fegyelmi vétséget, hogy az összeférhetetlenségi rendelkezését az élő törvénynek megsértettem és más alkalommal viszont egyenesen rám akarja erőszakolni ennek a törvénynek a megsértését.

De azért kegyelmes hozzám a főügyész ur, mert megállapitja, hogy ellenkező cselekedetem törvénysértés volna, amit ő tőlem kiván — s itt jön a kegyelem, — arra azonban tudenyhitő körülményeket találni.

Dr. Vásáry István polgármester ezután rövid visszapillantást vet ifjuságára, kollégiumi diákságára, ahol az elsők közé sorozták a tanárai, egyetemi tanulmányaira, a kitüntetéses vizsgákra. Sok mindent megtanult, mint jogász és

igy érthető, hogy nem tud mindenben egyetérteni a főügyész jogi okoskodásával.

Meglepi, hogy a főügyész azt állitja a 279. számu közgyülési határozattal kapcsolatban, igaz, hogy a közgyülési határozat indokolásában bizonyos megállapitások foglaltatnak, azonban ezzel ellentétben állónak tartja a rendelkező részt és ha a tiszti főügyész úr vizsgálja ezt a kérdést, akkor a rendelkező rész az, amely előtte szent.

— Gondolkozóba estem, vajjon logikai gondolkodó képességemnek birtokában vagyok-e még, vagy már nem. Hogy én gondolkozom-e helyesen a tisztesség, a becsület és a közérdek fogalmait illetően, vagy pedig azok, akik ezeket az elveket annyira hangoztatják az utóbbi időben és a maguk fogalmi köre nem egyezik mindig az egyes esetekre vonatkozóan a konkrét cselekményeknél, tényeknél az én fogalmaimmal!

— Magam beismertem a szénakölcsönzésnél, hogy megsértettem a szabályt, de nem tudatosan, nem szándékosan és nem azért, hogy a városnak kárt okozzak, ezzel szemben a főügyész úr azt állitja, hogy megsértettem a szabályokat és kárt is okoztam a városnak,

Rádiót? Kerékpárt?

Természetesen Soltész-tól Kálvin-tér 2 szám.

WAFFENRAD, PUCH, STYRIA, SUPERRAD, CSEPEL

mert odaadtam régi jó szénát, az uj szénáért, amely nem olyan jó, mint a régi.

Eddig nem tudtam, hogy a régi széna olyan, mint a régi Stradivárius. Azt hittem, hogy a széna annál jobb, minél frissebb. Nem okoztam kárt a városnak, ezt bizonyítja az a tény, hogy az avas szénáért friss szénát kaptunk vissza 20 százaléknak megfelelő kamattal, tehát ha valamiért bánthat a lelkiismeret, az nem az, hogy megkárosítottam a várost, hanem az, hogy uzsorás voltam.

Amiért dicséretet kapott Debrecen

Dr. Vásáry István polgármester ezután utal arra az időre, amikor dicsérték Debrecent és példaképül állitották az ország elé, mert itt megértették az idők szavát és példamutatóan viselkedik a város a maga bérlőivel szemben.

Szegednek követendő például állitották Debrecent.

— Megvallom, most pirulnunk kell Debrecen város vezetőségének ezért a sok dicséretért, mert ha valóban megérdemeltük volna azt a sok dicséretet, akkor nem következett volna be az, hogy Debrecen városának több mint 300 földbérlője közül 1933 december 31-én csak kettő volt olyan, aki nem volt haszonbérhátralékban s akik közül is az egyik csak azért, mert 1933 december 31-ikét megelőzőleg két esztendővel ment bele a bérletbe és a korábbi bérlővel szemben az előbbi ár 60 százalékáért kapta meg a bérletet.

És nem következett volna be az, hogy Debrecen városának bérlői között alig lehet találni egyet vagy kettőt, akivel ha e percben likvidálni kellene és akinek bérletét ott kellene hagynia, tudna magával vinni arról a bérletről valamit, amiről, amikor odament, azt mondhatta, hogy az enyém.

Az ohati bérlet ügye a gazdasági helyzet tükrében

Vásáry polgármester ezután a bérlők sorsának jellemzésére néhány rendkívül érdekes statisztikai adatot adott elő:

— 1926-ban, amikor első évei voltak ennek a bérletnek a magyar földnek a terhe 348 millió volt, 1932-ig ez a teher 2378 millióra emelkedett

1929-ben kat. holdankint a megterhelt 5,700.000 hold magyar földbirtokot 262 pengő, 1932-ben már 400 pengő terhelte holdankint. Amikor Felner a nemzeti vagyon és nemzeti jövedelem becslését lefolytatta, 780 pengőben állapitotta meg föld értékét. Ha csak azt veszem figyelembe, hogy a vagyonadó szempontjából milyen földérték-becslések történtek, megállapithatom hogy 38 százalékkal csökkent a föld értéke, tehát ma nem több, mint 480 pengő. Tehát 480 pengőt érő magyar földbirtoknál 400 pengőig nem azé a föld, akinek a telekkönyv mutatja hanem sajnos, másé.

— Nem lehet figyelmen kivül hagyni azt sem, hogy a mezőgazdaság mit produkált, amiből a terheit fizetnie kellett.

1926—27-ben még két milliárd pengő volt, amiből lehetett fizetnie a mezőgazdaságnak, 1933-ban már ez az összeg 744 millió pengő. Ezalatt az idő alatt a közterhek összege a bekebelezett földbirtokokon az 1926. évi 7 millió pengőről 90 millió pengőre emelkedett fel.

— Legyen szabad néhány jellemző adatot felhoznom arra hogy ez mennyire érintette Debrecen város bérlőit is, akik vállalták, hogy fizetik a város helyett az adót.

Az a bérlet, amely 1925-ben — a Nagyálomzug — öt kiló búzából kitudta fizetni az adóját, 1933-ban már 21 és fél kiló buzát kellett hogy termeljen, hogy az adót ki tudja fizetni. Ez volt az a nagy gazdasági konjunktura, amelyre a főügyész ur vádbeszédében hivatkozott, hogy likvidálni lehetett volna a városi bérleteket és uj bérlőknek kiadni kár és veszteség nélkül. El sem lehet képzelni, hogy még ha meg is adták volna a Nagyálomzugért az egy mázsa buza bért, hogy az uj bérlő vállalta volna a 22 kg. buzaadót. A főügyész ur kétségtelenül nem ismerte az adatokat. Sok álmatlan éjszakát okozott a város vezetőinek, hogy mit csináljunk ezekkel a bérletekkel?

— Számadatokkal voltam kénytelen rámutatni arra, hogy

a külsőohati bérlők, akik oly rossz fizetők, akik annyi kárt tettek a városnak, akik olyan „drága fiaivá" lettek Debrecennek, 750 ezer pengőt meghaladó összeget fizettek be bér fejében 1933. év végéig.

Eddig a szerződésből majdnem tizesztendő telt el. Ha csak 5 esztendőt veszek, hogy 5 évvel előbb, 1928-ban, amikor én polgármester lettem, megszüntettük volna a szerződést és ugy kellett volna kiadni, mint ahogy kiadtuk a Vekert, a Nagyálomzugot és a Kadarcs-csárdát és egy negyedik földet, amire hivatkoztam, csak 30 százalékkal olcsóbb bérért, ez a 30 százalékkal olcsóbb bér majdnem 200 ezer pengőt jelentett volna a városnak. Nekünk, akik 170 milliós vagyont kezelünk, nem lehet olyan könnyű végét fogni a dolognak, hogy 8 nap alatt, ha nem fizet a bérlő, akkor perelünk. Elrendelte ezt a törvényhatóság, bármi lett volna a per következménye, engem egyénileg nem érintett volna, mert a rendelkezést teljesitem. De gondolnunk kellett arra, hogy a törvényhatóság eme rendelkezésének végrehajtása milyen konzekvenciákkal jár. És ezideig senki jó lélekkel nem mondhatja, hogy a perlések elmulasztása következtében egyetlen fillér kár is származott.

— A főügyész ur azt mondja a Gödény-bérlet tárgyalásánál, hogy mivel nem folyt be a bérösszeg, kölcsönt kellett a városnak felvennie, kamatot fizetett s igy kár érte. Tessék tudomásul venni főügyész ur, hogy sohasem fizetett a város a kölcsön után olyan kamatot, mint amilyent a hátralékos haszonbérek után beszedett. Nekünk nemcsak az volt a hivatásunk, hogy a város vagyonát védjük meg, hanem a polgárokat is erkölcsiekben és anyagiakban egyaránt. Amikor bejelentettük a törvényhatóságnak, hogy a perlésre vonatkozó határozatot nem hajtottuk végre, ezt mindig tudomásul vették, sőt ujabb halasztást adott a közgyülés.

A 10 éves munka után...

— Méltóztassék elhinni, hogy Debrecen polgármesteri állását betölteni ilyen időkben, mint amikor nekem kellett a sors rendelése folytán odakerülnöm, **nem méltóság, nem kitüntetés, hanem rettenetes lelki és még azt is mondhatom: fizikiai teher is volt.**

— Amikor engem tiz éves munkám után a tiszti főügyész ur számadásra von, minden öndicsekvés nélkül mondhatom, hogy

nem sok polgármestere volt még Debrecennek, aki nálamnál különbül töltötte volna be rendeltetését.

Én elmondhatom nyugodt lélekkel Isten és embertársaim előtt.

többet tettem, mint amennyire kötelezve voltam a törvények szerint, de megvallom azt is, hogy nem tudtam annyit tenni, mint amennyire kötelezett volna a vérem és a lelkem.

Ennek azonban nem én vagyok az oka, hanem a Teremtő bölcs rendelése, amelyik határt szabott az ember fizikumának is és lelkének is.

Uránia

Műsor:

a Hans Moser—Theo Lingen Richard Romanovsky

KOMIKUS TRIÓ

mindenkit megnevettet az

Őfensége inkognitóban

c. ragyogó vigjátékban.

Női főszereplő:

MAGDA SCHNEIDER.

Előadások: ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hétfőn: 5, 7 és 9 órakor.

Apolló

GAÁL FRANCISKA 2 világsláger:

1. Pardon tévedtem

2. Tavaszi parádé

Férfi főszereplők:

PAUL HÖRBIGER, VEREBES, HALMAY.

Előadások: ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőn utoljára: 5, 7.50 és 9.15 órakor, de folytatólag be lehet menni az egyes filmek kezdeténél. Vasárnap: 3, 4.20, 5.50 7.10 és 8.40 órakor. Hétfőn: 5, 6.20 7.50 és 9.15 órakor.

HALLÓ!!! ITT CSERE!

MA D. E. 11 ÓRAKOR A KOLLÉGIUM DISZTERMÉBEN ÉS D. U. 3 ÓRAKOR A SZAPPANOS UCCAI SZERETETHÁZBAN VEZÉNYEL NAGY SANYI, A TANYAI KARMESTER.

JEGYEK 20 ÉS 40 FILLÉRÉRT A HELYSZINEN.

A történelem ki fogja ásni ezt a fegyelmi ügyet

— Ennek a fegyelmi ügynek nagyon sok olyan része van, amelyik nem tárul fel az aktákból.

Mi ezzel az üggyel, a bírák, a vádlók, a vádlottak, sőt az ügy statisztái is, a történelemé lettünk. Debrecen város történelmébe ugy kapcsolódtunk be, hogy onnan bennünket többé kitörölni nem lehet.

Végeredményben minden személy és minden cselekmény a történelemé, de vannak cselekmények és személyek, akik fölé az Ember tragédiájában megemlített leheletnyi porréteg lassankint lerakódik és a történelem homokja eltemeti. Bennünket: a mélyen tisztelt birósági, az igen tisztelt vádló urat és minket, vádlottakat ki fog ásni a történelem ez alól a porréteg alól, keresni kutatni fogják az ügynek azokat a részeit is, amelyek ezideig nemvoltak a nyilvánosság előtt. Belehelyez bennünket az egész társadalom életébe, cselekményeinket bele fogja hozni az egész társadalom életébe és ki fogja keresni azokat a célokat is, amelyek ma még nem mindig nyiltak és világosak és ezeket meg fogja világitani. Összefüggést fog majd keresni az események és szereplő személyek lelkivilága között. Maga a főügyész ur is érezte a vádinditványa elkészitésénél, hogy nem lehet megállni pusztá az események rideg felsorolásánál, hanem mélyebbre kell menni és vizsgálni kell a lelkeket is.

A debreceni fejlődés nem Potemkinfalva

— Debrecen a tiszántuli magyarságnak szellemi és gazdasagi középpontja századok óta. Debrecen városának ez a pozicioja az utolsó évtizedben csak meghatványozódott.

Olyan intézmények születtek, amelyek évszázadokra szólnak. Volt egy tisztikar, amely a lelkét, munkáját adta oda, hogy ez a változás, amely nemcsak hazai, de nemzetközi vonatkozásban is Debrecen városának és sok tekintetben a magyarságnak büszkeségére vált

Ez a tisztikar Debrecenben olyan lüktető életet tudott inaugurálni, amely nem volt minden magyar városban. Lobogtatta az élniakarás tüzét. Vajjon mindaz, amit ez a tisztikar produkált, ami megvan és megmarad, csakugyan egy romlott lélek hanggal elkészitett Potemkin-falva volt!?...

—

A Vásary család és munkája

— Annak a 10 esztendőnek az idejére, amelyik eseményeinek egyrésze itt nyilvánosságra hozatott, részese egy család, amely evszázadok óta él Debrecenben.

Tagjai tudomásom szerint soha még a törvénnyel összeütközésben nem voltak egészen az utóbbi időkig.

És most is a város lakosságának egy részében tisztelet és becsület veszi őket körül.

Ennek a családnak a tagjai reggeltől estig dolgoztak élükön egy öreg özvegyasszonnyal, aki 9 gyermeket nevelt a hazának.

Nincs senki aki azt mondhatná, hogy tivornyázó tékozló, pazarló életet éltek, hogy nem a legegyszerübb polgári életet élik. Hivatalos szakértők állapitották meg, hogy azt a földet, amelyet használatra odaadott nekik a város, nem uzsorázták ki, hanem ugy kezelték, hogy még a bérletek lejárta utáni időkben is a föld termő erejét növelve fogják azt otthagyni. Vajjon lehetséges-e az, hogy ilyen életmód és ilyen mult mellett, amikor félmilliónyi vagyonukat fizették be lassan Debrecen házipénztárába és előreláthatólag szegényen hagyják ott azt a bérletet, vajjon olyan kapzsi, olyan zsugori, olyan önző lelkek lettek volna, mint ez a vádinditvány és ezt megelőzőleg a cikkeknek sorozata beállitotta őket az ország közvéleménye előtt!

Mit mondott Hadházy Zsigmond bucsuzásakor

Ennek a városnak a tisztikara élén csaknem egy évtizeden keresztül állott egy kiváló férfiu: dr Hadházy Zsigmond főispán.

Amikor ő Debrecen városába jött, fel volt dulva a társadalmi és politikai életnek a békéje. Debrecen városa ugy volt az ország elé állitva, mint az ország szemétdombja. És ennek az embernek a munkája nyomán egy egységbe forrott össze a város közönsége, az ő hivatali és politikai vezetése mellett néhány év alatt ki volt köszörülve a csorba, amit titkon rágalmazó és suttogó nyelvek, alattomosan dolgozó kezek ejtettek a város évszázados hirnevén. Nemcsak ki volt köszörülve a csorba, hanem a vidéki magyar városok élére szökött Debrecen. Amikor dr Hadházy Zsigmond elhagyta helyét és bucsuzott tőlünk, azt mondta:

— **Nyugodtan hagyom itt a helyemet, mert majdnem egy évtizedes együtt müködés alatt megtanultam értékelni ezt a tisztikart, amely becsülettel, tisztességgel és hűséggel végezte azt el, amit reájuk biztak.**

— Mélyen tisztelt fegyelmi választmány! Vajjon nem különös az, hogy alig egy esztendővel ennek a férfiunak távozása után az erkölcstelenség, tisztességtelenség, becstelenség fertője tárult fel a közvélemény előtt ennek a tisztikarnak a működése után, jellemét, lelkületét illetőleg?... Nem vádoltam és nem vádolok senkit. Emberimádó sem voltam soha és nem leszek. Nem dicsőitem az egyiket és nem ócsárolom a másikat. De ez a kérdés minden gondolkodó ember előtt kell, hogy felmerüljön. Én nem akarok megoldást rá, nem vagyok hivatott erre. Mi meghalhatunk, de a történelem él és meg fogja oldani ezt a kérdést.

—

Kerékpárt legolcsóbban csak KESZLER-nél

vehet P 10-ös havi részletre.

STEYER, WAFFENRAD, PUCH, CSEPEL, STYRIA.

Alkatrész vásárlásnál a kerékpár rendbe hozásáért nem számítok!

És 1933. nyarán megjelent Biró Gyula...

— Érdekes kisérő jelenségek is vannak itt, amelyek hozzákapcsolódnak ehhez a fegyelmi ügyhöz. 1933 nyarán Debrecen közéletében megjelenik egy férfiu, aki a köztisztesség őreként játsza ki magát, aki biró akar lenni mindenkinek tisztasága és becsülete felett.

A jogcimet talán onnan vette hozzá, hogy Biró Gyulának hivják.

Ez az ember egy gyalázkodó röpiratot ad ki ellenem. Megindul a büntető per rágalmazás és zsarolás miatt. Nem egyszerü maga a büntető per sem. A nagy purifikátornak, amikor meg kellene jelennie a bíróság előtt és számot adni cselekményeiről, egyremásra elmaradozik a tárgyalásról. Orvosi bizonyítványt küld, hogy beteg. És ugyanakkor Kőbánya vasutállomásán szolgálatot teljesit. Megállapitást nyert, hogy két napra szóló orvosi bizonyítványa volt, azonban ez már lejárt, de nem járt le a 12 nap, a bizonyítvány kiállításától a tárgyalásig és a tárgyaláson ez a bizonyítvány már 12 napi szolgálatmentességet mutat. Érdekes, az is, hogy ezt a Biró Gyulát azok védik a tárgyalások során, akik sokak hite szerint ezeknek az ujabb zavaroknak a szülőik. Elmondja azt is Biró Gyula a törvényszék előtt, hogy őt három ur pénzelte...

Mikecz főispán: Nem tartozik a tárgyra

Dr. Mikecz Ödön főispán itt félbeszakitja dr. Vásáry István polgármester beszédét:

— A vádiratra és az ügyre vonatkozó észrevételeit polgármester ur megteheti, de nem tudom, hogy Biró Gyulának milyen összefüggése van ezzel az üggyel. Én teljes szabadságot adtam az uraknak, mert rendkivül fontosságot tulajdonitok a köztisztviselői becsületnek.

Dr. Vásáry István polgármester néhány másodpercig hallgat, majd igy folytatja beszédét:

— Bocsánatot kérek, én azt hittem, hogy akkor, amikor Debrecen város polgármesterének tisztessége és becsülete van meghurcolva, nem dr. Vásáry Istvánnak, — mert az nem számit — hanem Debrecen város polgármesterének, akkor annak azt a 8—10 percet...

Dr. Mikecz Ödön főispán engesztelő hangon jegyzi meg:

— Nem az időről van szó. Méltóztassék éjfélig beszélni, türelmesen hallgatjuk, csak a fegyelmi ügy tárgyát képező dologról tessék szólani.

Dr. Vásáry István polgármester: Mélyen tisztelt fegyelmi választmány! Kihagyom beszédemből ezt az egész részt. Rátérek egy másik részre.

Szabó József ny. százados szerepe és elmeállapotának megvizsgálása

— Ebben a fegyelmi ügyben — folytatta Vásáry István polgármester, — kétizben is szerepel tanuként Szabó József ny. százados.

Szabó József az, aki arra van hivatva, hogy szakvéleményt adjon, hogy az ohati bérletben a bérlők kellő tőkével mentek bele, ő van hivatva arra, hogy a közvéleményt tolmácsolja abban a tekintetben, hogy a bérlők a közöttük és a város között fennálló jogviszonyban testvérbátyjuknak főjegyzői, illetve később polgármesteri mivoltát kihasználják olyanképen, hogy a várostól másokkal szemben előnyöket szerezzenek és Szabó József van hivatva arra, hogy szakvéleményt adjon, hogy a Vásáry-testvérek magánegyezsége Debrecen közgazdasági és hiteléletében milyen befolyással volt. Méltóztatnak hallani, már voltam bátor felolvasni a kir. ügyészségnek egy határozatát, amelyikben el van mondva, hogy nem vitás tényállás szerint Szabó József tévedésben volt, téves információk alapján, amikor megtette vallomását. Sőt a kir. ügyész megállapitása szerint részben félreérthetően jegyzőkönyveztetett a vallomása. És mindez azért nagyon érdekes, mert csak akkor derült ki, amikor Szabó Józsefnek az állitásáért a törvény előtt helyet kellett volna állnia.

— Különös az, hogy ő mindenről tud, mindent hall, mindenre szakértő, mindenre információt tud szolgáltatni, de még különösebb az, hogy az 1935 április 19-iki kelettel a 6. vegyesdandár parancsnokságához tett feljelentés szerint a budapesti Hungária körúti honvédkórház a honvédelmi minisztérium rendeletére Szabó József elmeállapotát megvizsgálta és ugy találta, hogy sulyos ideggyengeségben szenved paranoyás jelleggel és mint ilyennek a beszámithatósága erősen csökkent.

— Nagyon sajnálom, hogy ezt a kérdést elő kellett adnom, de rá kellett térjek arra, hogy ez a szakértő, ez a tanu, aki nem átalott olyan vallomást tenni, amely a valóságnak nem felelt meg és letenni arra az esküt, csak később állni elő magyarázattal, menuyire megbizható tanu és hogy áll ma a közélet sok vonatkozásban Debrecenben.

— Beszédem első részét most

már a főispán úr őméltósága figyelmeztetése után el kell hagynom. *Pedig távol áll tőlem és azt hiszem még ezideig nem tettem, hogy ebben az ügyben csak a legkisebb mértékben politikumot kevertem volna,* mint ahogy nagyon helyesen állapította meg a főügyész úr, hogy nem lehet és nem szabad ebbe az ügybe politikumot keverni.

De én azt hittem, hogy az én egyéni tisztességemet és egyéni becsületemet megvédelmezhetem nemcsak olyan téren, amely itt vád tárgyává van téve, hanem olyan téren is, amelyen való védekezésem bizonyos mértékig fényt vet azoknak a cselekményeknek a hátterére, mottójára, amelyek itt szerepelnek.

Mindezeket elhagyom beszédemből.

A felügyeleti hatóság jóváhagyta a kifogásolt határozatokat

Dr *Vásáry István* polgármester ezután az ohati bérlet ügyével kapcsolatban kijelentette, hogy egyetlen tanú sem állíthatja, hogy ő ebben az ügyben bármelyik tárgyaláson jelen lett volna és nemcsak hivatalosan, de akár privátin is ezekről a kérdésekről beszélt volna. A határozatok mind az ő közreműködése nélkül jöttek létre.

— Ezeket a határozatokat nem egyszer megfellebbezték — mondotta Vásáry — és a vagyonfelügyeleti hatóság kivétel nélkül mindet jóváhagyta a legutolsó határozat kivételével.

A közgyűlés korábbi határozatai után többször újabb fizetéshalasztást adott, a pert nem indította meg és bennünket soha felelősségre nem vont. Azok a tisztviselők, akik ezekben az ügyekben intézkedni jogosultak voltak, nem én helyettem jártak el, hanem polgármesteri jogukat egyedül és kizárólag ők gyakoroltak és velük szemben nekem felügyeleti jogom sem volt éppen az összeférhetetlenségi szakasz folytán.

És a főügyész úr mégis azt kívánta volna tőlem, hogy én — beismeri maga is, törvényszegéssel —, de intézkedtem volna,

amikor a törvényhatóság akár emberiességi okból, akár saját anyagi érdekében egy család elpusztítását egy bérlő tönkretételét nem kívánta, hogy

én tettem volna a törvényhatóság intenciójával szemben tönkre a bérlő családot.

Idézet Balzac „Hóhér"-jából

Ennek a helyzetnek jellemzésèül Honoré de Balzac novelláját, a *Hóhér*-t idézi, amikor egy spanyol nemesi család legidősebb tagját arra kényszerítették, hogy végezze ki családja többi tagjait. A hóhér szerep ellenére köztiszteletben élt tovább, sőt a király a »*hóhér*« előnévvel tüntette ki.

Én tőlem nem kívánta a törvényhatóság, hogy családomat tönkretegyem, sőt ellenkezőleg az volt az intenciója, hogy megmentse a bérlőket.

A határozatok kieszközlésében semmi részem nem volt és most az ügyészi indítvány azt kívánta tőlem, hogy én törvényszegéssel, nyiltan megmondja a vádindítvány, hogy törvényszegéssel tönkretegyem őket, csak éppen enyhítő körülményeket tudott volna találni, ha végrehajtom a kivégzést.

— Nagy hálával és köszönettel tartozom — fejezte be rendkívül nagyhatású beszédét dr Vásáry István polgármester —, hogy méltóztattak lehetővé tenni és meghallgatni engem.

Tudom nagyon jól, hogy nincs senki, aki mást akarjon, mást kérjen és mást kívánjon, mint az igazságot.

Én magam vagyok elsősorban az, aki a lelkemet és a cselekményeimet a maga teljes leleplezetlen valóságában és tisztaságában kívánom, hogy megítéltessek Isten és embertársaim előtt.

Az itélet időpontjáról értesitik a feleket

Végül dr Sarvay Elek tiszti főügyész reflektált dr Vásáry István polgármester beszédére, majd dr Mikecz Ödön főispán a következő szavakkal fejezte be a tárgyalást:

— Az előadói ismertetést,, a vádindítványt és védekezéseket kellő terjedelemben meghallgattuk. A fegyelmi választmány kötelessége, hogy az előadott és itt fekvő tények ismeretéből keresse meg az igazságot. *Erre vonatkozólag határozatunkat később hirdetjük ki és a kihirdetés időpontjáról az érdekelt feleket értesitjük. A fegyelmi választmány ülését berekesztem.*

A tárgyalás este kilenc óra után ért véget. A hallgatóság körülvette dr Vásáry István polgármestert, akinek nagyon sokan gratuláltak nagyszerű és tárgyilagos beszédéhez.

hez.

Az itélet kihirdetéséhez, tekintettel a közbeeső szabolcsmegyei közgyűlésekre, előreláthatólag csütörtökön délután kerül sor.

Változások a város vezető tisztviselőkarában

Vass Károly hivatalát szabadsága tartamára Dömsödy Imre veszi át. Kulturtanácsnoki állásra Balogh Sándort helyettesitette be a főispán

Debrecen sz. kir. város I-sö foku közigazgatási hatóságának vezetője, dr. Vass Károly tanácsnok szabadságra történt távozásával a polgármester a hivatal vezetésével ifj. Dömsödy Imre tb. tanácsnokot bizta meg, aki a hivatal vezetését május hó 13-án veszi át.

Dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok nyugalomba vonulásával a megüresedett állásra báró Vay László főispán dr. Balogh Sándor tb. tanácsnokot, az igy megüresedett I. oszt. aljegyzői állásra dr. Csóka László tb. tanácsnokot egyuttal tb. főjegyzővé történt kinevezéssel, az ezáltal megüresedett II. oszt. aljegyzői állásra pedig dr Bodnár József tb. aljegyzőt behelyettesitette.

Olasz-abesszin háború küszöbén

Általános mozgósitás Abessziniában.

Páris, május 11. A Newyork Herald párisi kiadásának római jelentése szerint Olaszország a Népszövetség elé azt az inditványt terjeszti, hogy **az abessziniai rend és nyugalom helyreállitása és a rabszolgaság megszüntetése céljából Olaszország megfelelő megbizatást kapjon a Népszövetségtől.**

London, május 11. A Daily Telegraph külön tudósitója jelenti Addis Abebából, hogy értesülése szerint a négus **általános mozgósitást fog elrendelni, amely gyorsan bonyolódik majd le, mert már hetek óta folyamatban van.**

Mecsér András Debrecenben

Szombaton Debrecenbe érkezett *Mecsér András*, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke. Mecsért fogadták az egységespárti gazdák, köszöntötte a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és este az Angol Királynő éttermében vacsorára gyültek össze a gazdák Mecsér András tiszteletére. Megjelent a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tisztikara vitéz *Czeglédy Béla* igazgató vezetésével. A vacsorán résztvett báró *Vay László* főispán, *Rásó István* alispán, vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* és sokan mások az egységes párt vezetői közül. Mecsér András debreceni tartózkodása alatt részletesen informáltatta magát a debreceni gazdák helyzetéről és a mezőgazdasági viszonyokról.

Az uj nyári menetrend

Május hó 15-én a MÁV-on új menetrend lép életbe. A jelenlegivel szemben lényeges változás a következő:

A Budapest—debreceni vonalon a délutáni gyorsvonat Budapest nyugati pályaudvarról 14 óra helyett 14.20 órakor, az éjjeli személyvonat pedig 20.20 óra helyett, 21 órakor indul. A sebesvonat Budapest nyugati pályaudvarra 16.40 helyett 16.10 órakor érkezik. A menettartam Debrecen—Budapest között a mult évivel szemben rövidül. A sebesvonat előtt jelenleg Debrecen—Cegléd között közlekedő személyvonat a sebesvonat után fog Debrecenből Szolnokig közlekedni.

Dr Biedermann János előadása Debrecenben

A Cobden Szövetség hivatásának megfelelően a tudományos élet legújabb vívmányait is bemutatja közönségének. A tegnapi előadóeste vendége, dr *Biedermann János* budapesti főorvos a belgyógyászat terén kitűnő nevet vívott ki magának s kivált a táplálkozás, a modern étrend kérdéseivel foglalkozott. Előadása is a táplálkozás modern tanáról szólt.

Az előadást maga dr **Baltazár Dezső** ref. püspök vezette be és az orvos nagyszerű feladatát vázolta, megkapó szavakkal.

Az előkelő közönség, amelynek soraiban az egyetem tanárait, az egyházi élet, a város és a vármegye jeleseit, s számos orvost, a Cobden Szövetség egész vezetőségét, az iskolák tanárait ott láttuk, nagy figyelemmel kisérte az értékes előadást és lelkesen megtapsolta az előadót.

Megható jelenet volt, mikor a közönség nevében **Siposs Imre** ref. lelkész, köszönte meg az előadónak, hogy a **püspök urat meggyógyította és szent munkájának visszaadta.**

Mégjelent Gayné Edy uj verseskönyve

»Már éltem egyszer...« címen most jelent meg Gayné Edy legújabb verseskönyve, mely iránt a közönség körében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A stilusos kiállitásu könyv a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó RT. nyomdájában készült. A verseskötet méltatására még visszatérünk.

HÖLGYEIM! Legolcsóbb dauerwelle (6 P) **BÖSKE** hölgyfodrásznál Batthyányi ucca 10.

Debrecen Budapest, Karlsbad, Wien világhirü gépelvel készitjük a legmodernebb villanyondolálást. Debrecen legnagyobb szalonja. Estélyi frizurák. Leszállitott árak.

KOLOZSVÁRY
hölgyfodrász.
Telefon: 33-12. — Dégenfeld-tér 2. sz.

0882
ot2
0192

Ami Budapestnek a Nemzetközi Vásár, az Debrecennek a Tiszántuli Vásár.

Jelentkezzék a kiállitásra!

Kétszáz ember megkezdte Debrecenben a szeretet harcát a gyermekek testi és lelki nyomorusága ellen

A debreceni árvaszék kebelében gyermekvédelmi osztály alakult a 3—18 évesek gondozására. — Még 200 pártfogóra volna szükség. — Anyagi áldozatot nem kérnek tőlük, csak egy kis munkát. — Debrecennek az élre kell kerülnie a magyar városok között a gyermekvédelem terén.

A szeretet a legnemesebb és legnagyobb emberi érzés és a szeretet szolgálata a minden felebaráti kötelességteljesítés között a legkiemelkedőbb. A felnőttek társadalmának sok-sok tagja van akik szánalomraméltók és segítségre szorulnak, de mégis a gyermekek azok, akik fájdalma, lelki és testi szenvedése legjobban a lélekbe markol. A síró gyermek mindenkit megállít, a gyermek köny felszárítása még a kőszívben is remegést vált ki. A legszebb és mindenek fölött elismerésre méltó munkát éppen azok végzik, akik a gyermekekért dolgoznak. Nemcsak azért, mert Krisztus a gyermekeket helyezte előtérbe és nem csak azért, mert minden nemzet megerősödésének a gyermek az alapja. A jóérzésü emberben a gyermek iránti szeretet foglalja el a legnagyobb helyet. Egy kicsit az okos önzés is azt parancsolja, hogy a nagyobb tömegben, — tehát a városokban — együtt lakni kényszerült emberek gondoljanak a gyermekek társadalmára, mert a

gondozott gyermekből jó, vagy legalább tisztességesebb ember lesz, a szabadjára hagyott kicsinyek útja lassan, de biztosan a börtön felé vezet.

És mielőtt a börtönajtó bezárul mögötte, előbb — a dolgok természete szerint — embertársai rovására bűncselekményt követ el.

A gyermekvédelem terén évek óta áldásos munkát végzett és végez Debrecenben a Stefánia Szövetség, amely már a születése előtti időtől védelmezi a gyermeket és anyját is egészen 3 éves koráig. Attól fogva aztán a gondozatlan gyermekek az ucca hatása és befolyása alatt nőnek fel. Ezért jelent korszakalkotó munkát az a kezdeményezés, amely

dr Tatay Zoltán árvaszéki elnök nevéhez fűződik, a szeretetmunka becsületes elvégzése pedig néhány száz olyan debreceni polgárához, akiknek nevét márványba kellene vésni, mert beláthatatlanul értékes munkát fejtenek ki.

Az árvaszéki elnök a múlt év végén adott először hírt a munkatervéről. Bizony sokan hitetlenkedve csóválták a fejüket és nem sok jót jósoltak a buzgóság eredményének. És ime, alig négy hónap múlva az első lépésektől, ma már arról írhatunk, hogy

elgondolásai a megvalósulás útján járnak. A gyermekvédelmi osztály megszervezetten, teljes munkakedvvel, szerető szivű emberektől körülvéve és last not least bürokráciamentesen áll a legnagyobb magyar érték: a gyermek szolgálatára.

Furcsa háború ez, ami itt a szemünk láttára megindult. Legfurcsább benne az, hogy *pénz nélkül dolgozik.* Pedig mint köztudomású, minden háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és újra pénz. Egyelőre néhány lelkes ember a magja a nemsokára egészen bizonyosan naggyá fejlődő intézménynek. A vezető, dr *Oláh Tibor* tb. fogalmazó. Munkatársai: *Pacz Béla* és *Erdősné.* Szellemi szükségmunkások. Ők végzik az ügyviteli munkát dr *Tatay Zoltán* árvaszéki elnök irányítása mellett. *Köréjük csoportosult egyelőre 200 melegszivü emberbarát, akik mint pártfogók dolgoznak. Ők szivet, szeretetet, fáradságot adnak. Anyagiakat nem kell áldozniok, ha nem tudnak, vagy nincs maguknak sem miből.* Csak arra tesznek fogadalmat, hogy lelkileg gondozzák a rájuk bízott lelkeket.

Ezek a pártfogók egyelőre 12 körzetben dolgoznak. A Péterfia uccai körzet vezetője *Mészáros József,* a Csapó uccai körzeté *Mocsáry László,* a Kossuth uccalé *Juhász József,* a Szent Anna uccaié *Piribauer Ferenc,* a Miklós uccaié *Elefánthy Sándor,* a Széchenyi uccaié *Barcza Barna,* a homokkertié *Kovács József,* a boldogkertié és tégláskertié *Borköles Sándor,* a téglavetőié *Ráthonyi Lajos,* a Tócós és Czeizingtelepé *Rákos Rezső,* a Nyulasé *Varga József,* a Csapókerté *Varga Géza* és a Nyilas és Bihari-telep körzetének vezetője *Vári Szalay Gábor.* Valamennyien elemi iskolai igazgatók. Hátra van még két nagyon nehéz körzet megszervezése, amely a mezőséget és erdőségeket öleli majd fel.

Ez a 12 vezető 200 pártfogót segit, támogat nehéz munkájában. *Sajnos, még nagyon kevés a pártfogók létszáma. Legalább 400 önfeláldozó emberre volna szükség, hogy ne maradjon Debrecenben gondozatlan olyan gyermek, akivel senki sem törődik.*

Magától értetődik, hogy a túlnyomórészben nagyon szegény gyermek gondozása nem szoritkozhatik kizárólag lelki térre. *Sokszor a lelki gondozásnak éppen a gyors és helyénvaló anyagi támogatással kell megindulnia.* A lelkimunkások odaadó táborának megszervezését követnie kell és követni is fogja *az anyagi alap megteremtése.* Sajnos, etekintetben Debrecen eddig hátrányban van a többi város mögött.

Etekintetben megvannak már *Tatay* Zoltánnak az elgondolásai és javaslatai. Legalább 6—10.000 pengőt kér gyermekvédelmi célra a költségvetésben. Ha azonban a vigalmi adóból kap részesedést, akkor kisebb fix összeggel is megelégszik a gyermekvédelem. Esetleg az engedélydíjakat kéri. Segítséget kér az államtól is és van is remény rá, hogy

azok a szociális tapasztalatok, amelyeket a szegénygüg terén báró Vay Lászlóné szerzett Debrecenben és az a segíteni akarás, amely ilyen kérdésekben eltölti báró Vay László főispánt, meghozzák a maguk támogatása mellett a kellő eredményt.

Kapcsolatot keresnek a Gyermekvédő Ligával és itt

Albrecht főhercegnek Debrecen iránti szeretetét és Petry Pál ny. államtitkár, a Liga vezetőjének erős debreceni kapcsolatait hívják segítségül.

Megkérik a bőr- és textilgyárakat, segítsék elő a munkát természetbeni adományaikal. Megkeresik az összes intézményeket, hivatalokat és azt kérik, hogy

az agglegények, hajadonok, akik nem tartanak el senkit magukon kivül, valamint a gyermektelen házaspárok vállaljanak önként bizonyos csekély összeget: 50—100 fillért havonként.

Felállitanak egy körperselyt, talán a városházán, hogy az ott megforduló sokezer ember akár 1—2 fillérjével adakozzék. A pénzt a gyámpénztár kezeli

Ügyvitelre egyetlen fillért sem költenek, minden legkisebb fillér a gyermekvédelemre, tehát közvetlen segítésre megy.

Jellemző a megértésre, amellyel máris találkoztak, hogy amíg nem volt személyzete az osztálynak, addig *Nagy István* diakonissza lelkész *Fülöp Emília segédlelkésznőt* rendelte ki szolgálatra Különösen értékes munkát végzett azok között a nagyobb leányok között, akikre a rendőrség hívta fel a figyelmet mint akik a züllés szélén állanak.

Annyi jóindulat, olyan sok elszánás nagy szeretet, lelki áldozatkészség, emberi jóság és megértés fognak össze hogy szinte lehetetlen elképzelni, ne koronázza siker a munkájukat, amely fáradságos, nem mutatós, könnyen éri fagy a virágját, de ha terem, ezerannyit terem, mint a bibliai mustármag.

A debreceni rendőrségen felállitották az ország legelső cigánystatisztikáját

Ujjlenyomatok, fényképek, pontos személyi adatok vannak már a nyomozók birtokában a debreceni és környéki cigányokról.

A »Debreczen« sorozatos cikkekben foglalkozott már a cigánykérdéssel. Rámutatunk arra, hogy úgy közbiztonsági, mint közegészségügyi szempontokból égetően sürgős a kóborgó cigánynépségnek megrendszabályozása, mert különben örökké veszélyt jelentenek a társadalomra.

A debreceni csendőrség és rendőrség erélyes kézzel irányított razziákat is tartott a városban és a környéken is. A kora reggeli órákig tartó szigoru razziák azt eredményezték, hogy a nyomozók kezére került minden cigány és most már nem engedték el őket igazolás után, hanem beterelték valamenynyit családostul együtt a városi fertőtlenítő telepre, ahol fürdetés, nyirás, borotválás örömeiben részesültek. A fertőtlenítőből a rendőrségi fogdába kerültek és megkezdődtek a kihallgatások s a személyi adatok felvétele.

A debreceni rendőrség által nemrégen létesített bűnügyi nyilvántartó számára a csavargó cigányokról pontos felvételeket, ujjlenyomatokat szereztek be. A debreceni rendőrkapitányság első az országban, amely megszerezte magának ilyen módon az első pontos cigány statisztikát. A kóborgó cigányok adatai a rendőrségi irodaszekrények rekeszeiben hevernek és a személyleirások kutatásoknál, valamint lopások és betörések helyén talált ujjlenyomatok esetén ennek a statisztikának felhasználásával egy-kettőre kézrekerülnek a barnabőrű tolvajok.

A rendőrség bűnügyi statisztikájának a cigányokra vonatkozó részét a csendőrség is kiegészítette és szombaton délben közölték a rendőrséggel az ő általuk nyilvántartott Debrecen-környéki cigányokról felvett pontos adatokat. A debreceni csendőrség és rendőrség szép munkát végzett az adatok összegyüjtésével és a jövőben végzendő állandó megfigyelésekkel, különösen a cigányoklakta területek és környékének megfigyelésével elriasztják ezeket a veszélyes barnabőrű kóborgókat, attól hogy sorozatos károkat okozzanak a polgári társadalom tagjainak.

x Legolcsóbban kifogástalanul festés tisztit mindennemü férfi- és női ruhákat WEISZ, Arany János ucca 20 Egy fériöltöny tisztitása és vasalása három pengő.

Uj rövidáru nagykereskedés
Simonffy u. 6.
Győződjön meg olcsó áraink ról és szolid kiszolgálásunkról.
Fahidi József
TEGYEN PRÓBARENDELÉST!

Neuber Ede dr egyetemi tanár vezetésével 27 orvos kutatja állandóan a debreceni fertőző gócokat

Öt év alatt 8000 családot vizsgáltak meg. — »Egészségügyi sorozást kö vetel az embervédelem«. — »A magyarság fekete könyve«.

Herczeg Ferencnek kezébe került egy gyermekvizsgálati statisztikai könyv és mikor elolvasta a könyv döbbenetes adatait, melyek a jövő nemzedéket sújtó fertőző betegségekről tettek szomorú bizonyságot, azt mondotta, hogy a statisztikai könyvet a magyarság fekete könyvének kellene nevezni.

Tény az, hogy legfiatalabb nemzedékünk egészségügyi védelme igen sok kívánni valót hagy hátra és nagyon sok ezen a téren a tennivaló. Cselekedni kell nagy áldozatok árán is, mert ez a nemzedék jelenti a jövőt, ők viszik tovább a nemzet életét.

Dr. Neuber Ede, a debreceni egyetem nagyhírű tanára a legifjabb nemzedék egészségügyi védelmével már évek óta foglalkozik és olyan akciót indított meg Debrecenben, mely útmutató és példaadó az egész országban.

Dr. Neuber Ede 27 orvos támogatásával öt éve szünet nélkül dolgozik, hogy a súlyosan fertőző bajok gócait Debrecenben felkutassa és megakadályozza a betegség továbbterjedését.

Az öt év alatt eddig 8000 elemi iskolás gyermeket vizsgáltak meg alaposan és a családtagokra is kiterjedt a gondosságuk, ha a gyermeket fertőző betegnek találták. Erről a tudományos szempontból igen nagy jelentőségű akcióról dr. Neuber Ede legutóbb előadást tartott és részletesen ismertette a célt és elérhető eredményt, a működés módját, mellyel gátat lehet vetni a nemzedékeket pusztító betegségeknek.

AZ EMBEREKET NEMCSAK GYÓGYITANI KELL, HANEM MEGVÉDENI IS

— Az orvosnak — mondotta — szeretnie kell embertársait és hivatása nemcsak gyógyítani, hanem meg is védeni a leselkedő betegségektől. A betegségektől való megvédésnek egyik igen fontos tere a gyermekvédelem. A sikerült prevenció megkíméli a szervezetet a súlyosabb természetű fertőző betegségektől, ami fajegészségügyi, embervédelmi és népszaporodási szempontból rendkívül nagy előnyt jelent. Ez az oka annak, hogy az utóbbi időben nagyon előretört közegészségügyünk prevenciós irányzata.

Elsősorban a preventiv közegészségügy tud testileg és szellemileg intakt embereket kitermelni.

Ez a mai embervédelem és ezt már a házasulandókon meg kell kezdeni. A hivatalos embervédelemnek mindenkire ki kell terjednie és nemcsak a csecsemőket, aggokat és rokkantakat, hanem az államfenntartó elemekről, a munkabiró anyákról és fiatal apákról is gondoskodni kell, hiszen ennek a rétegnek is nagyrésze ma már védelemre szorul.

Dr. Neuber Ede szerint az embervédelem már a házasulandókon kezdődjék, folytatódjék a csecsemőn, gyermeken, míg elérkezik a házasság ideje.

Az embervédelem szükségessé teszi, hogy az egyed kénytelen lesz eltürni azt, hogy élete bizonyos szakaszaiban egészségügyi szempontból felülvizsgáltassék.

Valakinek orvosi kezelés nélkül csak addig van joga betegnek lenni, míg embertársait nem veszélyezteti. Mihelyt valaki súlyosabb természetű fertőző betegségben szenved, akkor az már nem magánügy, akkor az a beteg nem vonhatja ki magát a kezelés alól, mert ezzel a ténykedésével embertársait veszélyezteti.

Rámutatott előadásában a tudós tanár arra, hogy a magyar Alföldön óriási területek vannak, ahol a lakosok nem juthatnak gyógyszertárhoz és nincs orvos sem. A tanyai rendszer nagyon nehéz helyzet elé állítja a közegészségügyet és főleg a gyermekvédelem csuszik ki a kézből.

A tanyai lakók teljes elszigeteltségben élnek és többnyire csak a halottkém jelentkezik, anélkül, hogy orvos látta volna a súlyos beteget, illetve haldoklót.

Az elhanyagolt és kezelésben nem részesült fertőző betegségek nagymértékben befolyásolják az új nemzedék egészségügyét.

»Ha egy tanyai házba beveszi magát a tuberkulózis, vagy syphilis, akkor az a tanyai ház üvegcsőben élő baktériumkultúrának tekinthető.«

Nagyon megnehezíti a küzdelmet a betegségekkel szemben az a tény, hogy a leromlott gazdasági viszonyok következtében a lakosság nagyrésze csak az államtól várja egészségügyi szükségleteinek ellátását.

A FERTŐZŐ BETEG IZOLÁLÁSÁBA A JÖVŐBEN AZ EGÉSZSÉGÜGYI KORMÁNYZATNAK IS LEGYEN BELESZÓLÁSA

A súlyosabb természetű fertőző betegségek kezelésébe a jövőben az egészségügyi kormányzatnak is legyen beleszólása, különösen fontos az a gyermekeknél az ovodában és az iskolában, ahol minden lehetőség megvan arra, hogy a beteg gyermek megfertőzze egészséges társait. Éppen ezért az óvodáknál nemcsak a pedagógiai szempontokra kellene figyelemmel lenni, hanem már az óvodánál a közegészségügyi szempontok is döntően jussanak érvényre. Az óvodánál kell megkezdeni az orvosi vizsgálatokat, hogy az iskolába már átvizsgált gyermekek kerüljenek.

Iskolábalépés előtt üdvös csak az lenne, ha kötelezővé tennék mindenkire egyformán az egészségügyi vizsgálatot. Közegészségügyi szempontból óriási jelentősége lenne annak, ha az egész országban kimondanák az egészségügyi sorozást és minden hat-hét éves gyermeket megvizsgálnának.

A debreceni iskolások megvizsgálásánál két cél vezette Neuber Ede dr. munkáját, először megvédeni az egészségeseket a fertőzéstől, másodszor, a súlyosabb fertőző betegségben szenvedő gyermeket kezelni, vagy ha súlyos az állapota, klinikára, kórházakba utalni.

A fertőző betegségek céltudatos megelőzéséről nem lehet szó addig, míg súlyos beteg gyermekek fertőzhetik társaikat az iskola padjaiban.

Ha megteszi a gazda azt, hogy a férges almáit nem vegyíti az egészséges almákkal, mert fél, hogy minden almája férges lesz, akkor meg kell tenni, hogy a gyermekek között is külön választassanak a betegek és egészségesek. Igy kívánja ezt a gyermekvédelem.

Az iskola előtti egészségügyi sorozással nem intézhető el a gyermekvédelem, mert tovább kell figyelemmel kísérni a gyermeket. Az iskolaorvosi intézmény megszervezése ebből a szempontból nagyon fontos, sajnos, hogy anyagi akadályok vannak.

Neuber Ede dr. előadásában hangoztatott elvek és a kutatásai során elért eredményeknek híre túlszárnyalt az ország határain és nagy lelkesedést váltott ki mindazokból, akik szívükön viselik gyermekeik sorsát, féltik és szeretik a jövő nemzedékét, a nemzet eljövendő életének hordozóit.

(—)

1 drb. borotváló készülék, nikkelezett . . P —.64
1 drb. konkurrens borotvapenge . . . P —.06
1 drb. borotvatál . . P —.22
1 drb. borotvaecset . . P —.48-tól
1 drb. „IZSÁK" borotvakocka . . . . P —.16
1 drb. „IZSÁK" rúdborotvaszappan, 60 gr.-os . . . . . P —.38
1 üveg „IZSÁK" borotvakölni, 50 gr.-os . P —.98
1 dkg. „IZSÁK" kölnivíz kimérve . . . P —.16
1 drb. timsókocka, kicsi P —.18

40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron — jó árú kiszolgálására.

IZSÁK JÓZSEF R.-T.
CSAPÓ-UTCA 17.
Telefon: 26-55.

Koldus forintok.

Szólhat az ige, szállhat a dal,
Az élet halad, az mit sem hall.
Ragyoghat bárhogy is az álom,
Nincsen kikelet e világon.
Kicsufolnak hasznok s rongyok,
Megölnek a koldus forintok.

Minél magasabbra visz a vágy,
A föld annál mélyebben aláz.
De elfordulhat a tekintet,
Csak fájó mosollyal legyintek.
S mig nyomoruságom zokog,
Megölnek a koldus forintok.

Ha elhagynak még a csillagok,
Elvetem a rut hétköznapot.
Eldobok mindent: dalt és átkot.
Az éjnek vadul nekivágok.
S átokkal visszaordítok:
Megöltetek koldus forintok.

ÁKOSY KÁROLY.

Üvegkereskedelmi

Kossuth ucca 3. sz. alatt már MEGNYILT.

ZÁRT HELYISÉGBEN ÁLLITJÁK FEL A ZILAHI WESSELÉNYI SZOBROT

Zilah, május 10. A lebontott Wesselényi-szobor ügyében fordulat következett be. A város magyarságának kezdeményezésére az Országos Magyar Párt nevében báró Jósika János képviselő tárgyalásokat kezdett a város vezetőségével, hogy a szobrot adják ki a pártnak. A párt a református egyház területén egy arra a célra épitett helyiségben állitja fel a szobrot és ezzel legalább elérnék azt, hogy Fadrusz emlékműve nem feküdne a városi levéltár poros lomtárában.

Detailban angró áron a legszebb női kalapokat vásárolhatja meg Csillag Gyulánál
Piac-utca 63. I. emelet.
Szent Anna-utcával szemben.

0882
042
0192

A debrec ni MEFHOSz csoport a budapesti közgyülésen.

Május 18-án este a Csokonai szinházben mutatkozik be Hajós Klári, a hires táncmüvésznő

Még csaknem egy hét választ el **Hajós Klári** mozgásművészeti tanárnő debreceni bemutatkozó táncestjétől, s máris elkelt a jegyek nagyrésze. Ez a rendkívül érdeklődés azt mutatja, hogy a debreceni közönség valóban kiváncsi arra a kivételes tehetségü, üde szépségü úrileányra, aki táncművészetével a budapesti publikumot meghódította. Hajós Klári debreceni úrileány, innen indult el a dicsőség utján, mely állandóan felfelé fog ívelni.

A kitünő művésznő május hó 18-án, szombaton este tartja gazdag műsorral önálló klasszikus táncestjét a Csokonai Szinházban. Minden száma egy-egy ragyogó fantáziáju tánckölteménv, — vagy egészen egyéni és eredeti kompozició. Hajós Klári a táncban nem illusztrálja a zenét, hanem megéli és átéli. Ezt a kivételes művészetét már a fővárosi sajtó is a legnagyobb elragadtatással méltatta.

A május 18-iki táncestre a jegyek már csak igen korlátolt számban kaphatók. A még meglevő jegyeket szerdától kezdve a Csokonai szinház pénztáránál lehet kiváltani

Itt emlitjük meg, hogy a táncművésznőt Ránky György, a nagyszerü tehetségü fiatal zongoramüvész fogza kisérni. Ránky zongorajátéka külön élmény lesz azok számára, akik értékelni tudják a magasabb zenemüvészetet.

Hajós Klári.

A debreceni Székely Társaság rendezi meg ünnepi matinéját, melynek keretében önálló hangversenyt ad Gyenge Anna, a világhíres óperaénekesnő. Sikereinek legszebb számait fogja énekelni. Verdi „A végzet hatalma" c. operából a „Béke" áriát, Hubay Karenin Annájából a nagy áriát fogja énekelni. A második száma pedig régi székely és magyar dalok, Kodoly gyüjteménye és hangszerelése nyomán fog énekelni.

Gyenge Annán kivül nagy meglepetése lesz az ünnepélynek a szatmári két Südy leány, akik nagyszerü táncművészetüket fogják megcsillogtatni a debreceni közönség előtt egy keringőnek és egy exotikus táncnak a bemutatásával.

Szücs Gergely kamara zenetársasága bravuros zongora ötössel fog excellálni, míg a megnyitó beszédet Koncz Aurélné fogja tartani.

Vitéz dr. Dávid Géza szavaló művészetét csillogtatja meg, majd ismét a Südy nővérek mutatják be Csajkovszky Bábtánc c. táncot.

A Máv mühelytelepi Egyetértés énekkar pompás karénekkel egészíti ki a káprázatos összeállitásu műsort.

A nagy érdeklődésre vall, hogy már is szét kapkodták a jegyeket, csak igen kevés számban kapható még a Csáthy és Springer könyvesboltokban. Az erdélyiek és mindazok, kik elszakított részekről kerültek Debrecenbe, érthető nagy érdeklődéssel és szeretettel néznek a pompás matiné elé és egyre fokozódik az érdeklődés Gyenge Anna és a többi kivételes művészeti előadó szereplése elé.

DOKTORRÁAVATÁS AZ EGYETEMEN

Tegnap délelőtt ünnepélyes doktorráavatás volt a debreceni egyetemen. Ez alkalommal Falus (Fisch) Pált az orvostudományok, Gutay Józsefet a jogtudományok, Barabás Bélát az államtudományok doktorává avatták. Az uj doktorokhoz dr. Tóth Lajos rektor intézett hatásos beszédet és Arany János diákéveiről emlékezett meg.

Az uj doktorok.

Csomor Gyula által a leventéknek ajándékozott vándordij.

x Amatőrfényképezők : Ujitás ! Foto cikkek, lemezek, filmek, Takarékossági könyvecskére hat havi hitelre vásárolhatók a Liener műteremben, Csapó u. 1. szám.

Állandóan nő az érdeklődés a Székely Társaság jövő vasárnapi matinéja iránt

Vasárnap délelőtt, május 19-én 11 órakor nagy és pompás ünnepség szintere lesz a Csokonai szinház. A debreceni Székely Társaság rendezi meg ünnepi matinéját, melynek keretében önálló hangversenyt ad Gyenge Anna, a világhíres óperaénekesnő. Sikereinek legszebb számait fogja énekelni. Verdi „A végzet hatalma" c. operából a „Béke" áriát, Hubay Karenin Annájából a nagy áriát fogja énekelni. A második száma pedig régi székely és magyar dalok, Kodoly gyüjteménye és hangszerelése nyomán fog énekelni.

Gyenge Annán kivül nagy meglepetése lesz az ünnepélynek a szatmári két Südy leány, akik nagyszerü táncművészetüket fogják megcsillogtatni a debreceni közönség előtt egy keringőnek és egy exotikus táncnak a bemutatásával.

Szücs Gergely kamara zenetársasága bravuros zongora ötössel fog excellálni, míg a megnyitó beszédet Koncz Aurélné fogja tartani.

Vitéz dr. Dávid Géza szavaló művészetét csillogtatja meg, majd ismét a Südy nővérek mutatják be Csajkovszky Bábtánc c. táncot.

A Máv mühelytelepi Egyetértés énekkar pompás karénekkel egészíti ki a káprázatos összeállitásu műsort.

A nagy érdeklődésre vall, hogy már is szét kapkodták a jegyeket, csak igen kevés számban kapható még a Csáthy és Springer könyvesboltokban. Az erdélyiek és mindazok, kik elszakított részekről kerültek Debrecenbe, érthető nagy érdeklődéssel és szeretettel néznek a pompás matiné elé és egyre fokozódik az érdeklődés Gyenge Anna és a többi kivételes művészeti előadó szereplése elé.

HIRDETMÉNY

Van szerencsénk a t. utazóközönséget értesiteni, hogy a Debrecen—Nyirbátori h. é. vasúton folyó hó 15-én életbelépő nyári menetrend teljesen azonos a jelenleg érvényben lévő téli menetrenddel, úgyhogy a Debrecen—Nyirbátori h. é vasúton a vonatok folyó hó 15-ike után is a jelenleg érvényben lévő és alant ismertetet menetrend szerint fognak közlekedni :

Debrecen MÁV Előtérről indul :

2. sz. sínautóvonat naponta 6 óra 10 perckor.

4. sz. sínautóvonat naponta 12 óra 15 perckor

6. sz. sínautóvonat naponta 18 óra 20 perckor.

14. sz. vegyesvonat naponta 14 ó. 00 perckor.

12. sz. vegyesvonat csak csütörtökön 4 óra 28 perckor.

Nyirbátor állomásról indul :

1. sz. sínautóvonat naponta 8 óra 06 perckor.

3. sz. sínautóvonat naponta 14 óra 35 perckor.

5. sz. sínautóvonat naponta 20 óra 10 perckor.

11. sz vegyesvonat naponta 3 óra 35 perckor.

13. sz. vegyesvonat csak csütörtökön 14 óra 48 perckor.

Az üzletigazgatóság.

Debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Gazdasági Hivatala.

722—18—1935.

Versenytárgyalási hirdetmény

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala a debreceni Horthy Miklós kórházban szükséges

Belgyógyászati pavillon tatarozásával kapcsolatos kőmüves, asztalos, szobafestő és mázoló munkákra, továbbá központi fütés berendezés szerelésére

1935 junius 12-én délelőtt 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (klinikai telep, felvételi épület) nyilvános irásbeli versenytárgyalást tart.

A szükséges nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1935 május.

Dr. Balogh Gyula sk.
igazgató.

Dr Lengyel Zoltán főorvos terve a szegényügy reformjára

Önálló indítvány a városi közgyülléshez a kolduskérdés rendezésére.

Általános feltünést keltett az a terjedelmében kicsi, de szellemében és célkitüzéseiben annál nagyobb munka, amely pár nappal ezelőtt hagyta el a sajtót és amelyet megjelenése után valósággal szétkapkodtak. Ezt a művet dr. Lengyel Zoltán városi tb. tiszti főorvos irta »Debreceni szociálpolitika útja« cím alatt.

A könyv tartalma a legnagyobb elismerést váltotta ki. Ugy látszik, hogy dr. Lengyel Zoltán nem áll meg a megkezdett úton, sőt ellenkezőleg igen nagy jelentőségü lépéssel kívánja előre vinni Debrecen egyik legnagyobb szociális kérdését: a szegénygondozást.

Dr. Lengyel Zoltán a tegnapi napon önálló indítványt nyujtott be a város legközelebbi közgyüléséhez a szegénysegélyezés reformja ügyében. Ez csak az első lépés, amelyet követ az a gyakorlati értékében szinte felbecsülhetetlen munka, amelyen most dolgozik és közelesen nyilvánosságra kerül. Ebben az újabb művében felöleli a szegénygondozás kérdésének, illetve a helyes megoldásnak minden részletét.

A város törvényhatósági bizottsága ennek az újabb munkának alapján bizonyára megtalálja a módját, hogy a várost a koldusoktól megszabadítsa, a társadalom, a hatóság és egyház összfogása révén pedig minden szegényről gondoskodás történjék.

Dr. Lengyel Zoltán főorvos **önálló indítványa** a következőket tartalmazza:

A szegényügy intézményes rendezésének is megvannak a maga új ösvényei. Minden szegényügygyel foglalkozó egyén megállapithatja, hogy hazánkban a korábbi évek folyamán kétféle szegénygondozási forma szerepel azon módozatok között, amellyel a munkaképtelen szegények ellátását akarták elérni.

1. A zárt szegénygondozási forma (amely intézetekben, szegényházakban helyezte el az arra rászorult és ellátatlan szegényeket).

2. A nyilt szegénygondozási forma (amely készpénz és esetleg természetbeni adománnyal igyekezett a rászorult egyénnek létminimumát biztositani).

Ma már megállapithatjuk azt, hogy ezek a szegénygondozási formák bizonyos tekintetben túlélték magukat, mert korántsem eredményezték azt a célt, hogy ezáltal egyrészt a szegények el legyenek látva, másrészt pedig a koldulás meg legyen szüntetve. A szegénygondozásnak az a hármas egysége, amely a társadalom, hatóság és az egyház együttmüködésében nyilvánul, még egyetlen szegénygondozási formában sem jött létre addig, amíg P. Oswald, az egri szent Ferencrend házfőnöke 18 évi tapasztalata alapján létre nem hozta az egri normát.

Egy önálló indítvány szük tere nem alkalmas annak a leirására, hogy mily korszakalkotó ujitásokat és eredményeket hoz létre ez a szegénygondozási forma ezen kérdések megoldására vonatkozólag. En csak 20 magyar város eredményére hivatkozom, amelyek szegénygondozásukat az egri norma alapjára helyezték, hogy ezekben egyetlen egy ellátatlan szegény sincs és utcáikon ma már a kolduskok tömege nem rohanja meg a járókelőket és ezek a testben, lélekben elesett egyének a társadalomnak újra emberi módon visszaadva megnyugodva élik eddig keservesen tengetett életüket.

Minthogy a zegri norma teljes ismertetését második brossurámban teljesen kimerítően adom, ezért erre ezen a helyen bővebben nem térek ki, hanem tisztelettel indítványozom a tekintetes Törvényhatósági Közgyülésnek, hogy határozza el, miszerint **a szegénygondozást minden vonalon az egri norma szellemében óhajtja átszervezni és ennek megvalósitása céljából felkéri a város Polgármesterét, hogy idevonatkozó előterjesztését záros határidőn belül tegye meg.**

—

Szombaton délelőtt a munkások küldöttsége megjelent a polgármesterhelyettes előtt és munkát, kenyeret követelt

A rendőrség szigoru készültségben van, mert a munkások szónokai tüntetéssel fenyegetőztek. — Három napi haladékot adtak a polgármesterhelyettesnek az intézkedések megtételére.

A debreceni épitőipari munkások pénteken a rendőrség engedélyével gyülést tartottak a Munkás Otthonban és elkeseredett hangon foglalkoztak a munkásság helyzetével. A hangulat oly izzó volt, hogy a rendőrség a gyülést már fel akarta oszlatni. Ezen a gyülésen kiküldtek a munkások egy küldöttséget, melynek tagjait azzal bizták meg, hogy keressék meg a polgármestert és közöljék vele a munkásság követelését s tárják fel őszintén azt a nyomort, melybe a munkanélküliség miatt jutottak.

A küldöttség hét tagja szombaton délelőtt felkereste hivatalában dr. Vargha Elemér h. polgármestert és közölték a gyülés határozatát.

A bizottság tagjai elmondották, hogy a szörnyü tél után itt állanak még munka nélkül, bár május közepén járnak már. Nincs már inségsegély sem és a legnagyobb nyomorban küzdenek családjukkal A polgármesternél már többször jártak segitséget kérni, de csak igéretet kaptak és ugy látják, hogy az igéret nem valósul meg. Arra kérik a polgármestert a gyülés határozatából, hogy minden erejével hasson oda, hogy azonnali segélyt adjanak a munkásoknak, vagy pedig adjanak munkát, hogy az éhezők kenyérhez juthassanak. A városban 600 épitőipari munkás néz a legnagyobb szenvedés, a lassú éhenhalás elé, ha nem érkezik segitség. A munkásoknak családjaik is vannak és igy több ezer éhező várja a gyors intézkedést.

— Mondja meg a polgármester úr — hangoztatták, — hogy tudja segélyezni, tudja-e munkával ellátni a munkásokat, mert ha nem tudja emberséges módon biztositani a megélhetésünket, tovább az éhezést már nem bírják és elmennek abból a városból, ahol születtek. Kérik, hogy adják ki három nap mulva az útleveleiket, hogy más területen próbáljanak megélni, ha itt már nem élhetnek. A gyülés határozata értelmében, — mondták a szónokok — ha nem tud eredményt elérni a küldöttség, kivonulnak az utcára a munkások családtagjaikkal együtt, hogy megmutassák nyomorukat és kikövetelják a maguk igazát, nem hagyhatják pusztulni azokat a magyar testvéreiket, azokat a munkásokat, akik a harctereken vérüket ontották a nemzetért és védték annak javait.

Az egyik szónok azt mondotta, hogy a jövőben, ha külföldi idegen jön Debrecenbe eléje mennek és megmutatják rongyaikat, nyomorúságukat, hogy annak is elvigyék hirét, ne csak a kellemes és hízelgő látványoknak.

A munkások szónokainak rendkivül elkeseredett hangú beszédei után dr. Vargha Elemér h. polgármester adta meg a választ, melyben hangoztatta, hogy ő mindenkinek az érdekében dolgozik és nem egy osztályt képvisel. Az igaz, hogy munkaalkalmat igért, de nem tehet arról, hogy a viszonyok rosszabbodása miatt nincs mód az épitkezésekre. Megszüntek a külföldi kölcsönök és nincs fedezet. A tárgyalások azért folynak, hogy segitsenek a munkásokon és lehetőséget adjanak a munkára. Tárgyalnak egy reuma korház épitéséről, jártak Budapesten is az OTI igazgatójánál, hogy Debrecenben külön kórházat és rendelőt épitsenek. Az OTI igazgatója le is jön rövidesen a városba tárgyalni. A nehéz helyzet tudata eredményezte azt, hogy nem szüntették be a napközi otthonok müködését és tovább dolgozik a népkonyha. A munkanélküliség leküzdésének feladata különben is az állam kötelessége, de a város azért mindentelkövet, hogy segisten.

A munkások küldöttsége nem vette tudomásul a választ és azt hangoztatta, hogy nem várhatnak éhezve arra, mig hónapok mulva esetleg épitkezés indul. Az emberek annyira el vannak szánva, hogy nem lehet tudni mi következik be.

Vargha Elemér dr. h. polgármester igyekezett megnyugtatni a küldöttség tagjait és igérte, hogy azonnal összehivja az inségbizottságot. A munkások azzal távoztak, hogy három nap mulva jönnek a válaszért és ha ez nem lesz megnyugtató, akkor a tömeg félretaszitja őket az útból és maga igyekszik megoldást találni.

A rendőrség, tekinttel arra, hogy a munkások körében igen nagy a nyugtalanság, készültségben volt és a városháza kapujánál is rendőrök helyezkedtek el. Megjelent a városházán Lám Dezső főkapitányhelyettes is és tárgyalt a h. polgármesterrel a szükséges intézkedésekről.

1 drb. „IZSÁK" mandulaszappan, kicsi . . . P —.16
1 drb. „IZSÁK" fürdőszappan, kicsi . . . . . P —.16
1 drb. „IZSÁK" tejkrém szappan, nagy . . . P —.48
1 drb. „IZSÁK" Ovál szappan, különleges illatokban . . . . . P —.48
1 drb. „IZSÁK" - Lanolin szappan, arcfinomító . P —.48
1 kg. „IZSÁK" fürdőszappan . . . . . P 1.32
1 drb. „IZSÁK" kölniszappan, kiváló minőségü, 10. sz. . . . . P —.48
1 drb. „IZSÁK" kézmosószappan 1/10-es . . . P —.08
1 dkg. „IZSÁK" kölnivíz, minden illatban . . . P —.16

40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron — jó árú kiszolgálására.

IZSÁK JÓZSEF R.-T.

CSAPÓ-UTCA 17.
Telefon: 26-55.

METEOR MOZI MÜSORA

Vasárnap: „S. O. S. Jéghegy". Izgalmas világfilm Leni Riefenstahl főszereplésével. Megelőzi: „Világszenzációk". Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Városi Takarék- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1934. év szeptember hóban elzálogositott, illetve 1935. év március hóban lejárt 20545. számtól 23076. számig arany 17485. számtól 19109. számig egyéb ingó, továbbá a régebb lejáratú 15156 16770, 19752, 20297, 20298, 29855 számú zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbittattak, *1935 május hó 29-én délután 3 órakor* a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az ezidőszerint árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Debrecen, 1935 május 12.

Az igazgatóság.

SZLIUKA
szikvizgyár házhoz szállit.
Teleki u. 100. Telefon: 21-11.

PORTRAIT
árban olcsóbb művészetben többet nyujt.

Telefon: 29-38.
PERCZEL
műtermekből
Szent Anna u. 10. — Kálvintér 3

0882
042
9192

Ma lesz a Carducci-ünnepély az egyetemen

Lo Faro követségi tanácsos, báró Villani Lajos miniszteri tanácsos és Gianola követségi kul turattasé Debrecenben.

A mai nappal kezdődőleg nevezetes kulturális események szinhelye Debrecen városa, mely mind a multban, mind a jelenben a maga ízig-vérig magyar szellemi életével mindig igen fontos szerepet játszott a magyar művelődés történetében. Ha egy pillantást vetünk a városunkban működő kulturális egyesületek, tudományos intézetek nagy számára és értékes munkájukat örömmel állapíthatjuk meg, hogy Debrecen városa nemcsak megállja helyét a többi vidéki városok között, hanem egységes kollektív lelkiséget kifejező, speciális jellegü szellemi életével idők folyamán az elsők közé emelkedett.

Ennek a fejlett kulturális életnek hű és tökéletes kifejezői voltak azok a nagyszabásu ünnepségek, melyek a ránk következő hetet szinte az egyetem ünnepi hetévé avatják. A sorozatos ünnepségek alaphangját ma délelőtt a Carducci-emlékünnepnély adja meg, melyen az egyetem Olasz Intézete a klasszikus versformák nagy mesterének, a Nobeldijas bolognai professzor szellemének óhajt áldozni. Az előadók között ott látjuk Wallisch Oszkár és Renato Fleri egyetemi lektorokat, akiknek fáradhatatlan buzgósága és az olasz kultura iránti lelkesedése sok őszinte és igaz barátot szerzett a régi és az új Olaszországnak. Az előadás szinhelye az egyetem díszudvara, kezdete délelőtt 10 óra.

Ez alkalomból a budapesti olasz követség képviseletében Debrecenbe érkezik és az ünnepélyen résztvesz: *Francesco Lo Faro* követségi tanácsos és *Alberto Gianola* professzor, követségi kultúrattasé, a magyar külügyminiszteriumból pedig báró *Villani Lajos* miniszteri tanácsos, aki az ünnepélyen dr Varga Zsigmond prorektor megnyitó szavai után Carducci-ról emlékbeszédet fog tartani.

A magyar-olasz kultúrális és baráti kapcsolatok ezen fényes ünnepélyére az egyetem rektora tisztelettel meghívja Debrecen városának olaszbarát közönségét.

Dr *Hóman Bálint* m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztert az ünnepélyen dr *Eyssen Tibor* miniszteri titkár képviseli.

Mosca professzor hétfőn az olasz—francia megegyezésről és a magyar—olasz viszonyról beszél.

A második előadás a modern Olaszországgal való élénk és minden magyar ember tetszésével találkozó kapcsolatunknak igen kedves ténye, Rudolfo Mosca, a milanói Magyarbarát Olaszok Egyesületének főtitkára, aki már számos cikket és könyvet irt rólunk, eljön Debrecenbe, hogy épen most, mikor a Duce, minden olasz rajongásig szeretett vezére, a külpolitikai eseményeknek szinte központi irányítója, nyiltan mellénk áll és segit bennünket az igazságért folytatott nagy harcunkban, ezzel a debreceni látogatásával külsőleg is kifejezze az olasz népnek a magyarok iránt érzett őszinte szivből jövő szimpátiáját. Mosca professzor előadását az egyetem Olasz Intézete, a Reviziós Liga debreceni csoportja és a hozzájuk csatlakozó társadalmi egyesületek hétfőn délután rendezik a Déri-muzeum nagytermében. Az előadást, melynek tolmácsolásáról gondoskodik a rendezőség, egynegyed 7 kor kezdik.

Mosca professzor politikai tájékozottságával vetekedő, hasonló jelenségü egyéniség, Pierre Briquet előadása alkotja a harmadik ünneppé varázsolt hétkönap programmját. Pierre Briquet egyik legtekintélyesebb külföldi sajtóorganum, a „Journal de Genéve" külpolitikai szerkesztője, akinek külpolitikai téren való éleslátása és tájékozottsága szinte páratlan az európai zsurnalisztikában. Debrecenben kedden délután azonban nem külpolitikai, hanem irodalmi témáról fog beszélni, mégpedig Pirre Lotiról, Kelet misztikájának nagy rajongójáról, aki nevét egy tahiti szigetén élő virágról kapta. Pierre Briquet szenfi ujságíroskodása előtt Kanada és az Északamerikai Egyesült Államok egyetemein francia irodalomtörténetet adott elő, tehát igazán hivatott előadója lesz ennek az általános érdekü témának Az egyetem XII. sz. tantermében rendezett előadást félhétkor kezdik és tolmácsolni fogják.

Mindhárom előadásra felhívjuk városunk müvelt közönségének figyelmét, igazán ritkán nyilik alkalom, hogy ilyen sürített egymásutániságban, ilyen illusztris előadóktól részesüljenek neveze tes irodalmi és politikai kérdésekről. Belépődíj egyik előadáson sincs, minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

Hűvös május

Fáradt, lomha
bús dalomba
tavasz fénye nem hatol,
borús, hűvös
május üldöz...
bujkál a nap valahol.

Télnek árnya
sorba járja
szivem minden zeg-zugát,
van rá gondja,
— meg is mondja, —
felhőn öröm nem jut át.

Ezerféle
remény fénye
kisérti a lelkemet,
jó volna ha
a mult soha
többé már ne lelne meg.

Úgy fáj az, hogy
lassan elfogy
nyugodt, derűs életünk,
abból nem lesz
soha kedves
aratás, mit ma vetünk.

Az is igaz,
— egy kis vigasz, —
jönnek majd még szebb napok,
lesz majd még nyár,
de akkor már
réges régen hallgatok.

FÉNYES JENŐ.

A TIKAN Hirei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBŐCZY U. 2. TELEFON 10-19, 10-20.

Közeledik a Tiszántuli Ipari Kiállitás és Vásár megnyitása

Három hét választ el bennünket Debrecen nagy eseményétől, a Tiszántuli Ipari Vásár megnyitásától. A most következő héten már a kiállítás területén megindulnak a munkálatok, szorgalmas munkáskezek kezdik ácsolni a kiállítási épitményeket.

A helyek kijelölése is ezen a héten folyik, éppen ezért a kiállítás igazgatósága ezúton is felhívja mindazokat, akik a kiállításon részt akarnak venni, hogy legkésőbb hétfőn és kedden a vásáriródában jelentkezzenek.

A Budapesti Nemzetközi Vásár kapuinak bezárása után fokozott figyelem fordul a debreceni kiállítás és vásár felé is. Már eddig is megállapithatjuk azt, hogy a kiállítás iránt rendkívül nagy az érdeklődés, bár a debreceni érdekeltség sokkal erőteljesebben felkarolhatná ezt az elsősorban a debreceni kereskedelem és ipar érdekeit szolgáló intézményt.

Sajnos számosan vannak a legelőkelőbb cégek közül, akik »bennünket nem érdekel« álláspontot vallanak, bár annak idején a budapesti 50 százalékos kedvezmények túltengése elleni küzdelemre hívták fel a kamarát. Valószinü azonban, hogy a jobb meggondolás az egész vonalon érvényesülni fog s az egész debreceni kereskedelem és ipar egységes táborban áll a debreceni idegenforgalmat támogató tényező mögé.

x ELKÉSZÜLT MÁR A TAVASZI UJ RUHÁJA ? Vetesse le magát benne a Liener műteremben. Gisser fotografál. Csanó ucca 1. Takarékosság.

BUTOR SZÁLLÍTÓ
Költözködik?

1 kg.	»IZSÁK« beeresztő-viasz japonika . .	—.44
1 kg.	»IZSÁK« beeresztő-viasz köz. minőség	—.92
1 drb.	»IZSÁK« méhviaszos beresztő ½ kg.-os eredeti dobozban	1.40
1 dob.	»IZSÁK« parkettpaszta kg.-os . .	—.78
1 dob.	»IZSÁK« folyékony parkettisztitó . .	—.78
1 drb.	»IZSÁK« parkettkocka $^1/_{10}$-es	—.18
1 drb.	»IZSÁK« parkettkocka, különleges minőség	—.38
1 üveg	»IZSÁK« fémtisztitó ½ literes csomagolás	—.58
1 dob.	»IZSÁK« fémtisztitó paszta 1. sz. .	—.18
1 dob.	»IZSÁK« új minőségü tisztitószer kicsi	—.14
1 dob.	»IZSÁK« új minőségü tisztitószer szódos doboz . . .	—.48
1 üveg	»IZSÁK« szőnyeglisztitószer ½ literes csomagolás . .	—.96
1 kg.	naftalin, idei . . .	—.68
1 üveg	»IZSÁK« rovarirtószer $^1/_{10}$-es . . .	—.68
1 üveg	»IZSÁK« kályhaczüst, hőálló 50 gr.-os	—.58
1 dob.	»IZSÁK« kályhapaszta	—.28
1 drb.	parkettkefe, fekete 11 soros	1.20
1 drb.	szőnyegkefe	—.64
1 drb.	bartwisch 0-ás, fehér garantált tiszta lószőr, nyél nélkül .	1.20
1 drb.	surolókefe 00-ás . .	—.14
1 kg.	»IZSÁK« brunolin elsőrendü minőség	1.20
1 kg.	»IZSÁK« bútorlakk kiváló minőségü .	1.84

40 FIÓKUNK KÖTELEZI CÉGÜNKET EGYSÉGES OLCSÓ ÁRON ÉS JÓ ÁRU KISZOLGÁLÁSÁRA.

IZSÁK JÓZSEF R.-T.
CSAPÓ-UTCA 17.
Telefon: 26-55.

x Kacagó, síró, boldog gyermekarcot örökkorunk legszebb emlékei. Vétesse le gyermekét a Liener müteremben Gisserrel. Takarékosság.

Elsőrendü
BUTOROK
Lakásberendezés
Iparművészet
FAIPAR RT.
Ferenc József-u. 32. sz.

UJ CÉG! UJ CÉG!
Cserépkályhák átrakását a legolcsóbban vállalom, új kályhák olcsó árban.
Mese István cserépkályhás
Kölcsei u. 14. sz. Telefon: 17-87.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban május 12-én** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor dr Illyés Endre. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács József, 11 órakor Makláry Károly, délután 5 órakor Pass L. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Biky Gábor. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Tamás Ferenc. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Madarász József. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Siposs Imre. — Kerekestelepen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre, délután 5 órakor dr Farkas Ignác. — Wolaffka-telepen délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. — Nyilastelepen délután 3 órakor Mezey Béla. — Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Kiss Lajos th. — Nyulason délelőtt 10 órakor Murányi Árpád. — Téglavetőben délután 3 órakor Kovács József. — Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre. — Olajütőben délután 5 órakor Ráthonyi Lajos. — Téglaskertben délután 3 órakor Dávidházy Lajos th. — Fancsikán délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan. — Hármashegyen délelőtt 10 órakor Mezey Béla. Kösélyszegen délelőtt 10 órakor Tóth Sándor. — Macson délelőtt 10 órakor Kántor József. — Nagycserén délelőtt 10 órakor dr Farkas Ignác. — Lukaházán délelőtt 10 órakor Halász András

— **Vasárnapi istentiszteletek a római katolikus templomban és az iskolakápolnákban.** Husvét utáni harmadik vasárnap. Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9 fél 10, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Féltíz órakor nagymisét mond dr Kompasz Árpád szentszéki bíró, Therésiánumi igazgató. Prédikál Somogyi Ferenc káplán. Délután hat órakor májusi ájtatosság, szentbeszédet mond dr Varasdy László kegyesrendi tanár. Misék és prédikációk a kápolnákban a szokott időben. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán kegyesrendi tanár. Csapókertben Krummergruber Emil kegyesrendi tanár, a Kat. Otthon igazgatója. — Hajdúsámsonban Révész István káplán. — Nyilastelepen Szabó Imre püspöki tanácsos. — Magyarok Nagyasszonyáról elnevezett kápolnában Béres Endre klinikai lelkész. Szent László kápolnában Huber-Hutay Ferenc szentszéki bíró, kollégiumi igazgató. — Szepesen Novák Gyula káplán.

— **Vasárnapi rend a görög szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diák mise. 9 órakor katonamise. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje, délután félnégy órakor rózsafüzérájtatosság, négy órakor vecsernye, utána májusi ájtatosság, szentbeszéddel és szentségimádással. 16-án, csütörtökön májusi ájtatosság, délután hat órakor rózsafüzérájtatosság, félhét órakor szentbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos, utána szentségimádás.

— **Az evangelikus templomban** (Miklós ucca 3.) vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekgyakorlata. Utána exhortátiót tart Labossa Lajos hitoktatólelkész. Délelőtt 10 órakor az Anyák-napja alkalmából ünnepi istentisztelet. Prédikál Asbóth Gyula m. kir. honvédlelkész. Este hat órakor istentisztelet. Prédikál Uray Sándor ref. moderátor-lelkész.

— **Filléresgyorsvonat indul Sátoraljaújhelyre, folyó hó 19-én Debrecenből.** A menettértijegy ára P 3.30. A menetrend a következő: Debrecenből indul 6.55 órakor, Sátoraljaujhelyre érkezik 10.08 órakor. Sátoraljaujhelyből vissza indul 20.20 órakor. Debrecenbe érkezik 23.41 órakor. Jegyek kaphatók a MÁV Menetjegyirodában.

TARTÓS VILLANYONDULÁLÁS, divatfrizúrák készítése és festése. **BODNÁR HÖLGYFODRÁSZ** Varga u. 1. szám.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya, kedden,** május hó 14-én, délután hat órakor, az Arany Bika olvasótermében tartja rendes heti összejövetelét, amelyen a vándorgyűlés előkészítő bizottsága az eddigi intézkedésekről jelentését előterjeszti és a további teendők tekintetében javaslatot tesz.

x **Arcfehérítő** „Areklosz" mittesszer, pattanás, legjobb ellenszere, Takács illatszertár, Csapó ucca 95.

— **Felhivás a frontharcosokhoz!** Kedden, folyó hó 14-én, este félkilenc órakor tartjuk meg szokásos havi összejövetelünket a frontharcos szövetség helyiségében és felkérünk minden frontharcos tiszt, altiszt és legénységi bajtársat, hogy tekintettel a fontos tárgyú és céljainkat szolgáló megbeszélésre megjelenni szíveskedjetek. Formaruhával rendelkezők formaruhában jelenjenek meg. A még be nem szervezett bajtársak megjelenését is kérjük.

Elnökség.

x **Uj árak hölgyfodrászatomban Ondulálás 50 fill., hajmosás-ondulálás 1.20, hajvágás 50 fill, manicur 40 fillér. Rammingernél. Szent Anna ucca 10—12. szám.**

— **Az ezer tó országa és a finn testvérnép.** Szemléletes vetített képek egész sorozatával tart előadást dr. Csüry Bálint egyet. tanár Finnországról és a finn nép viszonyairól, faji tulajdonságairól. A nagy érdeklődéssel várt előadás március 17-én, pénteken délután 6 órakor lesz a Déri muzeumban a Csokonai Kör tudományos szakosztályának felolvasó ülésén.

Fővárosi bevásárlásunkról
hazaérkezve, szenzációs modellek után
hozott anyagból
is készítem a legdivatosabb női fehérneműeket.
Kérve az úri hölgyközönség szíves támogatását, vagyok kiváló tisztelettel:
Kellerné
BATTHYÁNY-U. 9. női fehérnemű szalon

A Szegfű uccai zugvágót 30 napi elzárásra és 100 pengő pénzbüntetésre itélték

Hírt adtunk arról, hogy a Szegfű uccán razziát tartottak az egyik háznál, mert azt az értesítést kapták, hogy ott zugvágóhidat rendeztek be és az adózatlan husk csempészik a forgalomba. Hogy leplezzék a zugvágást, hamis pecséttel látták el az állatorvosi ellenőrzés nélkül kikerült husokat. A házkutatás során meg is találták a hamis pecsétet és találtak egy borjut és egy sertést is levágva. A lefoglalt bűnjelek alapján megtették a jelentést Szilágyi Imre ellen, akinek ügyében megtartották már a tárgyalást is a kihágási ügyosztályon és elitélték 30 napi elzárásra és 100 pengő pénzbüntetésre. Az itélet nem jogerős. A hamis pecsét használata miatt külön bünvádi eljárás indul és az iratokat a lefoglalt pecséttel együtt átadják az ügyészségnek.

—

x **Orvosi hír.** Dr Szarvas Andor orvosi rendelőjét, Kálvintér 5. alatt megnyitotta. Rendel fogbetegeknek is.

— **Ügyvédi hír.** Dr Ticz János ügyvéd irodáját Ferenc József út (Piac u. 87) szám alá helyezte át.

HERMANN fodrászata 4 pengőért garanciával villanyondulál. Ondulálás 50 f, hajmosás + ondulálás 80 f, női hajvágás 40 f. Piac u. 69 Vármegyeházal szemben

x **Étkezdénket a Katolikus Otthonból Szent Anna ucca 42.** szám alá helyeztük át. Elsőrendű házikoszt kapható, úgy bentétkezésre, mint kihordásra. Kösztner.

x **Uj üzlet!** Megbizható szegedi paprikát csak **Jónásnál** vegyen! Csapó u. 37. (Burgundia sarok.) Ecet gyári árban.

x **Orvosi hír. Dr Karácsonyi Ágoston fogszakorvos, Szent Anna ucca 1. szám alatt rendelését ujból megkezdte.**

— **Szívbántalmaknál** az alapbaj (pl. tüdőszűkület, bronchitis), egyidejü kezelése különösen fontos. A gleichenbergi kúrák ennek a követelményeknek kiválóan megfelelnek. H9 prospektust küld a Kurkommission Bad Gleichenberg, Steimark.

x **Cserépkályhák nagy választékban JÖNCY kályhásmesternél Csapó 19** Telefon: 25—68. Cserépkályhák átrakását, tisztítását. Hardtmuth és hazai széntüzelésre, **jutányosan vállalom. készit**

— **Debreceni motoros sikerei.** A Királyi Magyar Automobil Club rendezésében április hó 28 és május hó 5-én befutott megbizhatósági versenyeken az oldalkocsis kategóriában Bodonyi Sándor debreceni lakos »Ariel« gépjével mindkét esetben első helyezést ért el. A verseny hegyi terepen a legnagyobb tudást igényelte s örvendetes, hogy fővárosi versenyzők között debreceni versenyző hozza el a babért, amit nem csekély mértékben a gép kiválósága már előre biztosított.

— **Füszerkereskedők figyelmébe!** Felhivjuk mindazon füszerkereskedőket, akik a m. kir. Illeték-kiszabó Hivataltól ujabb fizetési meghagyást kapta, hogy saját érdekükben minél előbb jelentkezzenek a Debreceni Kereskedő Társulat irodájában délelőtti órák alatt. (Piac ucca 8. I. em.) A fizetési meghagyásokat mindenki hozza magával.

Tartós hullámot csináltasson Polgárnál, Svetits palota.

— **Felkérem a Varga-, Tócós-, Téglás Széchenyi és Postakertben** és ezek környékén lakó katolikus testvéreket hogy délután félnégy órakor a szoboszlói úton levő katolikus iskolában, az ott tartandó összejövetelen megjelenni szíveskedjenek. Megbeszélésünk tárgya: az iskola kápolnai oltár felszentelése. Halász Ferenc kat. népszöv. II. kerületi elnök.

x **Cserépkályhák, kitünő és olcsó** Hardtmuth és más rendszerü kályhák, rendkivül nagy választékban, minden szin- és nagyságban. Vállalok átrakást, helyben és vidéken, legjutányosabb árban, **Krisch kályhásmester,** nagyállomástól benyiló Ispotály-tér 1. szám Telefon: 12—18.

Tandijat fizetek

Talán még méltóztatnak emlékezni Pali öcsémre, aki 10 éves, negyedik elemista és szorgalmas gyüjtője a „Képes magyar történelem, irodalom és müvészet" cimü albumba való képeknek. A Szent István cikoriagyár ajándékozza husz kép ellenében, a képek pedig, amelyeket az albumba bele kell ragasztani, a Szent István pótkávés dobozokban találhatók. Pali öcsémnél láttam az albumot, amelyet én is megkivántam, magam is szereztem egyet és lelkes gyüjtő lettem, aki Palival szoktam képeket cserélgetni. Ezeket különben a multkor már elmondtam.

E legujabb szenvedélyemen kivül van meg egy régebbi is, szenvedélyes keresztrejtvény-fejtő vagyok. Pali öcsém nem az, ő meg fiatal ehhez, gondoltam. Holott... Azt kérdezi a multkor, mit csinálok a keresztrejtvénnyel, ha készen vagyok vele.

— Semmit — feleltem. — Örülök neki.

— Na és most is örülsz? — kérdezi a gyerek. — Mert nem látszik rajtad.

— Most nem örülök. Mert az egészet megfejtettem egyetlen szó kivételével és bosszant, hogy azt az egy szót nem tudom.

— Milyen szó az?

— Valami népviselet. Ugy se tudod.

— Hátha!

— Ugyan kérlek! — mondom boszszusan, de azért hozzáteszem: — Hat betü. Lássuk csak. Mezőkövesdi — az 11 betü, matyó 5 betü, székely 7 betü. Nem is tudom, milyen még! Honnan vegyek 6 betüs népviseletet?

Pali nem felel. Gondoikozik. Apró ujjaival számolni kezd, az ajkai mozognak.

— Csak nem hiszed, hogy te fogod tudni, amit én felnőtt létemre nem tudok, pedig én érettségiztem is? — kérdezem némileg sértett hiusággal és veszni készülő tekintéllyel.

— Már tudom is! — kiáltja diadalmasan. — Bujáki!

— Mi az?

— Népviselet — feleli. Ránézek a kersztrejtvényre. Beillik.

— De hát honnan tudod? — csodálkozom.

— A Szent István cikóriagyár albumából!

— Persze! — csapok a homlokomra, hogy ez nem jutott eszembe. Mentségemre csak az szolgál, hogy bár két matyó és három mezőkövesdi népviseletem már volt, bujákim nem volt. Hát honnan tudhattam volna? S mert Palinak kettő volt belőle, azonnal cseréltem vele. A kis betyár nem adta olcsón. Két matyót, egy II. Lajost, egy 48-as honvédtisztet és egy gróf Tisza Istvánt kellett adnom érte.

— Ez az árfolyam? — kérdeztem csodálkozva. — Olyan ritka a bujáki?

— Nem is olyan ritka — feleli Pali, miután eltette a csereüzlet alapján szerzett öt képet — nekem négy van. De hát mindenkinek kell fizetni — tandijat...

— **A debreceni görög katolikus legényegylet** ma, vasárnap hétórai kezdettel a görög katolikus iskola termében müsoros tancestélyt rendez, melyre az igentisztelt pártfogóit szeretettel meghivja a rendezőség.

— **Hazafias ünnepély a Homokkertben.** A Homokkerti Ref. Olvasóegylet a nagy fejedelem II. Rákóczy Ferenc emlékezetére, vasárnap délután négy órakor hazafias ünnepélyt rendez. Beléptidij nincsen.

— **A csapókerti ref. leánykör és a KIE theológus ifjúsága** közreműködésével ma, vasárnap délután öt órakor a templomépités alapja javára, szép ünnepélyt rendez. Müsormegváltás 20 fillér, a templom-alapra.

Ma lesz a „Harmónia" zászlóavatása

Lámpionos szerenád a zászlóanya tiszteletére.

A Debreceni Helyi Vasut és a Debrecen—nyirbátori H. É. vasut »Harmónia« dalegyesülete nagyszabásu zászlóavatási ünnepélyt rendez fennállásának 10-ik évfordulójára. Az ünnepély már szombaton este megkezdődött, amikor este 9 órakor az összes debreceni dalárdák részvételével lampionos szerenád volt az Arany Bikánál a zászlóanya, **Gergely Vilmosné** tiszteletére. A pompás kivitelü díszes zászlót Gergely Vilmosné, a Magyar Vasutforgalmi R. T. igazgatójának felesége ajándékozta az ambiciózus egyesületnek.

Szombat este egyébként a Ferenc József utat ezrekre menő tömeg szegélyezte. Itt vonult ugyanis végig a lámpionos menet a MÁV. Egyetértés és a MÁV Horthy Dalegylet fuvószenekarának vezetésével. Az Arany Bika szálló előtt a dalárdák szólamok szerint csoportosultak. Az összkar »A reményhez« és a »Kék nefelejts« cimü énekeket adta elő. A Bulgáriába induló Városi Dalárda önálló számmal is szerepelt.

Innen a dalárdák a Petőfi térre vonultak, ahol Gál Samu igazgató feleségének, a »Harmónia« elnöknőjének tiszteletére adott szerenádot. Itt is az összkar énekelt, közben pedig a MÁV. Egyetértés Dalárda adott elő szép dalt.

Vasárnap fél 11 órakor lesz az ünnepi hangverseny és zászlóavatási ünnepély az Arany Bika disztermében gazdag és változatos müsorral.

A szerenád és lampionos felvonulás a HÉV tisztikara a BESzKÁRT-tól Debrecenbe érkezett vendégekkel az Angol Királynő éttermébe vonult, ahol hangulatos vacsorán vettek részt.

— **Vallásosünnepély a Kossuth uccai templomban.** A Kossuth uccai egyházrész ifjúsága és bibliaköre ma, vasárnap délután öt órakor, az anyák-napjával kapcsolatban, vallásos ünnepélyt dendez. Beléptidíj nincsen. Minden érdeklődőt szeretettel hiv a rendezőség.

— **A Szociális Missziótársulat** debreceni szervezete, folyó hó 14-én, kedden délután négy órakor tartja havi rendes választmányi ülését, a római katolikus főgimnázium földszinti tanácstermében melyre a tagok, valamint a leányklub, leánykör és asszonyszövetség képviseletének minél nagyobb számban való megjelenését ezúton kéri az elnökség.

Bécautó, megbizható uj kölcsönös. Utazás előtt „Szikszai" bérautót hivja, telefon **12—76.**

— **Fronthracos bajtársak.** Kedden, folyó hó 14-én, este félkilenc órakor, a frontiracos szövetség helyiségében, Ferenc József út 36 (régi posta épület, első emelet), tartjuk meg szokásos havi összejövetelünket és felkérjük minden frontharcos tiszt, altiszt és legénységi állományú bajtársunkat, hogy a fontos tárgyú megbeszélésünkön okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. A még be nem szervezett bajtársak megjelenésére is számítunk. Formaruhával rendelkezők formaruhában jelenjenek meg. Elnökség.

x **Nagyon pecsétes a ruhája?** Küldje Boroshoz a Piac uccába. Fest, tisztit, mos. Piac u. 77.

— **A kőművesiparosok szakosztálya,** folyó hó 12-én, vasárnap délelőtt 9 órakor, az ipartestület tanácstermében, rendkivül fontos ügyek letárgyalása céljából ülést tart.

— **Megkezdődik a juhok nyírása a Hortobágyon.** A szálkahalmi közös juhnyájnál a nyírás május hó 16—23-ig tart, aki ezen idő alatt meg nem nyirat, annak juhait a felügyelő gazda megnyíratja.

— **Leányeserkészcsapatok fogadalomtétele.** A 11. L. Loránffy Zsuzsánna ref. leánygimnázium és a 82. L. Bornemissza polgári leányiskola cserkészcsapatai, 12-én, délelőtt az új Dóczi-intézet tornatermében tesznek igéretet, illetve fogadalmat. Ez alkalommal az intézet tornatermében ünnepélyes istentisztelet lesz, az igét dr Révész Imre egyetemi tanár fogja hírdetni. Az istentisztelet délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. Erre az alkalomra a cserkészek szüleit és a cserkészet iránt érdeklődőket ezúton hivják meg a csapatok parancsnokai.

— **A Debreceni Gazdasági Egyesület közgyűlése.** A Debreceni Gazdasági Egyesület évzáró rendes közgyűlését vasárnap, március hó 12-én, délután félöt órakor tartja a debreceni polgári és gazdakör helyiségében, melyre ezúton is felhivja a tagok figyelmét az elnökség.

x **Vizsgáltassa meg autóját,** motorkerékpárját „Bosch" szolgálatnál, Széchenyi ucca 24. Mágnesek és dinamók tekercselését és javítását legolcsóbban elkészíti.

— **Étvágytalanságnál,** gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyheségnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és börviszketésnél a természetes **Ferenc József** keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos úttörője megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolut megbizható hashajtó, s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

SZABÓ MIKLÓS női divattermét Szent Anna u. 5. alól PIAC U. 46. SZ. ALÁ HELYEZTE ÁT.

— **Sajnálatra méltó emberek,** akik rheumától szenvednek! Könnyen segithetünk azonban rajtuk „Aspirin" tablettával. A tablettán látható Bayer kereszt szavatol a valódiságért és jóságért.

x **Tartós hullámot csak megbizható helyen készittessen, ügyeljen haja épségére, mert elrontani könnyű, de helyre hozni már nem lehet. Tartós hullám és hajfestés Komáromináné garanciával. (Bikabérház.) Telefon: 19-56.**

— **Tóth Gábor szabómester a közigazgatási tisztviselők szállítója lett.** Most, amikor a férfiruhaszabászat mindig új formákban bontakozik ki, bizony igyekszünk olyan szabót keresni, aki ezeknek a követelményeknek meg is felel. Ezek közé tartozik Tóth Gábor szabómester is, aki 1928. évben a kézműipari kiállításon Budapesten, nagyaranyéremmel lett kitüntetve. Most a Royal-épületben van a szabóműhelye, ahol saját szövetjéből is készit ruhát. Most értesülünk róla, hogy a közigazgatási tisztviselőknek a szállítója lett.

x **Árakat fodrászatomban nem hirdetek! A munka minősége a legjobb reklám. Tartós ondulálást, garancia mellett készitünk. Szolid árak. BATTA fodrászat, Csapó ucca 4. szám.**

— **Ne hagyja az idei nyarat elmulni anélkül,** hogy egészsége érdekében megtegye azt, ami szükséges. Jöjjön a magyar határ közelében levő Gleichenbergi fürdőbe, ahol kellemes, üde levegő, gyógyhatású források, gyógysós inhalációk, fenyőgőzölések teszik lehetővé a tüdő megbetegedéseinek, — asthmának, emphysemának gyógyitását. Idegesség, érelmeszesedés és az ebből eredő szivbajok gyógyitására kitünő természetes szénsavas fürdők állanak rendelkezésre. Tökéletes komfort, első rangú ellátás és igen kedvezményes árak teszik lehetővé mindenki számára az ottartózkodást.

X **A selyemhernyó kiosztás megkezdődött.** Azon családok, akik selyemtenyésztéssel rövid 3—4 hét alatt, minden befektetés nélkül 30—40 pengőt akarnak keresni, a hernyó átvétele végett még ma jelenjenek meg Miklós u. 23. szám alatt a keresztépületben, ahol ingyen kapnak selyemhernyót és hozzá való tenyésztési papirt, — rövid utasitással együtt. Minden egyes tenyésztő, aki legalább 10 kg gubót visz beváltásra, a beváltás alkalmával azonnal kapni fog egy szép színes fejkendőt. De a gubó beváltási áron és fejkendőn kivül még 2 pengőtől 50 pengőig terjedő jutalomban is részesül, minden második tenyésztő, aki legalább 20 kg. első osztályú gubót szolgáltat be. Aki rövid idő alatt szép mellékkeresethez akar hozzajutni, siessen selyemhernyót vinni.

M. kir. selyemtenyésztési felügyelőség

x **TAVASZI POMPÁT a Nagyerdőn és virágoskertben,** jó fotoanyaggal érdemes fotografálni. Olcsó árak, tökéletes kidolgozás, Liener műteremben, Csapó ucca 1. szám.

Boross Géza órás-ékszerés Rákóczi u. 8. alól **BATTHYÁNYI U. 2.** alá költözött! Üzletét megnagyobbitotta — szolid árak! Órákban, ékszerekben nagy választék! Szakszerü órajavitás jótállással. **BOROSS** órás-ékszerész, Batthyányi u. 2.

HA OLCSÓN akar vásárolni, keresse fel a **BOCSKAY ÁRUHÁZAT** a Csapó utcai barakban, ahol rőfös, rövidáru kész női ruha, kötők, férfi és női fehérnemü kapható.

Az egész városra kiterjedő programja van a mai Anyák-napjának

Mint előző híradásunkban közöltük, ez évben is impozáns keretek között ünnepli meg Debrecen egész társadalma az Anyák napját. Ezt a méreteibe hatalmas és tartalmilag igen értékes programot a KIE e célra szervezett rendezőbizottsága *Sztankay F. Béla* nyúg. főmipari szakiskolai igazgató, bizottsagi elnök és a KIE elnökségének személyes közreműködésével és irányításával készítette el. Az Anyák napja fővédnökségét ez ügyet meleg szeretettel és megértéssel támogató dr *Baltazár Dezsőné*, báró *Vay Lászlóné*, dr *Vargha Elemérné* és dr *Vásáry Istvánnén* kívül a mellájük sorakozott 320 úriasszony, mint védnökök vállalták. Társadalmunk ezen illusztris vezető asszonyainak ilyen nagy számban való bekapcsolódása az ünnepségek teljes sikerét biztosítják.

Az Anyák napi zenés ébresztőt Zalai János főreáliskolai igazgató és Kamarás Gyula MÁV műhelyfőnök nemesen gondolkozó megértése folytán, a reáliskola és a MÁV gépjavító műhely zenekara fogja szolgáltatni. Az Anyák napi jelvénnyel ellátott fuvós zenészek fogják a város két ellentétes irányából kiindulva, a főbb útvonalakat bejárni.

Délelőtt felekezetek szerint minden templomban a diákok és katonák istentiszteletein és a leventék részére külön két helyen tartandó istentiszteleteken alkalmi prédikációkban fognak a lelkészek megemlékezni az édesanyai szeretetről. Délután minden protestáns templomban vallásos ünnepély, külön programmal. *A Nagytemplomban délután 5 órakor dr Illyés Endre*, a Dóczi-intézet kiváló vallástanára mond ünnepi prédikációt. Papp Magda zeneakadémiai növendék szólóénekkel, Karácsony Erzsébet és Fórizs László szavalattal működnek közre. *A Kistemplomban délután 5 órakor Pass László* evangélikus lelkész lesz a vendégszónok, Orosz Árpád zeneakadémiai növendék szólóénekkel, Czinege Johanna és Baczó Balázs szavalattal működnek közre. *A Kossuth uccai templomban délután 5 órakor Biky Gábor* vallástanár és a Kossuth uccai egyházrész leányköre működnek közre ének és szavalattal. *Az ispotályi templomban délután 5 órakor Madarász József* nádudvari lelkész lesz a vendégszónok. Közreműködik Nagy Dezső segédlelkész, a Mester uccai leánykör énekkara Szeremley Béla vezetésével, Németh Irén zeneakadémiai növendék szólóénekkel, Baranyi Vili és Székely Irén szavalattal. *Az Árpád téri templomban délután 3 órakor Tamás Ferenc* kollégiumi szénior mond alkalmi beszédet, közreműködik Kovács Erzsike szólóénekkel, Erdélyi Klára és Kovács Eszter szavalattal. *A Homokkertben délután 3 órakor* alkalmi prédikációt mond *Sipos Imre*, a központi lelkészi hivatal vezetője. Előimát mond Kalas Ferenc vezető lelkész. Közreműködik az ottani leánykörön kívül Váry Irén szavalattal. *A Nyilastelepen délután 3 órakor Mezey Béla* vallásoktatólelkész prédikál. Előimát mond Papp Imre vezető lelkész. Közreműködik Veress Lajos KIE tag szólóénekkel. Kállay Magda és Buglyó József szavalattal. Négyessy Bertalan záróimádsággal. *A Csapókertben délután 5 órakor* alkalmi ünnepély. Közreműködnek dr *Dancsházy Sándor* lelkész, Kiss Lajos és Csikesz Tibor theológusok, az ottani KIE csoport és leánykör tagjai. A Téglavetőben délután 3 órakor Kovács József segédlelkész mond beszédet. Génessy Klára szavalatán kívül az ottani KIE csoport és leánykör tagjai működnek közre. *A Kerekestelepen délután 5 órakor dr Farkas Ignác* segédlelkész prédikál. Előimát mond Bőör József, énekel Szabó Zoltán, szaval Varga András. *Az evangélikus templomban délután 6 órakor* rUay Sándor ref. lelkész, vendégszónok mond alkalmi prédikációt. *Az Olajütőben délután 6 órakor Ráthonyi Lajos igazgató-tanító* mond ünnepi beszédet. Közreműködnek Iván József szavalattal és az ottani leánykör és KIE csoport tagjai, kiegészítő műsorszámokkal. *A törvényszéki fogházban délután 4 órakor* tartandó kultúrdélutánon beszédet mond *Kapás Rezső* theológus, közreműködnek Léhmann Lajos, Szőllősi István, Bruckner József, Homonnay Tibor.

A templomajtókban cserkészleányok, leányköri tagok, a KIE tagjai és fiúcserkészek fogják felnőttek részére árusítani az Anyák iránti szeretet külső megbizonyítására a mellen viselendő szekfőjelvényt és a KIE tagok által festett, magyaros diszítésü alkalmi levelező lapot.

Az egész napot betöltő ünnepségek fénypontja lesz este 8 órai kezdettel a vármegyeháza dísztermében rendezendő előadóest, melyen egy szónok az evangélikus részről, egy a református részről, egy a katholikus részről fog vallást tenni az édesanya iránti szeretet és tisztelet és megbecsülés felkeltésének és elmélyítésének egyéni, társadalmi és nemzeti szempontból egyformán óriási horderejü és időszerü kérdésről.

Az előadóest műsora: 1. Megnyitó beszédet mond Pass László evangélikus lelkész, 2. Hegedűszólót ad elő dr Versényi György. 3. Ünnepi előadást tart dr Mitrovics Gyula egyetemi tanár. 4. Énekel Oláhné Vajda Julia, zongorán kíséri Nagy Ilona. 5. Alkalmi verseket szaval Barcza Gedeon tanár. 6. Záró beszédet mond Diczig Géza tanár, a Piarista Diákszövetség főtitkára.

Erre az estélyre külön műsor van kibocsátva, mely elővételben a KIE titkári hivatalában és este a helyszínen kapható.

KORONA
Festékáruházai
Piac u. 10 Petőfi tér 6.
Szentanna 10-12
Háztartási, toilette s piperecikkek itt a legolcsóbbak.

x **KI NEM GYÖNYÖRKÖDIK a 3—4 éves korbeli kedves fényképében?** Hozza el tehát gyermekét, hogy karakter képet csináljanak róla a Liener műteremben. Csapó ucca 1. — Gisser fotografál. Takarékosság.

Csődkiárusitást

eszközlök vagyonbukott Neumann festéküzletében *Csapó ucca 14.* sz. a. Mindenféle lakkfestékek kg-ként 80 fillértől **1 pengőig.** Ezenkívül mindenféle porfestékek, üzletberendezési tárgyak, mérlegek részletekben, vagy egy tételben is eladatnak.

Dr P. Pap Ignác
ügyvéd, csődtömeggondnok.

A kiárusítás május 15-ig tart.

Üzleti elvem a szolidság, pontosság és az előzékenység

Jól esik látnunk, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között új üzleteknek ajtaját nyitják meg városunkban. Nem kell mondanunk, hogy előrelátott üzleti politikát kell hogy folytasson az a kereskedő, aki egy rentábilis üzlet alapkövét rakja le. Ebben az esetben **Fahidi József** rövidárú nagykereskedőről van szó, aki a Simonffy ucca 6. sz. alatt nyitotta meg üzletét. Biharkeresztesről jött városunkba, akinek négy üzlete volt, amelyet a saját maga erejéből, üzleti szolidságával virágoztatott fel. Látogatást tettünk nála a gyönyörüen berendezett és dúsan felszerelt üzletben, s az árúk valóságos arzenálja között találva, kérdést intéztünk hozzá, hogy mi indította arra, hogy Biharkeresztesen jól menő négy üzletét otthagyta.

Kérdésünkre azt a feleletet kaptuk, amely mindentekintetben megállja a helyét, hogy a négy üzletnél a fáradtságot, — habár feleségével együtt osztoztak rajta — nem birták. Családi körülményei is úgy alakultak, hogy városba kellett jönni lakniok. Egyébként Debrecent azért választotta, mert gyermekkori emlékek fűzik Debrecenhez, már csak azért is, mert itt nevelkedett és a szakmáját is itt tanulta ki. Az itt megnyitott rövidárú nagykereskedést is a régi megszokott szolid üzleti alapon akarja vezetni, mert tudatában van annak, hogy a kiskereskedők, akik egyébként is a gazdasági váltsággal küzdenek, olyan üzleti elvet állít fel velük szemben, különösen az árúk olcsóságát illetően, hogy mindentekintetben megelégedésüket vivja ki.

A Simonffy ucca 6. szám alatti üzlethelyiség a vevők előtt egyébként nem ismeretlen, mert a multban, — ugyancsak ilyen rövidárú nagykereskedés volt a helyén, amelyet most Fahidi József nyitott meg, teljesen átalakítva, szépen berendezve és minden igényeket kielégítően.

Üzleti elve üzletfeleit pontosan, jó árúval kiszolgálni és mindentekintetben a vevők érdekeit szolgálni.

DR BALTAZÁR DEZSŐ PÜSPÖK A CSERÉSZEKNÉL

A Révész Bálint cserkészcsapat ünnepel. Uj cserkészek, a magyar jövő uj katonái, szent fogadástétellel indulnak el a jobb és nemesebb, tisztább világért vívott harcra.

Ennek a fogadalomtételnek az ünnepe fog megtörténni ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban. A cserkészcsapat új tagjai fogadalomtétellel, a régi tagok pedig fogadalomujítással járulnak a gyülekezetben az Isten színe elé. Az istentisztelet prédikátora az ifjúság lelkes és odaadó barátja, dr *Soós Béla* lelkipásztor lesz.

A ma délután 5 órakor a Kollégium dísztermében tartandó fogadalomtétellel kapcsolatos ünnepséget dr *Baltazár Dezső* püspök nyitja meg. Az ő megjelenése áldott tapasztalás lesz a csapat tagjai számára arra vonatkozólag, hogy munkájuk, lelkesedésük és igérettételük lelkes támaszra talál nemzetünk és egyházunk nagyjainál is.

A »jó munka« jegyében indul az ünnepség többi része is. Az országoshírü, nemrég is a rádióban szereplő Kollégiumi Kántus éneke, Weszprémy Kató kíséretével Orosz Árpád énekszólója, Tömöry Ödön szavalta, Körtvélyessy László vig zeneszáma a cserkészcsapat tagjai által előadandó jelenet és magyar táncszám teszik színessé, változatossá és értékessé az ünnepélyt.

Ne muzsikálj tülemüle

Ne muzsikálj fülemüle
gyöngyharmatos temetőben
ringó rózsaágon...
Nem hallod, hogy most temetik
minden boldogságom?...

Hófehér a koporsója
nem írta rá a mestere
hány tavasszal ébredt,
így akarta fáradt lelke
óh amikor utoljára,
két szemembe nézett...

Ott állok a temetőben
Az arcomat rejtegetem
mind a két kezembe.
Jó Istenem mért nem hagytad
e Rózsát kertemben...

Ráhullott az anyaföldje,
csókkal borult a holdsúgár
jeltelen sirjára.
Elnémult a fülemüle,
csak a szegény árva szivem
zokog még utána...

Benyó József.

GYÁSZ ROVAT

Özv. Lázár Miklósné, Svaiczer Borbála, életének 50-ik évében elhunyt. Temetése Tasnádon lesz vasárnap délután. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Elekes Lajos határőrtizedes 25 éves korában elhunyt. Halálát kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből, Dankó cég rendezésében.

Győrössy János 64 éves temetése hétfőn délelőtt 9 órakor lesz a Köztemetőben, Dankó-cég rendezésében.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejthetetlen feleségem elhunytával ért mély bánatomban részvéttel voltak és temetésén megjelentek, ezúton mondok köszönetet.

Zelenay István.

Rövid fekete gyakorló zongora **KETTŐSZÁZ PENGŐ.** Külföldi NÉGYSZÁZ. VALÓDI BÖSENDORFER HATSZÁZ. Zongorák, pianinok feltűnő olcsón legkisebb részletre is.
OPERA ZONGORATEREM
Budapest, Klauzál u. 35.

Soós András
uriszabó
üzletét iparkamara épületéből
Szentanna u. 6. alá helyezte.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest és tisztit
Weiszkelmefestő
Arany János u. 20
Gyász esetben 24 óra alatt is!
Férfi öltöny tisztitás és vasalás ..... 3 pengő

A közismert **HERSKOVITS**-féle cipő és csizma az építkezés tartama alatt Csapó ucca 12. és a Csapó uccai barakban olcsón szerezhető be.

0882
a+2
9192

Tudja már, hogy olcsó hust Blaunál kaphat Deák Ferenc u. 20

Növendékhus 70-90 f.
Marhahus 40 és 60 f.
Gyenge borjuhus állandóan kapható.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK.

Az elmúlt hét folyamán az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Csanak István bélyeg ker., Beke József természetes jégnek termelőktől kicsinybeni vétele és fogyasztók részére kicsinyben eladása, Györffy Albert szatócs, Lővy József szatócs, Mayer Izidor cipőkrém, bőrfesték, kékítő, kocsikenőcs, vaspor készítés, — Neumann József műszerész, Padlócz György bádogos, Pósalaki Andrásné azsurozó, Klein Henrik toll és nyersbőr keresk., Hartmann Márton rőfös, maradék és készárú kisker., Debreczeni József férfi szabó, Raducziner Hermanné rövid, kötött, szövött, díszmű, bazár, stb. nagy és kisker., Szilágyi József és neje baromfi, tojás, burgonya, stb. kisker., Szabó Lőrincné zöldség, főzelék, gyümölcs kisker., Wámoscher Lajos fióküzletként nyersbőr, cserzőanyagok, készbőr, timársági ipar nagybani gyakorlása, Winter Lajosné fodrászati és kozmetikai cikk kisker., Weisz Sándor férfi szabó, özv. Mertin Istvánné szatócs, Deák Mártonné zöldség, gyümölcs, burgonya, tojás kisker., Nagy Sándor csizmadia, cipész és cipőfelsőrészkészítő, Bagi Imréné szatócs, Nagy Kálmán szatócs, Imre János rőfös és rövidárú kisker, özv. Kerezsi Istvánné sertés, marha belszerv, szárított és nyersbél kiskeresk., Nagy Istvánné gyümölcs, zöldség, burgonya, tojás kisker, Berzéki József élő állat keresk., Halász Imréné élővirág és palánta kisker., Földi Dániel liszt kiskeresk., Klein Dezső cipő keresk., Frenkel Lenke tűzifa és építkezési anyag kiskeresk Szabó Józsefné szálas takarmány, mezőgazdasági termény (tengeri, árpa, búza, rozs, zab, burgonya, malomtermék) liszt, korpa, dara és őrlemény kiskeresk., Jónás János paprika, bors, tea, köménymag, tarhonya, ecet, só és rizs kiskeresk., Pál Sándorné zöldség, főzelék, dinnye, gyümölcs kiskeresk., Bardócz Kálmánné szatócs, Sallai Gáborné sertés és marha beszerv kiskeresk., Tóvölgyi Béla reszelővágó.

Kiadatott összesen 36 új ipar.

FIGYELEM!

Már 98 fillérért készül 1 művészi levelezőlap, vagy 3 igazolvány-kép, vagy 6 filléres kép. **BAGDI** fényképész, Piac u. 9.

MEGSZÜNT IPAROK ÉS KERESKEDÉSEK.

Az elmult hét folyamán az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte lajstromából:

Indig Jenő toll és nyersből kisker., Würdiger Béla ócskavas, fém, réz és cink kisker., Makai Lajos cipész, Teleki Lajos lakatos, Brunner Róza fehérnemü varrás, özv. Furka Bálintné kifőzés, Tóth József ács, Jilek József ács, özv. Nemes Istvánné szatócs, Szatmári Bálint cipész, Ferger József kőmüves, Jónás János paprika, bors, tea, köménymag és tarhonya kisker., Weisz Jenő tűzifa, szén, mész, cement és építkezési anyag kisker., Bernáth Lajos szatócs, Leitner Jenő rövid, szövött, kötött és papiráru kisker., Harangi Gáborén kifőzés, Krausz Gyuláné kifőzés, Adler Lajosné fűszer, déligyümölcs és liszt kisker., Fülöp Imre cipész, — Deutsch Antal fogműves, özv. Rosenberg Ferencné műszerész, Makády Gizella női szabó, Szabó Mária szatócs, Goldberger Áron kézmű, kötött, szövött, kész munkásruhák és fehérneműk kis és nagyker. és bizományi lerakat.

Megszünt összesen 25 ipar.

—

SPORT

Magyar-osztrák labdarugó-mérkőzés Budapesten

Vasárnap Budapesten lesz a két szomszédország rivális, örök ellenfél válogatott labdarugómérkőzése. Mindig érdekes, mindig izgalmas a két válogatott találkozása és a mérkőzés most is teljesen nyílt.

Osztrák szomszédainknál visszaesés mutatkozik, valahogy kiöregedett, megkopott a csodacsapat, a Wundermanschaft, azonban ellensúlyozza ezt, hogy a magyar válogatott csapatot teljes hozzá nem értéssel, rosszul válogatták össze és így most is inkább a bécsi válogatott a favorit, bár a mérkőzés Pesten van s ez sokat nyom a latba. Polgár helyett a debreceni Vágó lesz a jobb hátvéd.

A válogatott mérkőzések miatt a bajnoki forduló szünetel, sőt a jövő vasárnap is, amikor Páris—Budapest válogatott lesz.

—

Az amatőrök nagy napja

Debrecen közönsége a Bocskai kényszerpihenője miatt is, de mert az amatőrfutball újra fellendült és feltörőben van, mind szívesebben és nagyobb tömegben látogatja újra az amatőrmérkőzéseket. Vasárnap újra együtt láthatja egy pályán egymásután a legjobbakat és a legizgalmasabb mérkőzéseket és ráadásul még hallgathatja az osztrák-magyar mérkőzés rádióközvetítését is.

A vasutas pályán fél 12 órakor Veinberger Cipőgyár FC—Kath. Népszövetség SE II. o. bajnoki, utána fél 2 órakor Textil—Mátészalkai TK bajnoki, majd fél 4 órakor DEAC—Püspökladányi MÁV, végül 5 órakor DVSC—DVSE bajnoki került eldöntésre. Mind érdekes, kemény, izgalmas küzdelmet hoz.

A délután érdekessége, hogy Budapestről a pályán felállított rádió fogja óriási hangszórójával az osztrák-magyar mérkőzés II. félidejének minden egyes mozzanatát közvetíteni, amit Pluhár István beszélő fog az FTC pályáról a megafonba az ő közvetlenségével bemondani.

A rendezőség olcsó filléres helyárakat állapított meg, hogy az amatörsport híveit visszaszerezze és hogy mindenki kedvenc csapatának drukkolhasson.

A DKASE Karcagon játszik a MOVE ellen, a DMTE Nyíregyházán az Ny. KISE ellen, Nyírbátorban NyAFE—NyTVE találkozó.

A II. osztályban: Beretytóújfaluban BUSE—KTE, Derecskén D. MOVE—Bihari Turul, Hajdúdorogon HASE—PIAC II. oszt. bajnoki, Nagykállón NSE—NyVSC, Nyíregyházán Ny. MOVE TSE—Nyírség bajnoki van soron.

HÉTKÖZNAP LESZ A DEAC—DVSC MÉRKŐZÉS

A két egyesület megegyezett, hogy május 19 (vasárnap) helyett bajnoki mérkőzésüket már május 16-án, csütörtökön lejátszák a DVSC pályán és érdekes előmérkőzéssel is szolgálnak.

—

FOTO FC—KLINIKA FC

érmmérkőzés vasárnap 12 órakor a nagyerdei DEAC pályán. Tekintettel a mérkőzés után közvetlenül kezdődő atlétikai versenyre, a futballmérkőzés pontosan kezdődik.

—

KATONAI FUTBALLMÉRKŐZÉS

A honvéd és közrendészeti alakulatok közötti labdarugómérkőzések során május hó 12-én délelőtt a Sétakerti úti egyetemi sporttéren az alábbi labdarugómérkőzés kerül megtartásra: 11 óra 30 perces kezdettel a 11. hajdúezred csapata a határőrség csapatával. A mérkőzés megtekintése ingyenes.

AZ ÉREMBAJNOKSÁG

vasárnapi mérkőzései: DEAC pályán 12 órakor Klinika—Fotoklub, Dohánygyár pályán 2 órakor Nyulas—Fodrász, Egyletkert uccai pályán 3 órakor Boldogkert—Téglaskert, 5 órakor Nyomdász 11—Vargakert.

EGYETEMI ATLETIKAI BAJNOKI VERSENY

A DEAC atlétikai szakosztálya ma délután fél 4 órai kezdettel rendezi meg az egyetem 1934—35. tanévi atlétikai bajnoki versenyének második részét.

FELHIVÁSOK

Az alábbi egyesületek intézői kérik, hogy a Fodrász FC összes játékosai ma félháromkor a katonapályán a Petőfi FC ellen, — a Nyulas FC játékosai egy órakor a dohánygyári pályán bajnoki mérkőzésre, — a Jókai FC játékosai félkettőkor a DKASE pályán a Kishegyesi FC ellen, — A DFTC játékosai egy órakor a dohánygyári pályán, — a Petőfi FC játékosai két órakor a megszokott helyen, — a DKASE ifj. játékosai fél 10 órakor a dohánygyári pályán a Hunyadi ellen, — a Kath. Népszövetség játékosai délelőtt 11 órakor a DVSC pályán, — a Petőfi FC játékosai két órakor a katonapályán, — a Hunyadi FC összes játékosai féltízkor a dohánygyári pályán a DKASE ifj. elleni mérkőzésre, — a Dohánygyár ifj. játékosai felszereléssel együtt a pályán 3 órakor a Nyulas ellen, — a TRIE összes játékosai negyedkettőkor a dohánygyári pályán a Fodrász FC ellen, — a Villanygyár ifj. játékosai délben 12 órakor a téglaskerti pályán, — a Törekvés FC játékosai délután 4 órakor a fülőházi pályán a Kishegyesi FC ellen jelenjenek meg. — A DKASE felhivja alábbi játékosait, hogy ma, vasárnap délelőtt egynegyed tizenkettő órakor a nagyállomásnál jelenjenek meg: Barta, Gencsy, Bíró, Fisch II., Szabó, Kemény, Kiss, Farkas, Böör II., Szilágyi, Gáll, Szilágyi II., Moskovits. Pontos megjelenést kér az intéző.

x **AMATŐRÖK ÖRÖME:** Olcsó fotoanyag, jó kidolgozás. Mindkettőt megkapják a Liener müteremben, Csapó u. 1. szám.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza májusra 15.86—15.87, júniusra 15.52—15.53. Rozs májusra 11.55, júniusra 11.45—111.50. Tengeri májusra 12.05, júniusra 11.54—11.56.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 16.40—16.70, 78 kg-os 16.55—16.85, 79 kg-os 16.70—17.00, 80 kg-os 16.80—17.20, felsőtiszai 77 kg-os 16.20—16.45, 78 kg-os 16.35—16.60, 79 kg-os 16.50—16.75, 80 kg-os 16.60—16.90.

Rozs 11.50—11.70, sörárpa I. 17.00—17.50, sörárpa II. 15.75—16.75, sörárpa III. 15.00—15.50, tak. árpa I. 13.50—13.75, tak. árpa II. 13.15—13.50, zab I. 14.10—14.40, zab II. 13.95—14.05, tengeri 13.25—13.35, búzakorpa 12.10—12.25.

A *készáruvásáron* búza gyengén tartott, rozs 5, zab II. 5, tengeri 5—10 fillérrel olcsóbb.

NYILT TÉR

ÉRTESITÉS!

Férjem elhalálozása indított arra, hogy 25 év óta fennálló üzletemet az igen tisztelt közönség óhajának eleget téve Piac ucca 8. sz. alatt, Kereskedelmi Iskola épületében nyitottam meg, ahol festést, tisztítást, mosást szakszerű munkával vállalok. Szíves pártfogást kérve:

Özv. Wacha Róbertné.

A debreceni kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságtól.

3750—1935. tksz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet mint szöv. végrehajtatónak Pikó József um. kk. Pikó Mihály végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 370 ar. P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett

a debreceni kir. járásbíróság területén lévő, Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 2843. sz. tkvi betétben A. I. 1., 2. sorsz. 14138, 14139. hrsz. alatt felvett 184 négyszögöl területü a Halasi uccában az Ujföldön a Belsőlegelő I. dülőben fekvő 34. sz. ház, udvar és kertre 1266 ar. P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést az *1935 június 6. napján délelőtt 9 órakor* a tkvi hatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferenc u. 17. szám 1. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni.

Debrecen, 1935 április 30-án.

Cipőüzletemet

Széchényi u. 1. sz. alól Ferenc József ut 7. sz. (Vecsey ház) helyeztem t.

Liener Márton cipőkereskedő.

Anyák napján

Irta: Bot Andor

Az anyák napjának közeledtekor mindig újabb és újabb vágy fog el hogy az anyákról, az anyaságról, — erről a legnemesebb témáról gondolataimat összefűzzem, egy-egy szerény bokrétába kössem. Magam is csodálkozom, hogy tollam, mely egyes dolgok megírásától makacsul visszaretten, ennek a gondolatkörnek kiszélesítésénél sohasem fárad meg s visz és repül velem előre! Őszintén megvallom, ezt a tényt nem tollam és írói készségem nagy erőképességének tulajdonítom, hanem egyedül annak, hogy az anyaság és az édes anya fogalma olyan mesés kincsesház, melyből hiába hozok magammal évente egy-egy maroknyit, az ebben a kincsesházban nyomtalanul marad... a drága és szent érdekek kifogyhatatlan és kimeríthetetlen életháza az anyai szív, melyben annál több, annál szebb értékeket ismersz meg, mennél többet jársz benne, mennél tovább csodálod és tiszteled azt.

Kicsi korunkban, mikor még anyánk kezét fogtuk és az vezetett lépteinkben, behunyt s a macska szemek lezárt tekintetével még nem sejtettünk annak életfentartó hivatását; s mennél jobban tünnek el éveink, annál jobban nyilnak fel a valót meglátó szemeink. Eleinte egy sötét cseppkőbarlangban csak hallottuk a vizek csobogását, patak zúgását és egy-egy sebet gyógyító meleg könnynek reánk hullását, most már az élet delén és azon tul magnézium és villanyfény ragyogásában bontakozik ki szemeink előtt az anyaszív tiszta fénye, csodás gazdagsága, kincseinek felbecsülhetetlen tömege! Az édesanya szíve az a bank, mely mindig ad, törlesztést és kamatot nem ismer s melynek aranybetüs felírása ez a két szó: Adni boldogság!

A mai ember, — nem akarom azt mondani, a mai fiatalság, más szemszögből nézi az anyaságot, mint én és velem sokan. Az ő elgondolásuk az, hogy a természet törvényeibe, életre jövetelükbe nekik beleszólásuk nem volt, életük és létük csak következmény és nem akarat! Ezzel az elgondolással természetesen messze vetik magukat attól a nagy érzéstől, mely az édesanyához fűzi az örök hála szálaival a tízparancsolat gyermekét, a keresztyéni alázatosság s minden eszme lelki gyermekét. S itt e mondatnál meg kell állnom, mert ebben rögzítettem meg a fogalmat, melyhez az édes anyánk iránti szeretet úgy fonódik, mint a parthoz közeledő hajókötél a tartó cölöpökre csavarodik. Mert nemcsak testben, lélekben is gyermekei vagyunk az édes anyának s az nemcsak testünknek, de lelkivilágunknak is szülője, a teremtés után alkotója, kiformálója volt. — Az én lelkem csak tükre, visszhangja, egy része az anyám lelkének s tőle nem csak húst, vért és komolyságot örököltem, de mindent, mi tehetség, jó érzés, szépérzék, mindent, mi fogalom: mint jóság, érzékenység, tehetség, közöny, vagy akarat. Ami érték van bennem, az csak örökség anyámtól, ki ezeket a természeti örökségeket ringató kézzel, altató dallal, bűbájos mesékkel, simogató tekintettel, mosollyal és könnyel, velem tanulással és imádkozással csak öntözte, nemesítette, növesztette és gazdagította! Ezt a munkát nevezem összefoglalva anyai szeretetnek s ez a munka, ez a fáradságot nem ismerő, önzetlen és legmagasztosabb munka formálja a nőt édes anyává és teszi az otthont meleggé, amelyről a dal zengi:

»Messze jártam, másutt is volt jó dolgom,
Hej, de szívem csak azt mondja: jobb otthon.«

Ez a munka előre megépíti annak az egész útnak alapját, melyet befutsz az életeden át, ez a munka bútorozza be jó előre későbbi életed otthonait, ez előre virágot tesz asztalodra, mécsest gyujt fejed fölött, ez adja a védőoltást szeretetének szérumából minden ellen, mit el kell szenvedned a mosolyogva támadó és észrevétlenül megmaro ellenségeidtől.

Ez a munka az otthon alapja, későbbi fészkednek lelki előkészítője... s erős várad az Isten után, ha fejed a gondok fehérre meszelik és a föld felé húzzák... Ez a munka nemzet építő s fenttartó munka! Méltó arra, hogy minden művelőjét virág koszorúzza — életében és élete után s a költészet, a zene, a festészet visszavetitse és Isten legnagyobb adományát dicsfénnyel övezze:

az örök, a halhatatlan és feledhetetlen édes anyát!

—

A teljes elértéktelenedés előtt álló házvagyon megmentése

Irta: UJLAKI HENRIK Máv. müszaki főtanácsos

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete már a múlt évben részletes programmot dolgozott ki a házvagyont immár elviselhetetlenül sujtó közterhek sürgős mérsékléséről és megfelelő javaslatát az illetékes helyekre fel is terjesztette.

Minthogy a cél érdekében eddig semmiféle kormányintézkedés nem történt: polgári kötelességemnek tartom a házzal kapcsolatos legsérelmesebb közterhekre rámutatni, s ennek nyomán a terhek legsürgősebb enyhítésének szükségességét bebizonyítani.

Én ugyanis a nevezett egyesület keretében immár évek óta figyelemmel kísérem a közterhek emelkedését, látom az egyesület példátlan erőfeszítését és arra a meggyőződésre jutottam, hogy a felterjesztett általános házadóreformprogramnak a kormányzat által való megvalósítására a házvagyon megmentésének érdeke tovább már nem tarthat. Legalább bizonyos halaszthatatlan enyhítések kiküzdésének terére kell máris rálépnünk. Ezt a célt kísérlem meg én is szolgálni, az által, hogy a háztulajdonosi súlyos bajoknak a közludatba való átviteléhez én is hozzájáruljak.

Példaképen tegyük vizsgálat tárgyává egy debreceni ház 1934. évi adózását s egyéb kiadásait. A házadók s a kapcsolatos adók kiszámítására szolgáló százalékszámok kormányrendeleteken és városi szabályokon alapulnak.

I. Egy 1000 P nyersházbérjövedelmű háznál:

a) Adók.

Házadó 1000x0.16 P	160.00 P
Rokkantadó 160x0.1 P	16.0 P
Nyílv. betegáp. pótadó 100x0 16	25.60 P
Rendk. pótlék 1000x0.082	82.00 P
Utadó 160x0.17	27.20 P
Községi pótadó házadó 80 százaléka	128.00 P
Csatornadíj 1000x2 száz.	20.00 P

b) Egyéb kiadások hozzávetőleg.

Vízdíj, havi 16, évi 192 köbméter á 33 fillér	63.36 P
vízóradíj havi 104 fill., egész évben	12.48 P
Szemétpénz	8.00 P
Kéményseprődíj	10.00 P
Tűzbiztosítási díj	7.00 P
Üresen állás 1000 P-nek kb. 9 százaléka	90.00 P
Odaveszö bérek s belső kártételek költsége kb. 12 százalék	120.00 P
Esetleges ügyvédi költségek	30.00 P
Lakáshirdetés lapokban kb.	4.00 P
Tatarozási költségek kb. 12 százalék	120.00 P
Egyházi adó kb.	40.00 P
a) Adók összesen	458.80 P
b) egyéb kiadások összesen	504.84 P

Ebből látható, hogy Debrecenben 1934-ben a házadó és a vele szoros kapcsolatban álló egyéb adók összege a nyers házbérjövedelemnek 45.88 százalékát teszi ki, míg az egyéb kiadások az 1000 P nyers házbérjövedelmű háznál kereken 505 százalékra rugnak.

Ha ebből az 1000 P nyers házbérjövedelemből levonjuk a 458.80 és az 504.84 P összegét ,vagyis 963.64 P-t, mint összkiadást, 36.36 P adódik ki 1934. évi nettó házbérjövedelmül, vagyis alig több mint 3.6 százalék. *Minthogy pedig egy 1000 P nyersházbérjövedelmű bérháznak még mai értéke is kb. 7000 P, azért az ily háznak 36.36 pengőnyi évi jövedelme 0.52 százaléknak felel meg.* Ha pedig figyelembe vesszük, hogy Debrecenben a legtöbb ház korábbi értékének ma csak a felét éri meg és hogy így az ilyen házért beszerzéskor kb. 14.000 P-t kellett adni: akkor annak jövedelmezősége a felére *vagyis 0.26 százalékra zsugorodik össze.* Ha aztán a beszerzési árból csak 500 P tartozás áll is még fenn, úgy a bérből *a törlesztésre már semmi, kamatra is alig telik ki a szükséges időnkénti fizetni való.* S a szegényes megélhetés, melyre az ily ház azelőtt még módot nyujtott? Igen sok esetben a legnagyobb nyomor, fáskamrában való meghuzódással jut az ily háztulajdonosnak manapság osztályrészül.

A b) alatti 90, 120 és 30 pengős tételű kiadások az átlagot jelentik, amennyiben apró bérjövedelmű többlakásos házaknál a kiadási tételek nagyobbak a felsoroltaknál, a csak 1—2 lakásosaknál pedig kisebbek, míg az állandóan jól fizető bérlős házaknál szóban forgó 3 kiadási tétel teljesen elmarad. Az ily jobb házak azonban kb. 200 P évi átlagos modernizálási (vagyis negyedévenként kb. 800 P költséget igényelnek, hol azonban a rendkívüli házadókedvezményre tekintettel évenként csak nettó 100 P kiadást szabad számításba vennünk. Ehez képest az elmaradó 3 kiadási tétel 240 P összege helyett új kiadási tételként 100 P jelentkezik. Viszont az ily házaknál az évi tatarozási költség 12 százalék helyett csak 5 százalékra, vagyis 120 helyett csak 50 P-re tehető. Ennélfogva az ily házaknál elmarad 240 és 120, együtt 360 P kiadás s jön helyébe 100 és 50, együtt 150 P. Megtakarítás tehát 360—150, vagyis 210 P. Ezt a 963.64 pengőnyi előbbi eredményből levonva, kiadódik 753.64 P, mint az 1000 P nyersbérjövedelmű házaknál előfordulható legkisebb évi összkiadás és 246.36 P, mint az ily házaknál előfordulható legnagyobb 1 évi jövedelem. A bruttó bérjövedelemnek 24.64 százalékát nettó jövedelmező házak azonban ritka szerencsés kivételeknek tekintendők, de még az ilyeneknél is a 14.000 P beszerzési árhoz képest csak 1.77 százalék a nettó jövedelem. Persze még az ily házaknál is pár ezer pengőnyi vételárhátralék vagy más tartozás már a teljes anyagi leromlás felé vezet.

Ismételhetnénk a példát nagyobb, mondjuk egy 400 P nyersbérjövedelmű háznál. Ha az első kimutatás szerint arányosítva vesszük a tételeket, egy 4000 P 1934. évi nyersbérjövedelmű ház évi kiadásai voltak Debrecenben 2006.80 és 1346.48, összesen 3353.28 P. Az ily ház évi nettó bérjövedelme volt tehát 4000.00—3353.28—646.72, vagyis *kereken 16.18 százalék a bruttó bérjövedelem után.*

Ha pedig az ily ház beszerzési árát 4x14.000 vagyis 56.000 P-re tesszük, úgy ez a *debreceni házba befektetett tőke a múlt évben elért 646.72 P hozamával nettó 1.155 százalékot jövedelmezett.*

A kétféle háztipusnál az évi nettó bérhozam a beszerzési ár utáni 0.26 és 1.155 százalékokban ime eltér egymástól, azonban nyilvánvaló, hogy *mind a két százalék egyformán túlalacsony. Egyformán képtelenül alacsony jövedelmezőség!* De hová lesznek még ezek is ott, hol a folyton *Damokles kardként fenyegető útburkolási és szabályozási költségek is fel találnak bukkanni? A százalékok nullává válnak, sőt negatívumba mennek át.*

Hogy ezek a lényegileg minden tiszta haszon nélküli házak 5—6 év előtti értéküknek nagyobb felét máris elvesztették, az természetes következménye az aránytalanul nagy adózásnak, mely elviselhetetlen 1. az 1000 P nyersbérjövedelmű házaknál azért, mert gyakran még a biztos fizetőknek látszó bérlőknél is aránytalanul magas a bérodavesszés százaléka és mert gyakran célszerűbbnek látszik üresen hagyni a lakást, mint azt bizonytalan bonitású bérlőnek kiadni. 2. A nagy adózás elviselhetetlen a 4000 P nyersbérjövedelmű házaknál azért, mert a vagyon és jövedelemadó révén a 45.88 százaléknyi házadóhoz kormányrendeleten és városi szabályokon alapuló rendkívüli pótlékokkal, rokkant és inségadóval együtt *újabb 171.60 P értékben újabb 4.29 százaléknyi adó járul,* vagyis az ily ház összadója az egyházi adó nélkül az 50 százalékot is meghaladja, azonkívül az ily ház nagyobb igényű lakói miatt folytonosan tornyosuló költséges modernizálásokra van szükség. Visszatérve az 1000 P nyersbérjövedelmű házakhoz, igaz, hogy ezeknél a modernizálási költségekhez való igények csekélyebbek, azonban épen ezért az ily kisebb házaknál aránytalanul többet kell tatarozási kiadásokra költeni. Mindkét háztipusnál az adókon kívül a magas összegű »egyéb« kiadások emésztik fel az 1000 és a 4000 pengős hozamok elviselhetetlenül nagyrészét, úgy, hogy ha még a legcsekélyebb adósság, vagy útburkolási vagy szabályozási költség is felbukkan, a teljes tönkremenés elkerülhetetlen. Sürgős segítségért kiáltanak ezek az adatok. Mentsék meg a házvagyont, a nemzeti vagyonnak ezt a jelentős részét, míg nem késő.

Az 1934 évi fizetésképtelenségek a statisztika tükrében

Minden évben megjelenik egy nagyszerű tanulmány az Országos Hitelvédő Egylet működéséről, jóllehet, hogy a nevezett intézmény ezt csak egyszerű jelentésnek minősíti. Mi tanulmánynak tekintjük, mert hiszen keresztmetszetét adja mindig e kiadvány az ország gazdasági életének és ennek keretében a hiteléletben lezajló eseményeknek. Az alábbiakban nagyobb vonásaiban igyekszünk e tartalmas jelentést ismertetni.

Ha a jelentés első statisztikáját nézzük, mindjárt megállapíthatjuk, hogy az összezsugorodás szomorú tünete látható a budapesti bíróságok ügyforgalmi adatának fokozatos csökkenésében is. Amíg az 1933. évben a legnagyobb fölajstromszám a budapesti kir. törvényszéknél 35.057., a központi járásbíróságnál 249.506. volt, addig az 1934. évben ez az első helyen 32.557. sz., a második helyen 223.284 darabra szállott alá. Az első helyen 7, a második helyen pedig 10.5 százalékos ügyforgalmi iratcsökkenése következett be. Mindez a gazdasági élet vértelenségének, az üzletkötés lüktetésének hiányára vezethető csak vissza.

Ha a váltóóvások alakulását vizsgáljuk, a statisztika szerint az 1934. év során 31.4 százalékkal kevesebb váltó került az ország területén óvatolásra, mint 1933-ban, sőt ha visszamegyünk az előbbi évekre és összehasonlítást teszünk pl. az 1931. év adataival, akkor megállapítható, hogy ehhez viszonyítva 77.1 százalékkal csökkent a váltóóvatolások száma az 1934. évben. Ha pedig azt nézzük, hogy összegszerűséget tekintve mekkora a csökkenés, úgy az 1933. évi váltóóvatolásokhoz arányítva az 1934. évben 38.6, az 1931. évihez viszonyítva pedig 80.8 százalékot észlelünk. Amennyiben örvendetes az, hogy kevesebb számú és összegű váltó kerül óvásra, mert ebből az következne, hogy az adósok pontosan eleget tesznek a vállalt kötelezettségüknek, de itt a csökkenés háttere abban keresendő, hogy a gazdasági életben nincs forgalom, nincs hitelezés, tehát a hitelvolumen mindenütt a legkisebb keretekre szorítkozik. E tekintetben megint a számok beszélnek és tárnak elénk szomorú összezsugorodási tüneteket. Az óvatolásra került váltók értékkategória szerint a következőkép oszlott meg a 100 pengőnél kisebb váltóknál:

1932-ben	24.174 darab	1.658.196 P
1933-ban	14.056 darab	979.842 P
1934-ben	11.086 darab	743.104 P

A 100—1000 pengős váltóknál a megoszlás:

1932-ben	67.628 darab	24.233.062 P
1933-ban	36.817 darab	13.010.037 P
1934-ben	24.784 darab	8.415.123 P

A 2000 pengőn felüli váltóknál a következő eltolódásokat mutatja:

1932-ben	6617 darab	32.238.073 P
1933.-ban	3720 darab	18.404.776 P
1934-ben	2237 darab	10.742.756 P

Hogy a gazdasági leromlottság milyen foka következett be, azt megállapíthatjuk abból, hogy a fizetésképtelenségek száma az előző évekhez viszonyítva a természetes csökkendő tendenciát mutatja, hiszen a hitelfolyósítás a minimumra szorítkozott, nem is állhatott elő az az eset, hogy a fizetésképtelenség szomorú helyzetébe jussanak a vállalkozók. Nem érdektelen, ha azt nézzük, hogy az OHE által intézett összes kényszeregyezségi esetek aktivái miképen oszlottak meg a különböző értékkategóriákban:

10.000 P-ig	61.1 százalék
10—50.000 P-ig	31.7 százalék
50—100.000-P-ig	2.9 százalék
100.000 P-n felül	4.3 százalék

E százalékadatokból nyílvánvaló, hogy a fizetésképtelenségbe kerültek aktivitásának majdnem kétharmada 10 pengőn alul volt és majdnem egyharma tett ki 50 ezer pengőt.

Érdekes következtetést vonhatunk le, hogyha azt nézzük, hogy mikép oszlott meg az 1934. évben a fizetésképtelenség szakmák szerint. Láthatjuk azt, hogy az OHE elé került kényszeregyezségi esetek közül 30 ipari és 461 a kereskedelmi ágazatra szorítkozott. A legnagyobb volt az arányszám a textilszakmában, e szerint a textiliparban 15, a textilkereskedelemben 208 céggel kapcsolatban állt elő a fizetésképtelenség. A 461 kereskedelmi ágazat közül nagy számmal szepel a füszer és élelmiszer szakma: 77, a cipő 42 és a bőr 27 céggel kapcsolatban.

Az OHE annak a vizsgálatába a legalaposabban belebocsátkozott, hogy mi volt az oka a fizetésképtelenségek jelentékeny részénél az eset bekövetkezésének. Nyílvánvaló, a viszonyok nagymértékben közrejátszottak abban, hogy az adós cégek kötelezettségeiket kellően nem tudták teljesíteni. De nagyrészt az is közrehatott, hogy hiányzott a nehéz helyzetbe került adósoknál a könyvvezetés, illetőleg az olyan volt, amely semmikép sem tekinthető rendszeresnek, olyannak, amely segítséget, irányítást adott volna a vállalkozás egészséges természetű vezetésére. Ebben az irányban a törvényhozás feladata, hogy a gazdasági élet terén működőkkel szemben törvényes szankciókat alkalmazzon a jövőben, mert csakis így lehet a gazdasági életben egészséges légkört, az etikai alapon nyugvó üzemvezetést és kalkulációt megteremteni.

Az OHE belebocsátkozott annak a vizsgálatába, hogy mikép oszlott meg a fizetésképtelenségek száma a cégek fennállási idejét tekintve. E statisztika végtelenül lehangoló különösen pedig azért, mert az elmúlt évben 36 százalékot tett ki azoknak a cégeknek a fizetésképtelensége, amelyek vállalkozása 1—5 éve áll fenn és 17 százalékra rugott azoké, amelyek 6—10 év óta dolgoznak a gazdasági élet terén. Az 1—5 év óta létező cégek fizetésképtelenségi arányszáma

1931 évben még csak	19.6
1932. évben	19.2
1933. évben	28.5

volt. Ez a fokozatos fejlődés nyílván arra is visszavezetendő, hogy amint mindinkább megnehezedik az idők járása, a gazdasági életben, emellett életük fenntartása végett olyan egyének is életlehetőséget akarnak teremteni a kereskedelem terén, akiknek ehhez vagy nincsen nagy, vagy csak kevés adottságuk van meg. Ez a tünet indokolja a most már egyre nagyobb erőre kapó óhajt, amely szerint fontos közgazdasági érdek a kereskedés képesítésének kérdése.

Dr. László Béla.

Daloljatok

Valakinek dalolgatok,
De nem tud az róla ...
Valamikor, ha megtudná,
Tán nem is jó volna,
Elszállana a szép május,
Vége lenne a virágos,
Napsütéses nyárnak ...
Minek a hervadó rózsa,
Nem kell a bánatos nóta
Olyan szép kislánynak!

Ne tudja meg, ne is kérdje,
Ki álmodik róla!
Kinek a szívéből fakadt
E szomorú nóta ...
Csak azt nézze, azt keresse,
Hogy valaki úgy szeresse,
Ahogy én imádom;
Téphet akkor sok virágot,
Meglátja a menyországot
— Ezen a világon ...

MÁTHÉ JÁNOS.

Úgy akarta kitölteti fiaival a 10 napi fogházat egy debreceni cigányprimás, hogy 20 nappalt töltsenek a fogházban, 20 éjjel pedig muzsikáljanak a vendéglőkben

A mult nap egy aggodalmas arcú, füstös képü idősebb ember állított be dr. Baróthy Zoltán törvényszéki jegyzőhöz, aki dr. Tóth János egyesbíró tárgyalásainak jegyzőkönyvvezetője.

— Jó napot kívánok, nagyságos uram, — köszönt alázatosan a kiöltözött roma. — Ugye tetszik ismerni?

Baróthy bizonytalanul intett igent a fejével, de emlékezetében hamarjában nem tudta hová tenni az illetőt.

— Én vónék az idősebb Szitai Károly a primás, — magyarázta kissé bátrabban a derék Fáraó-ivadék.

— Rendben van öreg, de mit akar tőlem?

Id. Szitai Károly kényelmetlenül forgatta a fejét jobbra-balra. Nem tudta, hogy kezdjen a mondókához. Egyszer csak kinyögte:

— Tetszik tudni, van nekem két muzsikus fiam, akik most nagy bajba kerültek..

Erre már kezdett visszaemlékezni a dologra Baróthy dr. Történt ugyanis több mint két évvel ezelőtt, hogy Gyöngyösi János debreceni ácsmester néhány barátjával hangulatos mulatságot rendezett a „Kis-Debrecen" vendéglőben. Csiki Elemér cigányprímás éjfél utánig muzsikált bandájával a vendégeknek. Végül nagy baj történt, mert a banda egyik tagja, ifj. Szitai Károly megjegyzést tett, amiért Gyöngyösi nem fizetett s a felingerült ácsmester pofon vagta a fiatal cigányt. Erre nagy kavarodás támadt a vendéglőben, valaki eloltotta a lámpát. mire szuroksötét lett az ivóban Az emberek egymás hegyén-hátán gombolyogtak. Az egyik cigány Varga Jenő botjával megütötte Gyöngyösit, akit a szódavizes üveggel is fejbevertek. Az ácsmester lába eltört és több napig nyomta az ágyat. E kocsmai kalandból kifolyólag a törvényszék még április-ban elitélte ifj. Szitai Károlyt és Szitai Bélát, valamint Nagy (Pusu) Józsefet sulyos testisértésért 10—10 napi fogházra, mely büntetés jogerőre emelkedett.

Két Szitai fivéreknek május elején kellett volna bevonulniok az ügyészség fogházba, hogy a 10 napot leüljék. Ebben az ügyben járt most fent a törvényszéken id. Szitai Károly.

— Nézze csak Szitai Károly — mondotta Baróthy jegyző. — Ez az ügy már nem a törvényszékre tartozik, hanem az ügyészségre. De ott sem lehet változtatni a dolgon, mert az itélet jogerős.

Az öreg megvakarta a füle tövét.

— Tudom kérem, hogy a törvény az törvény ... Nem is azt kérem én, hogy tessék a büntetést elengedni, hanem tetszik tudni arról vóna szó, hogy az én fiaim családfenttartók és esetenként, meg éjszakánként szokott muzsikálni. Valahogy úgy kellene megcsinálni, hogy inkább 20 félnapot üljenek, de éjszakára muzsikálni engedjék ki őket.

Baróthy jegyző szinte elképedt ezen az okoskodáson. Nem tudta, nevessen, vagy bosszankodjék. Végül a harmadikat választotta, megfedte az idős Szitait.

— Ejnye, ejnye, — mondotta roszszalóan, — maga ilyenre gondol ... Intelligens emberek között forog és mégis ki akarja forgatni a törvényt.

Az öreg ijedten nehezedett át bal lábáról a jobbra.

— Jaj, kérem, dehogy gondolok és a törvény ellen, — tiltakozott hevesen. — Tisztelem én a törvényt nagyon. Csak üljék le azt a tiz napot, ha már elitélték őket. De arra kérem a nagyságos urat, hogy 20 nappalt üljenek és estétől reggelig hadd zenéljenek. Minden hajnalban magam fogom idekisérni őket.

Mikor a jegyző látta, hogy semmiféle törvénymagyarázattal nem lehet meggyőzni Szitait, ismételten kijelentette, hogy legjobban teszi ha elmegy az ügyészségre, de a dolgon ott sem tudnak már változtatni.

Id. Szitai Károly borus ábrázattal ballagott ki a hivatalból és kérését megismételte az ügyészségen is, ahol természetesen nagyot néztek a körmönfont okoskodáson. Az öreg cigány nagy bánatára azonban ott sem úgy intézték el a Szitai fivérek ügyét, hogy a 10 napi fogház helyett 20 nappalt a falak között, husz éjjelt pedig a vendéglőben töltsenek. Sőt figyelmeztették az öreget hogy ha a kitüzött határidőre a fiai nem jelentkeznek a fogházban, akkor rendőrrel fogják őket elővezettetni, mert hát rend a lelke mindennek s aki verekedni tud, az tudjon bünhődni is.

Ifj Szitai Károly és Béla Nagy (Pusu) Józseffel együtt azóta már be is vonultak a fogházba. Itt még egy utolsó kisérletet tettek, hogy zseniális elgondolásukról meggyőzzék az illetékeseket, de miután ezuttal sem sikerült a 10 napi fogházat 20 nappalra átváltoztatni, nekibusult fejjel kezdtek hozzá a büntetés kitöltéséhez. Szerencsére 10 nap nem olyan nagy idő s a Szitai fivérek még ezen a héten megkezdhetik a zenélést a vendéglőkben... Remélhetőleg, ezentúl kerülni fogják a vendégekkel való összetűzést.

A Budapestre utazó vidéki utas tízparancsolata:

A Metropole szállodában lakom, mert

1. kényelmes, folyóvizes, telefonnal, rádióval és központ fűtéssel ellátott szobákat 4 pengőtől, két ágyast 7 pengőtől kapok;
2. teljes penzio már 8 pengőtől kapható;
3. a Metropole konyhája Európahirű;
4. a Metropole a főváros művészi és társadalmi élete előkelőségeinek találkozóhelye;
5. a hangulatos étteremben esténként Bura Sándor hírneves cigányzenekara muzsikál;
6. a gyönyörű télikertben remek jazz zenéjére táncol a közönség;
7. a fényes hávéházban igazi világvárosi hangulat uralkodik;
8. a Betropole a város szívében fekszik; (Rákóczi ut 58.)
9. a személyzet elismerten figyelmes és előzékeny;
10. borravaló megváltás 10%.

x Tökéletes képek, szolid árak, legjobb munka! Liener műteremben. — Gisser fotografál. Takarékosság.

Feld Mátyás nem pályázik a debreceni szinházra, nem akar „feld"-enfutó lenni

Beszélgetés a legszellemesebb szinigazgatóval, aki két hét mulva Debrecenben is bemutatja „Zsidó nélkül én nem tudok élni" című mulatsgos revüjét. — Most anyagot gyüjtött nálunk egy új revühöz.

A mult délután feltünt Debrecen utcáin egy magas, szikár, sasorrú férfi, akinek szájában állandóan ott füstölgött az elmaradhatatlan szivar. Ez az érdekes megjelenésü uriember megfordult a kávéházakban is s a törzsvendégek közül egyszerre csak megismerte valaki.

— Hiszen ez a Feld Matyi!...,

A következő percben már az egész kávéház, egy félóra mulva már a debreceni utca is tudta, hogy Feld Mátyás, a legeredetibb és legszellemesebb szinigazgató Debrecenben tartózkodik. Nem valószinü, hogy Feld Mátyás minden áron meg akarta volna őrizni inkognitóját, arra azonban nem számított, hogy debreceni tartózkodásának mindjárt az első órájában a következő kérdést szegeztük mellének:

— Igazgató úr nem pályázik a debreceni szinházra?

A nyári revük nagyhirü szerzője és igazgatója szemében hamisitatlan feldmatyis mosoly villant meg.

— Már minek pályáznék!... Hiszen a saját szememmel látom, hogy a **szinház itt nem valami jól megy. Zálogházra inkább pályáznék.**

— Miért éppen zálogházra? — kérdeztük gyanutlanul.

— Mert az viszont úgy látom, nagyon jól megy.

— Szóval május 20 án a Feld Mátyás neve nem lesz a debreceni szinház pályázói között?...

— Nem akarok *feld-enfutóvá* lenni, — jelenti ki határozottan Feld Mátyás, a hires szójátékgyáros.

Közben a hatalmas szivar erősen füstölög és Feld Matyi olyan friss, ötletes és szellemes, mint három kabaréiró együttvéve a köbön. Meg is kérdezzük tőle:

— Ne haragudjon az indiszkrécióért, de mondja már meg, hány éves?

— Őszinte leszek: **Ötvenkilenc, mint Fedák, de ő nem vallja be, én meg bevallom.**

Szerencsére Fedák Sári még nem érkezett haza Amerikából és igy Feld Mátyás őszintesége nem fog kellemetlen órákat okozni neki.

Most új kérdéssel rohamozzuk meg a „Szinházi Futár" szerkesztőjét. (Mert Feld Mátyás nemcsak iró, szinigazgató, hanem szerkesztő is.)

— Hogyan érzi magát Debrecenben?

Erre már kiveszi szájából a szivart és lendületesen feleli:

— Ez az életem legboldogabb napja, mert még egyetlen végrehajtóval sem találkoztam.

Kis szünet után magyarázatul hozzáteszi:

— Itt Debrecenben tudniillik még nem ismernek a végrehajtók...

Mint fentebb emlitettük, Feld Mátyás a legszellemesebb szinigazgató országunkban. Egy interju keretében azonban a szellemesség csak olyan, mint az ételben a bors, a só vagy a paprika: elengedhetetlenül szükséges, de nem a lényeg. Végül is megkérdeztük, hogy mondja meg őszintén, kereken: mi célja volt debreceni látogatásával?

— Egy revüt akarok irni, melynek ez lesz a cime: „Ez Magyarország!" — hangzik az érdekes információ. Sajnos, csak hat várost tudok bejárni, mert a többi megszállott területen van. Ebben a revüben bemutatom Budapestet, Szegedet, Debrecent, Kecskemétet, Pécset és Miskolcot. Most azért jöttem Debrecenbe, hogy a revühöz egy kis anyagot és adatot gyüjtsek. Tegnap kint voltam a Hortobágyon, ahol máris néhány ötletes dolgot tapasztaltam. „Ez Magyarország" című revümet előreláthatóan juliusban mutatom be saját társulatommal Budapesten a Budapesti Szinházban vagy a Városi Szinházban. A revüből filmet is csinálunk s azzal együtt ellátogatok a vidéki városokba is.

— Apropos!... A vidéki városok!... Miért nem jön le a szinházi szezon után hozzánk is az igazgató úr? — folytattuk a kérdezősködést.

— Ezt már jónéhányan megkérdezték tőlem... **Hát le fogok jönni Debrecenbe, még pedig valószinüleg két hét mulva. „Nem tudok én zsidó nélkül élni" című revümet akarom bemutatni,** mely Budapesten négyszázszor ment, de számtalanszor színre került Berlinben, Bécsben és a megszállott Erdélyben is Kolozsváron és Nagyváradon is.

— Egy kényes kérdést!... Antiszemita-e a darab, vagy ellenkezője?

Feld Matyi, akinek vallása éppolyan ismert, mint szinigazgatói tevékenysége, derüs mosollyal válaszol:

— A darab se nem antiszemita, se nem filoszemita... Nem szidom és nem bántom a zsidóságot, hanem inkább velük a magam kedve szerint. Azt példázom és magyarázom, hogy **még a legnagyobb ébredőnek is van egy házi zsidaja, ha másért nem, azért, hogy legyen kit szidni... Nem a tendenciát szolgálom, hanem a mulattatást, a közönség szórakoztatását.**

Most egy kis szünet. Feld Mátyás újabb szivart vesz elő, a végét levágja és meggyujtja. Néhány mély slukk és ismét megjelenik arcán az ő sajátságos mosolya.

— Mit akar még tudni? — kérdezi élénken.

— Feld Mátyást úgy ismerik, mint aki előtt ismeretlen a szinházi dekonjunktura fogalma. Mi az ön titka?

— Ahá!... Hát ez eddig valóban titok volt, de most elárulom, annyival is inkább, mert a „Szinházi Futár" egyik legutóbbi számában már közreadtam. Nos ez a szinigazgatók tizparancsolata, melyet én eképpen formuláztam meg:

I. Ne higyjél a primadonnának, mikor azt mondja: én vagyok az, aki kihoz vezetni a slamasztikából. Egy fecske nem csinál nyarat.

II. Ne legyen neked más célod, mint a közönséget kielégitieni jó előadással, olcsó helyárakkal, mert a közönség számontartja bukásaidat és azt megbünhődöd harmadik és negyedik darabodnál is.

III. Ne hazudd a szubrettnek, hogy övé lesz a nagy duett a második felvonásban, mert tudod, hogy a primadonna azt úgy sem engedi.

IV. Emlékezzél meg a gázsifizetés napjáról, hogy azt betartsad, mert különben nem fog végezni semmiféle munkát sem a primadonnád, sem a te többi szinészed, diszitőd, zenészed, se senkid, aki a te szinházadban tartózkodik.

V. Tiszteld közönségedet, hogy hosszú életü legyél abban a szinházban, melyet a pénzembered ad neked.

VI. Ne ölj bele sok pénzt egy darabba, mert a darab megbukhat és vége a dohánynak.

VII. Ne légy szerződésszegő, mert a választott bíróság előtt úgyis kiderül minden.

VIII. Ne lopd el a fiatal szerző ötletét és ne irasd meg mással.

IX. Ne vallj szégyent excentrikus ötleteiddel, mikor többen figyelmeztetnek, hogy marhaság, amit csinálsz.

X. Ne kivánd meg a te felebarátodnak telt házát, se primadonnáját, se bármit, ami a te felebarátodé, hanem igyekezzél magadnak is telt házat és a másik primadonnánál jobbat szerezni.

— Eddig a szinigazgatók tizparancsolata... Kiván még valamit!?

— Csak annyit, hogy biztosra várhatjuk-e a debreceni vendégszereplését, mert nagyon szeretnénk nevetni.

— Igérem, hogy két hét mulva ujra találkozunk. Akkor a társulatom is lent lesz Debrecenben, — ezzel bucsuzik is Feld Mátyás.

Reméljük, hogy ez az igéret nemcsak puszta szó lesz és legközelebb Debrecenben is nevethetünk a feldmatyis vicceken, ötleteken, melyek szinte elmaradhatatlanok a nyári Budapest életéből.

(b. p.)

A VÖRÖS CSILLAG LOVAGJAI

REGÉNY. Irta: dr VÉCSEY ZOLTÁN.

(12. folytatás.)

Ez nagyon kedvező alkalom tehát, hogy Kirinov felől érdeklődjön. Elvégre nem teljesen veszélytelen vállalkozás az, amibe belefog s nagyon jó lesz tudnia, hogy kire bizza magát. Amit azonban az öreg asszonytól megtudott, az nagyon megnyugtatta s nagyon megerősitette az oroszról alkotott kedvező véleményében.

— Ugy bizony, Alex Alexevicset mi mindnyájan nagyra becsüljük s nagyon várjuk mindig a körünkbe, mert ő tartja bennünk a lelket. Most is azt mondta, hogy már igazán nem tart sokáig. Nemrégiben tért vissza Párisból s Retyepov tábornok üzenetét hozta magával. Egy-két hónap még és a lengyel meg a román egyesült seregek Pilsudszki marsall vezérlete alatt megindulnak. Keleten pedig a japánok s a Mandzsuriában élő testvéreink támadják meg ezzel egyidőben őket. Akkor pedig beteljesedett a végzetük.

A hangja rikácsolásba fulladt s kezei görcsösen szorultak ökölbe.

— Isten irgalmazzon akkor a sok bünösnek és sok gyilkosnak. Akik olyan kegyetlenül tették el láb alól az én férjemet, szegény Istenben megboldogult Szergej Petrovicsot. Pedig az a szegény ember nem vétett a légynek sem, olyan lágy szive volt, mint a vaj. Mégis milyen kegyetlenül végeztek vele.

Elöntötte szivét a bánat s nagy könynyek gördültek alá a szemvedéz barázdálta arcon.

— És én milyen kegyetlen sorsra jutottam késő öregségemre, én akinek 30 szolgám és szolgálólányom volt, most reggeltől estig szaladgálok a puszta kenyérért s szolgálok ki idegeneket. Ilyen kegyetlen az élet hozzám galambocskám...

Most az öreg asszony hirtelen fölnézett s megragadta Kurt kezét.

— No, amig mi elbeszélgettünk, megjöttek azok, akikre várt Goszpodin. Ott ülnek már az én galambocskáim.

Kurt abba az irányba nézett, amelyben az öregasszony fordította a fejét. Voriczin Tatjana hercegnő ült ott a lovagjával s velük szemben volt egy fiatal nő, aki királynői szépségében pompázott. Megértette és méltányolta az öreg muzsikus ábrándozását, ha... ha tényleg ugyanaz a nő ez, aki tegnap Osszip Szemenov társaságában érkezett Prágába a berlini gyors egy harmadosztályu kocsiján.

Ám kétséges ez egy pillanatig is?

Most, hogy látja Voriczin Anasztázia hercegnőt, biztosnak érzi magát feltevésében. És ha Anasztázia volt Fjodor Szemjanovics megbízottjának utitársa, akkor neki tudnia is kell mindent, mi történt Osszip Szemenovval Prágában, kinek a társaságában volt utoljára, ki gyilkolta meg és ki vette el a szerencsétlen embertől azokat az iratokat, amiket Fjodor Szemjanovics bízott a vörös csillag lovagjaira.

Csak ő lehetett az utitársnő. Az öreg ábrándozásában is éles képet rajzolt s különösen a ruhája feltünő. Szinte az állig csukott bluz, csuklóig érő ujjak, amint azt az öreg muzsikus mondotta. Nem, nem lehet tévedés benne.

Hirtelen elhatározással fordult a felszolgáló asszonyhoz. Tárcájából kivett egy névjegyet és átadta neki.

— Kérem asszonyom, legyen olyan jó, adja át ezt a névjegyet Voriczin Anasztázia hercegnőnek s tolmácsolja azt a tisztelettelteljes kérésemet, hogy néhány szót szeretnék vele bizalmasan négyszemközt beszélni.

Az öregasszony átcsoszogott a Voriczin hercegnők asztalához s Anasztázia felé hajolva tolmácsolta Kurt kérését. A hercegnő arcán még csak halvány árnyalata sem látszott a meglepődésnek, hogy egy idegen úr, egy bécsi újságiró itt a prágai orosz étteremben négyszemközti beszélgetést kér tőle. Fölemelkedett az asztaltól s néhány lépést tett Kurt felé. Kurt is felugrott s elébe sietett.

Kurt érezte, hogy sok, talán minden attól függ, hogy sikerül-e a leányt rajtaütésszerűen meglepni és ily módon megszólalásra birni.

Mély meghajlással lépett a hercegnő elé.

— Bocsásson meg hercegnő hogy ismeretlen létemre háborgatni mertem. Egy nagyon fontos ügyben szeretnék felvilágositást kérni...

Voriczin hercegnő kissé megbiccentette a fejét, aztán leült egy üres asztal mellé s hellyel kinálta meg Kurtot.

— Bár igazán meglep és nem tudom elképzelni milyen ügyben tudnék Önnek felvilágositást adni, készséggel hallgatom.

— A hercegnő bizonyára nem tud arról a megdöbbentő eseményről, ami tegnap este történt itt Prágában.

Anasztázia az idegen különös beszéde most már igazán meglepte. Csodálkozva nézett Kurtra s várta, hogy folytassa szavát.

Kurt nyugodtan, szinte minden szót tagolva beszélt s közben élesen figyelte a hercegnő vonásait. Ha még olyan nagy színésznő is lenne és még annyira is tudna uralkodni magán, erre a váratlan támadásra el kell magát árulnia.

— Tegnap este meggyilkolták Osszip Demjanovics Szemenovot.

Semmi hatás, ha ugyan azt nem tekinti hatásnak, hogy a nő arca még elcsodálkozóbb kifejezést öltött s most úgy nézett Kurtra, mintha nem tartaná őt egészen józan eszűnek. De már nincs visszatáncolás, ha egyszer belekezdett a dologba, világosságot kell deriteni mindenáron.

— Meggyilkolták Osszip Demjanovics Szemenovot, — ismételte szavait.

— Nem értem, — szólalt meg Anasztázia hercegnő. — Nem értem a dolgot, igazán. Ön, és most egy pillantást vetett a kezében tartott névjegyre, — Kurt Resner úr tárgyalni kíván velem és azt közölni velem, hogy egy előttem teljesen ismeretlen urat... Hogyan is hívják?

0812
a+2
919

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Fagykárok a gyümölcsösben

Szomorú május köszöntött a kertészkedő gyümölcstermesztő közönségre. Emberemlékezet óta nem volt rá eset, hogy az időjárásbeli csapások ily sorozatosan sújtsák a gyümölcstermesztőket. A május elsejei jégverést másodikán ujnyi vastag hó, haradikán négy fokos hideg követte s a hetedikéig egymásután következő fagyos reggelek igen sulyos károkat okoztak a gyümölcsöskertekben.

Természetesen a legáltalánosabb a fagyokozta kár a szőlőkben, ahol a szőlők fajtájától és különösen a fekvésétől függően 50—98 százalékos kárt okozott; az átlagos károsodás körülbelül 85 százalékra becsülhető. Csupán a legmagasabb homokbuckák tetején és egészen védett fekvésben maradt meg bizonyos hányada és néhány birtokos idejében felismerve a fagyveszélyt, néhány holdon lehuzatta a szálvesszőket.

A gyümölcsökből legtöbbet szenvedtek az őszi és kajszin barackok, melyek csaknem teljesen lefagytak és csak egészen védett helyeken maradt valami alig számottevő mennyiség belőlük, továbbá olyan helyeken, ahol a fagyos légréteg magassága nem igen haladta meg a két métert. Ilyen helyeken a fák felső ágain elhelyezkedett termés egyrésze megmaradt. Tekintve azt, hogy a barackok már télen komoly fagykárt szenvedtek s igy a májusi fagykár előtti állapot is csekély termést igért, az újból elszenvedett kár annál sulyosabb. Csupán a rózsabarackokon van valami igen csekély termés. A barackokat ért kár meghaladja a 90 százalékot.

A barackok után a legsulyosabb kárt szenvedtek a birsalma, illetőleg a birskörte, amely csaknem 90 százalékban elfagyott s csak az egészen védett helyeken maradt meg belőle valami, továbbá csak a legfejlettebb bimbók.

Érdekes, hogy a birsbimbók szírma semmit sem szenvedett és az egyébként teljesen elfagyott virágok igen szépen kinyilnak és a felületes szemlélőt virázó pompájukkal alaposan megtévesztik. De ha felmetszük az egyébként hibátlannak látszó bimbókat, meghökkenve konstatáljuk, hogy minden virág bibéje és magháza, de sokszor még a porzói is teljesen feketék.

Az alma körülbelül 50 százalékos károsodást szenvedett. Természetesen ezt az arányszámot általánosságba kell érteni, mert az egyes fajták egészen eltérően viselkedtek a fagy hatásával szemben. A korábban virágzó fajták szenvedtek a legtöbbet a hidegtől, de a később virágzóknál is azok a virágok amelyek legelőbb kinyiltak s amelyeket a hideg napok kinyilva esetleg megtermékenyült állapotban találtak, teljesen elfagytak.

Tekintve azonban az almafák ídei dús virágzását, almából egyes nagy kárt szenvedett fajtákat kivéve még mindig remélhető közepes termés. Érdekes, hogy a Jonathán aránylag a legjobban állta a fagyot.

A körte nem is igen nagyon virágzott, mert az elmult évben igen jó termés volt s a nagy trmés és a kedvezőtlen időjárás miatt nem fejlődtek ki a termőrügyei. Az a kevés körtevirág, ami mégis volt, kb. 50 százalék fagykárt szenvedett.

Igen sokat szenvedett a dió. Helyenként teljesen elfagyott, másutt ahol ahol fagyréteg nem volt oly magas, a fák felső része megmaradt. A diót ért károsodás 50—70 százalékra becsülhető.

A cseresznye is megletősen sulyos károkat szenvedett, kb. 30—40 százalékot. A meggy igen sok helyen egyáltalán nem szenvedte meg a hideget, más helyekről viszont fagykárról érkezik jelentés, a magam észleletei szerint a meggy és a szilva egyes fajtái állottak ellen legjobban a fagyoknak, bár szilvából is jelentenek károsodást. Ezekből kb. 30 százalék a kár.

Részleges fagykárt szenvedtek a ribizli és köszméte is. A szamócát pedig igen sulyos, kb. 60 százalékos kár érte. A málnán nem látszik meg a fagy.

Viszont egyáltalán nem állapítható meg a megtermékenyülésre gyakorolt hatása a fagynak a virágzás alatt állott gyümölcsöknél s ez csak akkor lesz elbírálható, ha a természetes elhullás beáll.

Semmiesetre sem szabad azonban elhanyagolni az időszerü növényvédelmi teendőket, különösen pedig az almamoly elleni most már esedékes első arzénes permetezést, mert a fagy után megmaradt kevés termést még fokozottabban kell őrizni, mert sokkal értékesebb és megbecsülendő lesz.

A mezőgazdasági összeirás

A mezőgazdasági összeírás meglehetősen előrehaladt. A tanyákon és a belségeken egyaránt felmerült az a nehézség, hogy a múlt évben leölt hízókat hézagosan vallják be az érdekeltek. Lehetetlen elhinni, hogy egyes gazdaságokban, különösen ha bennkosztos, vagy konvenciós cselédet is tartanak, egy-két sertést ne öltek volna. Az összeírás vezetősége újból felhívja az érdekelteket az adatok pontos bevallására, mert a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal Budapesten úgy is meg fogja hiányolni és vissza fogja küldeni a vonatkozó kérdőíveket. Az adatok adóztatás céljaira úgy sem használhatók fel, a megtévesztő adatok bemondásával pedig büntetés jár. A gazdákat külön is figyelmezteti az összeírás vezetősége, hogy akik úgy a tulajdon birtokukra, mint a tényleg folytatott gazdasági üzemekre vonatkozó adatokat, valamint a vetésre vonatkozó adatokat is bevallották városi lakásukon, azok a tanyájukon ne diktálják be azokat újból. A kettős bemondás folytán az egyik számlálóbiztos elesik a díjazástól, ami csekély jövedelmű egyéneknél sulyosan esik latba, ha pár fillér is. Viszont minden tulajdonbirtoknak, minden gazdasági üzemnek, minden vetéseredménynek, minden gyümölcsösnek, konyha és veteményes kertnek, sőt pár négyszögöles virágos kertnek is benne kell lenni az összeírásban. Amelyik utcában tehát a számlálóbiztos az összeírást már elvégezte, az összeírásból kimaradtakat arra kérik, hogy adataik bemondása végett a történelmi levéltárban jelentkezzenek.

Azt a számlálóbiztost, aki nem az ő körzetébe tartozó Német utcai lapokat tévedésből elvitte, felhívja az összeíróbizottság elnöke, hogy ezeket az adóhivatal által kitöltött „A" kérdőíveket hétfőn reggel szolgáltassa be a történelmi levéltárba.

Az eddig közölt utcákon és házszámokon kivül legközelebb a következő utcákat és házszámokat írják össze: Délisor, Herczeg utca, Huszár u., István u., Eötvös u. 44—64, 19—47-ig Agárdi u., Pereces u. 2—28-ig, Maróthy György u. 2—40-ig, Géza u., Sándor u., Domonkos Lajos u., Apaffy u. 2—24-ig, Zrinyi u.

A folyékony gyümölcs

Egy új szó, egy új fogalom kezd a gyümölcstermelés terén ismeretessé válni, — ez pedig a »folyékony gyümölcs.« Mi ez? Gyümölcs cseppfolyós állapotban, annak minden becses és értékes alkatrészével, hamisitatlan ízével és aromájával. Tökéletesített gyümölcsnek is nevezhetjük a folyékony gyümölcsöt, mert annak minden értékes alkatrészét tartalmazza, csupán a megemészthetetlen és egyébként is élvezhetetlen, héj, magház, magvak és a gyümölcshús rostjai hiányoznak belőle. Egészséges, rendkívül kellemes, üdítő, alkoholmentes ital, mely bármily hosszú ideig eláll, anélkül ,hogy megromlana. A folyékony gyümölcs lehetővé teszi, hogy bárki egész éven keresztül, — tehát idényen kivül is, — hozzájuthasson kedvenc gyümölcséhez, ital alakjában. — A gyümölcstermés teljesen feldolgozható, mert a másod és harmadrendü gyümölcs is teljesen megfelel a folyékonygyümölcs céljaira, tehát azon gyümölcsmennyiség is értékes anyaggá válik, melyet eddig vagy sehogy vagy csak alig tudtunk értékesíteni. A folyékonygyümölcs függetleníti a termelőt az időjárástól, a helyi piacok változó, ingadozó és nyomott áraitól és a közvetítő kereskedelemnek való kiszolgáltatottságtól. Kiküszöböli a szállítási bajokat és nehézségeket, sőt akadályokat, mert a gyümölcs, — ital alakjában, a romlás veszélyének teljes kikapcsolásával, bárhova, — még a tengerentúlra is, — elszállítható. Lehetővé teszi azt, hogy a termelő gyümölcstermését igy feldolgozva, akkor értékesíthesse, amikor azt a legjobbnak találja. A folyékonygyümölcs a jelenkor egyik legújabb igen értékes találmánya, elkészítése a legtökéletesebb konzerválási mód s ezt bárki könnyen kevés berendezési költséggel elsajátíthatja. A termelő önmaga ellen vét, ha ezt nem teszi, — annyival is inkább, mert mostanában nagyon sok gyümölcsöstulajdonos gazda panaszkodik a gyümölcsárak alacsony voltára és az eladhatatlanságra, — tehát tessék!, — itt volna egy jó megoldás, — és tessék ezen kérdéssel behatóan foglalkozni! —

W. K.

TENGERI MOLY ELLENI KÖTELEZŐ VÉDEKEZÉS ELLEŐRZÉSE

Hirdetmény.

A m. kir. Földmivelésügyi Miniszter Ur 58200—1935. VII. 3. számu körrendeletével a tengerimoly elleni kötelező védekezést és annak helyszinén történő ellenőrzését a folyó évben is elrendelte.

Ennek folytán felhívom a város érdekelt közönségét, hogy a tengerimoly hernyójának és pilléjének kiirtása céljából az előző évi termésből származó tengeri kórót, lemorzsolt csutkát, szárítva eltett csalamádét, cirokszárak és ezeknek minden részét folyó évi május hó 15-ig használják fel. Ha pedig a birtokukban levő készletek a jelzett időig felhasználhatók nem volnának, ugy azok tovább csak megfelelő módon elraktározva (elvermelve, vagy száraz helyen, padláson, pajtában, vagy istállóban az ott található nyilások betapasztásával, vagy elzárásával) tarthatók.

A fel nem használt, sem pedig az előírt módon el nem raktározott tengeri és cirokszár készleteket folyó évi május hó 15-ig meg kell semmisíteni, hogy a tengerimoly pillejének kirepülése megakadályoztassék. A fent emlitett munkáknak későbbi időben való elvégzése u. i. a molypille kirajzását már nem akadályozza meg, minek folytán a védekezés eredménytelenné válik.

Csakis a rendelet pontos végrehajtása által kerülhető el a tengeri termésben előállható és az egész tengeri termésére és értékesítésére károsan kiható tengerimoly pusztítása.

Az előző évi termésből származó tengeri és cirokszárból kerítést, sövényt, csőszkunyhót készíteni, vagy azt tetőfedésre, vagy bármely más módon épitkezésre felhasználni nem szabad.

A fentiekben közölt rendelkezés pontos végrehajtását — figyelemmel annak az ország gazdasági viszonyaira befolyással biró nagy jelentőségére — folyó évi május hó 16-tól kezdődőleg a hatóság a helyszinen ellenőriztetni fogja és azok ellen, akiket az ellenőrzést teljesítő hatósági közegek mulasztásban találnak az 1894:XII. t.-c. 95. §-ának k. pontjába ütköző kihágás miatt az eljárást meg fogják indítani és ezenkívül a birtokukban talált készleteket hatósági úton a mulasztók költségére és veszélyére meg fogják semmisíteni.

Elrendelte továbbá a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Ur a ciroktermelés kötelező bejelentését is.

Felhivom tehát mindazokat, akik eladás céljára (tehát nem saját szükségletükre) cirkot termelnek, hogy ezt a körülményt a cirokkal bevetett terület nagyságának megjelölése mellett a városi elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz. rendőrségi épület) földszint 46. sz. hivatalos helyiségében legkésőbb junius hó 15-ig a hivatalos órák alatt reggel 8—2 óráig terjedő időben jelentsék be.

Debrecen, 1935 május hó 6-án.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság.

x Amatőrfényképezők : Ujitás ! Foto. cikkek s lemezek, filmek Takarékosság könyvecskére, hat havi hitelre vásárolhatók a Liener műteremben, Csapó u. 1. szám.

HASZONBÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen város tulajdonát képező több nagyobb birtok részben módosított árverési feltételek alapján nyilvános árverés útján bérbeadásra kerül és pedig:

1935. október 1-től kezdve 12 évre a **Dombostanya** nevű cca 1420 khold.

1935. október 1-től kezdve vagylagosan 6, illetve 12 évre a **Betontanya** nevű cca 502 khold.

1935. október 1-től kezdve vagylagosan 6, iletve 12 évre a **Sárkúttanya** nevű cca 430 khold, pallagi birtokok. — Ezen ingatlanok a város középpontjától cca 11 km. távolságra, részben közvetlenül a Debrecen—Hajdúhadház közötti kövesút mellett, részben a Sámsoni kövesút közelében fekűsznek s egymással szomszédosak.

1935. október 1-től kezdve 6 évre a **Nagyalomzug** nevű cca 1104 khold, **Vajdalapos** nevű cca 935 kholdas és az **Istenföldje** nevű 135 kholdas elepi szikes, illetve feketeföldi birtokok.

Ezen utóbbi három ingatlan szintén közel fekszik egymáshoz, a Debrecen—tiszafüredi közúttól kb. 6 km. távolságra.

1935. október 1-től 6 évre a **Tamássy kaszáló** nevű 105 kholdas guthi ingatlan a Debrecen—Hajdúsámson—adonyi kövesút közelében Nyírmártonfalva község határában.

1936. október 1-től 12 évre a **Felsőohat** nevű cca 3790 kholdas és a **Külsőohat (Ohattelekháza)** nevű cca 2980 kholdas ingatlanok, melyek a Debrecen balmazújvárosi, tiszacsegei és egyeki műúton közelíthetők meg, vasúti állomásuk Ohatpusztakócs, melyhez mindkét birtokból szintén kövesút vezet.

Ezen utóbbi két birtok is szomszédos egymással.

1935. évi október 1-től bérbeadandó ingatlanokra az árverés *1935. évi május hó 22-én, szerdán délelőtt 9 órakor*, az 1936 október 1-től bérbeadásra kerülő ingatlanokra pedig *1935. évi június hó 18-án, kedden délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében lesz megtartva.*

Az árverési feltételek a város II. gazdasági és erdészeti ügyosztályánál (városháza, félemelet) megtekinthetők és egyenként 2 pengő bekérülési költség előzetes beküldése, vagy befizetése ellenében beszerezhetők.

Ugyancsak a II. gazdasági és erdészeti ügyosztály szolgál bármiféle közelebbi felvilágosítással.

Debrecen, 1935. évi március 23-án.

Dr *Vargha Elemér* s. k.
h. polgármester.

HIRDETMÉNY

A m. kir. földművelésügyi miniszter 31.000—1935. VI. 3. sz. rendelete szerint, ha a mezőgazdasági munkaadók az 1900. évi XVI. t.-c.-ben előírt balesetbiztosítási kötelezettségének nem tesz eleget és gazdasági cselédek (szegődményes iparosok stb.) után az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére a hozzájárulási díjakat folyó évi április hó 1-ig nem fizeti be, az 1912. évi VIII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1500. eln. 1912. F. M. számú rendelet 6. §-ában foglaltak szerint, a hozzájárulási díjaknak az előírt időben való be nem fizetése miatt a balesetből kifolyólag a pénztár segélye nem követelhető és a munkaadó ezen mulasztásából eredő teljes kárért a sérült gazdasági cselédnek (szegődményes iparosnak stb.), illetőleg jogutódainak az 1902. évi XIV. t.-c. 24. §-a és 1912. évi t.-c. 12. §-a értelmében felelősséggel tartozik. Ebből pedig a munkaadóra a jelenlegi viszonyok között különösen súlyos anyagi teher származhatik.

Erre vonatkozólag a városi adóhivatal 42.500—1935 aü. szám alatt 1935 március hó 30-án közérdekü hírdetményt bocsátott ki.

A fenti határidőt a m. kir. földművelésügyi miniszter a 33.200—1935. F. M. számú rendeletével *1935 május hó 15-ig meghosszabbította azzal, hogy a fent közölt jogkövetkezményeken felül a hátralékos hozzájárulási díjakat — ha azok 1935 május hó 15-ig be nem fizettetnek — közadók módjára kell behajtani.*

Erre a fentiekben ismételten felhívom az érdekelt munkaadók figyelmét, továbbá arra is, hogy az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál az 1935. évre szóló kötelező balesetbiztosítások tárgyában 1934. évi október hó 31-én 7000—VI. 3. szám alatt kiadott (a Budapesti Közlöny 1934. évi november hó 16-án megjelent 258. számában közzétett) rendelet I. részének 21. pontja értelmében az ott körülírt feltételek mellett szolgálatot teljesítő idénymunkások (u. n. sommás munkások, gazdasági nyári cselédek) a gazdasági (külső) cselédek módjára az Országos Gazdasági Munkáspénzárnál baleset esetére szintén biztosítandók. Ehhez képest köteles a munkaadó az ezen feltételeknek megfelelő idénymunkásokat (u. n. sommás munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) azok tényleges szolgálatának megkezdése napjától számított 15 napon belül a városi adóhivatalnál szóval vagy írásban, a munkaszerződés bemutatása mellett, bejelenteni és az illető évre járó hozzájárulási díjat is szabályszerűen azonnal befizetni, mert az esetben, ha az érdekelt munkaadók ezirányú biztosítás i kötelezettségüknek az előírt időben nem tennének eleget, baleset esetén a hivatkozott rendeletnek megfelelően leszerződött idénymunkásoknak, illetőleg ezek jogutódainak e mulasztásukból eredő teljes kárért felelősséggel tartoznak (1902. évi XIV. t.-c. 24. §-a) és ezenfelül a mulasztásuk az 1912. évi VIII. t.-c. 12. §-a 1. bekezdésében körülírt jogkövetkezményt (kihágási eljárást stb.) is maga után vonja.

Debrecen, 1935 május hó 10-én.

H. polgármester.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy *a bérjövedelemben beállott változást május hó 20. napjáig a jogkövetkezmények terhe alatt jelentsék be.* A bejelentést erre a célra szolgáló nyomtatvány-ürlapon történik, melyet a városi adóhivatal kivetési osztályában darabonként 6 fillér előállítási költség megtérítése ellenében lehet beszerezni (városháza épület I. emelet 26. sz. szoba). A kiállított bejelentést május 20. napjáig ugyanide kell benyújtani Bejelentés tárgyát képezi minden, rendszerint bérbeadás útján hasznosított és az év április havában üresen nem állot bérlettárgy, amelynek május havi vagy negyedi bére a novemberi bevallásban bevallott bértől akár bérengedmény, akár béremelés vagy új bérbeadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott bérlettárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbeadás útján hasznosíttatnak, ide értve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik.

Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előállott bércsökkenés folytán járó adótörléshez való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállott jövedelem emelkedése miatt terhére előírást eredményezne, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal fog sújtatni, ahány bérlettárgynál a bejelentést elmulasztotta. Amennyiben a változások közül csupán a bércsökkenések nyernek bejelentést és házbirtokos a béremelkedés bejelentését elmulasztja, cselekménye adócsalásnak minősül.

Debrecen, 1935 április hó 25.

Városi adóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér. Vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. — Vastag betűből álló, valamint levelezési házasági apróhirdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen számíttatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadó hivatalunkban, Debrecen József kir. herceg ucca 1. szám (Bika bérház tudhatók meg). — Telefon : 27 89. sz.

Házasság

Középkoru
üzletember csinos, jó lelkületü asszonykát feleségül venne. Teljes cimre válaszolok. „Jobb ketten" jeligére. 453

Hatvan év
körüli jómódu izraelita ur ismeretségét keresi házasság céljából szerény háziasszonnyal, magános özvegy. — Jelige: „Próba szerencse" kiadóba. 535

Levelezés

Özvegyasszony
40 éves korrekt férfi ismeretségét keresi napi 1—2 órai sétára. Jelige „Este 6 után". 123

Vigkedélyü,
anyagilag független hölgy ismerettségét keresi időmilliomos, „Jópofa" jeligére. 500

Költözködők
figyelmébe. Könyvet és külföldi bélyeget legmagasabb áron veszek. Friss fényképészeti cikkek, Springer, papir, fotóüzletében, Ferenc József-út 38. vv

Magos György-tér es Kétmalom ucca sarok.

Magánnyomozó iroda

Gálócsy, Varga ucca 40. nyomoz, megfigyel, informál, mérsékelt díjazás mellett. 1048 5 16

Alkalmazást nyer férfi

Megélhetését
biztosíthatja, ha tőlem a hozzávaló pénzszerző eszközt, száz pengő potom árért átveszi. Szent Anna ucca 62. negyedik ajtó. 452

Kifutó
fiú, ügyes, fiatal, felvételik azonnal, Kovács, Nemzetőr-utca 4. 495

Ügynököt
aki lehetőleg bérlettel rendelkezik, magánfelek látogatására keresek. Cím a kiadóban. 542

Perfekt
gyors- és gépíró jogászt felveszek, Pécsi és Papp ügyvédek, Werbőczy u. 4. szám. 419

Gyors-
és gépíró jogászt, vagy kezdő jelöltet keresnek Pécsi és Pap ügyvédek, Werbőczy 4. 482

Sütőmunkást
keresek, aki saját kerékpárral rendelkezik, ugy a kihordásban, mint üzletszerzésben jártas. Cim Sámsoni ut 48. 641

Cipészsegédek
fleksz és bindelt munkára felvtéetnek, Kovács, Verbőczy ucca 2. 654

Mindenes
férfi, szikvízüzembe, kiletöltésben jártas, felvétetik, Szappanos ucca 18. sz. Jelentkezés délelőtt 8—10 óráig. 622

Egy
jó családból való fiú, könyvkötő tanulónak felvétetik, Csapó ucca 1. szám. 631

Kiutó
fiú felvétetik, tűzifa üzletbe, Csapó ucca 11 sz. alatt. 629

Cipészsegédek
felvtéetnek, Timár u. 2. szám. 577

Egy
kiutó felvétetik, Debreczenszky kárpitos, Halköz. 604

Házmester
felvétetik, május hó 15. napjára, Tanító ucca 13 szám. 606

Fiatal
fiut kifutónak 16—18 évest azonnal felvesz Piac 46. villanszerelő. 674

Cipészsegédek
női teksz munkára felvétetnek, Csapó u. 19. szám. Szabó. 672

Tőkés
kerestetik 2—3000 pengővel, tőke biztosítva. Felvilágosítást ad dr Pórszász ügyvéd, Hunyadi ucca 8. 4—5 óra között. 681

Alkalmazást nyer nő

Megbizható,
főzéshez is értő mindenest keresek 15-ére. Werbőczi 14. I. em. 2. 484

Ügyes
megbizható, jó bizonyitvánnyal rendelkező mindenes leányt, ki főzéshez is ért, felveszek. — Jelentkezés vasárnap délután 3—4 óra között. Dr Legezáné, Egyetem, Főzőkonyha épület. 526

Kisasszony
felvétetik orvosi rendelőbe. — Jelentkezés 12—1-ig. Cim a kiadóban. 530

Jól főző mindenes
hosszu bizonyitvánnyal tizenötödikére felvétetik. Nyiri Géza, Deák Ferenc u. 6. sz. 540

Függöny
összeállitásban jártas varróleányt elvesz Nagy Gyula műhimző, Püspöki-palota. 623

Munkásleány
felvétetik, Piac ucca 7. szám. 636

Házimunkára
keresek jobb leányt, — kintlakással. Érdeklődni Molnárné, Miklós u. 8. szám. 632

Főzőmindenest
hosszú bizonyítvánnyal keres két személy, Péteria ucca 42—44. 560

Kézi-
segéd és virágkészítő leányokat felveszek, Klein Klára, Arany János ucca 48. 569

Hölgyfodrász-,
kisasszonyt felveszek, Hadházi ucca három. 597

Önállóan
jól főző mindenes kis családhoz felvétetik 15-ére. Jelentkezni vasárnap délelőtt tiztől kettőig, Deák Ferenc u. 13. 661

Fehérnemü
szalon állandóra alkalmazna ügyes varrónőt Cim a kiadóban. 632

Tiszta
kis leányt gyermek mellé bejárónak keresek. Kiss Eötvös 114. 668

Nőiszabósághoz
segédlányok, tanulók felvétetnek, Piac ucca 46., keresztépület. 680

Alkalmazást keres nő

Egyedül álló
megbizható jó lelkü nő, kitünően főz, magános ur háztartását vezetné esetleg pusztán is, csekély dijazásért. Egy helyen töltött 4 éves bizonyitvánnyal rendelkezem Özv. Bodnár Józsefné, Hajduszoboszló, Ádám ucca 465. 116

Intelligens
fiatal nő magános urinő gondozását vállalja, vagy fentjáró beteggel fürdőre elmenne, főzni tudó, vidékre is megy. Cím a kiadóban. 496

Ebédet
hordanék házakhoz — Varga Róza, Erzsébet ucca 105. 1234 5. 15

Mindenesnek
ajánlkozom, hosszú bizonyítvánnyal, kisebb családhoz. Vörösmarti ucca 10 sz. Fazekas Lajosné. 546

Díjtalanul
elmegyek idősebb, magános úrhoz, gazdaasszonynak. Bővebb felvilágosítást Bakóczi ingatlaniroda ad, Piac u. 61. szám. 601

Egyedül álló,
középkorú nő, mindenes bejárónőnek ajánlkozik, Cserepes ucca 16. sz. I. a. 592

Ajánlat

Volt fpariskolai szaktanár, a legmodernebb ruhákat készíti részletre is Balla F., Szent Anna ucca 18. 1659. 5. 19

ARANY,

ezüst, ékszerért
magas árat fizet
ROTTMANN ékszerész, Piac uca 46. szám. Telefon: 19—63. Zálogjegyet veszek.

Kovácsok figyelmébe
A külföldi prima koksz megérkezett, minden mennyiségben kapható Gabányi cégnél, Csapó ucca 28. Telefon: 24-49 szám. 296 5. 17

Margit szálloda,
Halász-féle vendéglő udvarán. Kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, villamos megállónál. Telefon sz. 10—24. 499 vv

Pénz
nélkül ruházkodhat, — mert használt ruháját divatos gyapjúszövetre cserélem, Róth, Piac u. 77. szám. 385 6. 6.

Poloskairtást,
cyángázzal, legolcsóbban végez Csala, Rákóczi ucca 9. szám. 426

Üzletem
megszűnik, raktáron levő bútorokat minden elfogadható árban árúsítom ki. Fenyvesi Emánuelné bútorüzlet, Kistemplomköz. 456

Kútfurást
javítást olcsós vállal — Kiss Lajos kútfuró, Jánosi 7. (Tűzérlaktanyánál) 489

Elsőrendű
függönyvasalónő legdíszesebb függönyt csodaszépen vasalja nagyon olcsón, Csapó-utca **hatvanegy.** 490

Aranynál,
nyárikalap ujdonságok, megleplő olcsó áron beszerezhetők. Gyászkalapok azonnal készülnek, Alakítás modell után 1 pengő. Sas ucca 4. 601 5. 9.

Fényképezőgépek
alkalmi áron, különféle választékban, filmes, lemezesgépek, nagyítógépek, nagyon olcsón eladók. Szakáll fényképészeti szaküzlet, Ferenc József út 40. sz., udvarban. 684-B.

Marx-lerakat,
Péterfia ucca 52. bárkinek a legpontosabban hazaszállít süteményt, s kenyert, tejet s minden nemü tejtermékeket. 470

Üzletáthelyezés
Grünberger és Glück fűszerüzletét Csapó u. 23. számú ház előtti barakkba helyezte át. 464

Tájékoztató árak:
Férfiöltöny 16 pengőtől, fiuöltöny 5 pengőtől, férfi hubertus 9 pengőtől, fiu hubertus 5 P-től Weisz Sándor férfiruhaaruháza, — Csapó ucca 10. szám. 1858 — V. 14-ig.

Takaréktüzhelyeit
ha nem süt, vagy füstöl kijavítja, ugyanott új és használt tűzhely készen kapható, felelősséggel, Nagy István, Széchenyi ucca 6. lakatos. 734 5. 12.

Költöztetést
teherautóval az ország bármely részére elvállalunk Debreceni Autóforgalmi Rt. Hatvan u. 53. szám. Telefon 15 12 1146 vv

Férfiszövetek
3 méteres maradékokban, rendkivül olcsó árban kaphatók Gabányinál. Piac ucca 1. 1761 5. 28

Tükrök gyártása
üvegek csiszolása, régi tükrök újjáöntése, fürdőszoba, előszoba tükrök, Sipkovits Béla, — Nagyvárad ucca 15. 1913 5. 30

Mosószappant
jó házi minőségüt, olcsón vásárolhat Katona szappanosnál, Dégenfeld-téri vassátor. (Fehértói temetkezési vállalattal szemben). 1867 5. 15.

Figyelem!
Tökéletesen villannyal fest cipőt, retikült, bőrkabátot Batthyány 10. 505

Olcsón
kútfurást, kút és szivattyújavítást vállalok, Kovács József kútfuró. József kir. herceg-utca 13. 521

Poloskairtást
Ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss, Kigyó 5. 531

„Bagolyvár"
vendéglő az úriközönség budai jellegü kiskocsmája. Hid ucca 14. **Telefon 19-31.** 646

Rengeteg
kilós árúk érkeztek Biró és Sugár üzletébe, Piac-u. 10. sz. Kereskedelmi iskola mellett. Füzőkészítőknek rózsaszín sima és világos brokát, Szabóknak cloth, ujjabélés, zsebvászon és kanavász. Sapkakészítőknek selyem és selyem serge. — Vásározóknak zeig, fehérvászon, zephir, kanavász, sárgavászon, molinó és műselymek. Ezek mind kilóra nakyon olcsón lesznek árúsítva. Egész ruhára maradékok, mosóárúk, krepdesinek és mintás selymek feltűnő olcsó árban árúsíttatnak. 70

Ne szenvedjen,
testileg, lelkileg annyit arcfoltjai és pattanásai miatt, mert egyéniségének megfelelő arckrémmel s savmentes olajjal bámulatos eredményeket lehet elérni. Földes illatszertár, Bikaépület, Vigmozinál. 1556 5. 25.

Ujonnan
nyitott fehérneműü szak üzletemben most igen olcsón vásárolhat, — Steuer divatház, Csapó ucca 10. 783 5. 13.

„Elit" szalon
készít kabátot 8.— P., kosztümöt 8.— P, uccai ruhát 4 és pongyolát 2 pengőért, püspöki palota első kapu. 1554 5. 25

„ICA" kalapszalonban
új modelleket, választékos szinekben, már 2.50-től vásárolhat. — Tlakítás 1.50. Piac ucca 79 szám, udvarban. 647 5. 10

Barakkok
mellett, Csapó ucca 29. „Favorit" kézimunkaüzlet új cime. Magyaros himzett ruhák legizlésesebb készítése.

Nedves falak
szigetelésére legjobb, s legolcsóbb a trycosal. Kapható a Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő u. 2. sz. Ugyanott betonhengerek, tenniszpályához is kaphatók. 642

Fényképezőgépek
kifogástalan állapotban 6.9-es, új kompurzáros, 9.12-es kompurzáros, 4.5 fényerős lemez és pakfilmes gépek, teljes felszereléssel, valamint „Mirafot" nagyítógép, 4.5-ös Tessárral, jutányos árért eladók. Rákóczi ucca 61. délután 2—4 óráig. 684-A

Negyvenéves
fennállásunk bizonyítja jó cipőt olcsón, Révésznél vehet, püspöki palotában 1989 6. 1.

Gépirást,
másolást, oldalanként tíz fillérért vállal perfekt gépírónő, (másolatokkal együtt.) Cim a kiadóban. (A)

Nyugágyak,
fürdőkádak, kertilócák, gumicsövek, mülépek, mézbödönök, tejszállitó kannák — Nagy vasüzletében, — **Csapókanyar.** 596

Üzletáthelyezés!
Grünberger és Glück fűszerüzletét Csapó u. 23. számu ház előtti barakkba helyezte át. 594

Kerékpár,
varrógép, motorkerékpár olcsó és szakszerü javitása Püspök Lajos müszerésznél, Kuruc ucca 58. szam és a vasuti sor sarok. 553

Akác
szőlőkaró 5, akácoszlopok 70 fillértől darabonként „Turul" fatelepen, Böszörményi ut 2. szám. 637

Gallértisztitás
8 fillér Wachánál, — Piac u. 8. Kereskedelmi iskola épületében. 639

Aranyat,
zálogcédulát, ezüstöt legmagasabb áron veszek, Csapó ucca 23. Baraképületi ékszerüzletben. 613

Mérlegek,
sulyok javitasát, hitelesitve olcsón vállal, mérlegek raktáron, — Csákó, Deák Ferenc u. 21. szám. 549

Bőröveket
a legmodernebb kivitelben készit Bácsi Lajos, Halköz 6. 552

Inget,
gallérokat legszebben tisztit Budapesti Képviselet, Csapó u. 3. ezelőtt Kossuth 15. 557

Kertj
és tölteni való fekete föld kapható a Vár uccai épitkezésnél, — Nováknái. 663

Ágysodronyok,
vaságyak, mosdók, állófogasok, kerti vasbutorok olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi u. 13. 598

Utólérhetetlenek
a „Margit" kalapszalon olcsó árai! Fehér kalap 2.50 P. szines 1.80 P. Alakitás model után 80 fillér. Csapó u. 47. 595

Zongorák
hangolását, azoknak szakjavitását, bármilyen rossz zongorából a legtökéletesebbet készitek a legolcsóbb napi áron. Képesitett szakmunkát csak Tonté végez. — Abszolut tiszta hangolásra tessék próbát tenni. — Tonté L. zongora, vonóshangszer készitő, Hunyadi u. 18. 653

Álljon meg
Hosszune kalapüzlete előtt, modellek már 2 P-től, alakitást jutányosan készitek, Tanulólányt felveszek — Hosszuné Csapó 99. sz. (Csillag u. sarok.) 663

Kereslet

Nagyerdőhöz
és villamos megállóhoz egészen közel, telket megvételre keresek. — Ajánlatot Köztisztviselő cimre a kiadóba. 682

Pénz

A Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja, Piac ucca 81. sz. kölcsönöket folyósit. Igénylések bejelentése hétköznapokon délelőtt 9—1 óráig. **356 5. 14**

Pénzkölcsön.
Háztulajdonos, államvasuti főlisztviselő részére 1000—1200 P. kölcsönt keresek.

Üzleti célra 500 pengő kölcsönt keresek, havi 20 pengő haszonrészesedésre.

300 pengőt keresek telektulajdonosnak épit kezési célra.

Dienes József pénzkölcsönközvetítő irodája, Füvészkert ucca 16. 677

Élelmiszer ital

Mindenkinek,
de különösen a háziasszonyoknak figyelmébe! Megnyilt egy olcsó csemegeház, Piac ucca 60. sz. alatt. Sajtok legolcsóbban. 1 kg. elsőrendü teavaj 2.80, prima főzővaj 2.40, legfinomabb gyenge juhtúró 1.40, tojás olcsóbb mint a piacon, 5 fillér darabja, szép vékonyhéju citrom 5 fillér, s prima olasz félvér narancs 0.96, füge 0.96, s aszalt szilva 0.96, idei mazsola 2.—, óriásszemü mandula 3.60, saját törésü magyoróbél 3.20 sajáttörésü dióbél 3.—, cukorkák, csokoládék a legolcsóbban, 1 üveg jégbehütött szódavíz 6 fillér, csemegeház, Piac ucca 60. Linoleumház mellett. 450

Nyaralás

Nyaralásra
két szoba, előszoba a Nagyerdőn kiadó. — Cim a kiadóban. 619

Lillafüredről
óhajtana szives információt kérni egy gyengélkedő öreg férfi hálás köszönettel. Rákóczi 30. 558

Bútor

Gyermekkocsik,
modern formáju csőbutorok ágybetétek, matracpárnák, pamlagok stb. garantált legjobb minőségben beszerezhetők gyári árban, kedvező fizetési feltételek mellett is. — Vas- és Rézbutorgyár Részvénytársaságnál Ispotály u. 5. szám. vv

Antik
íróasztal, komót, szekrény, Biedermayer karnitura, háló, ebédlő, hencser, fényképezőgép Dégenfeld-tér 8. 1611 5. 27.

Gyermekkocsi,
legolcsóbb, legjobb, legszebb a „Vica" gyermekkocsi üzem gyártmánya Piac ucca 83. Beszerezhető Kántor és Rosenberg cégeknél. 5 6. 28

Keményfa háló
modern, olcsón eladó, József kir. u. 63. uccai lakás. 599

Bútorok,
szőnlegek, képek, edények, szobacloset, spór, stb. **Rothermere 21.** 581

Háromajtós
garderob szekrény, barna, keményfából és fotel ágy eladó, Simon, Deák Ferenc ucca 2. földszint II. lépcső. 532

Egy
komplett keményfa telehálo eladó, elutazás miatt, Késes ucca 73. 670

Modern
új konyhaberendezések meglepő olcsón eladók, Hatvan ucca 23. 602

Dió-hálószoba
berendezések elsőrendü kivitelben, olcsón beszerezhetők Kiss testvérek müasztalosoknál, Apaffy ucca 131. 660

Hanószer

Eladó
zongora és divány. Hajnal-utcai városi kislakás, Baloghnál. 483

Jókarban
lévő zongora százötven pengőért sürgősen eladó, Német-u. 26. Nyilas telep. 450

Páncéltőkés,
kereszthúros, rövid, fekete zongora eladó, dr Kováts, Szappanos ucca 3. szám.

Lakást keres

Keresek
négyszobás, két bejáratú lakást, a Piac uccán. Cim a kiadóban. 529

Átadó üzlet vendégtő

Vendéglő,
lakással, külön udvarral kiadó, Eötvös Csapó ucca sarok. 614

Fűszerüzlet,
berendezéssel és raktárhelyiséggel azonnal kiadó, Mester ucca 45. 671

Autó, motor kerékpár

Négyszemélyes
autó, alkalmi vétel, Piac ucca 7., könyvüzlet. 412

Kerékpár,
8—12 éves gyermeknek való, alacsony, jó karban levő eladó, Csillag ucca 87. 579

Két használt
kerékpár eladó, Hatvan ucca 55., Róth. 575

Eladó
jó karban levő kerékpár, Faragó ucca 7. 588

Eladó
alighasznált kerékpár, „Waffenrad" és rézlusterek, Péterfia u. 48. Némethné. 565

„Chrysler"
nyitott, négyüléses, s üzemképes állapotban, kevés fogyasztású személyautó jutányos áron eladó. Megtekinthető a **Kiss börgyárban.** 556

Ötszázas
oldalkocsis motorkerékpár, sürgősen eladó, — Kassai út 8. 539

Méray 500 cm³
kifogástalan állapotban sürgősen eladó, „Bosch' Széchenyi ucca 24. 653

Üz'et, műhely raktárhelyiség

Fűszerüzlet,
jó forgalmú, árúval, s mérlegekkel eladó. Cím a kiadóban. 580

Kiadó
júniusra olcsón kis üzlethelyiség, Sas ucca 3. forgalmas helyen. 585

Nagyobb
istállót keresek 10—20 lóra. Rákosi J. u. 5. II. em. 589

Füszerüzlethelyiség
olcsón kiadó Biharitelep, Keresztes ucca 5 559

Nagy
üzlethelyiség, háromszobás, fürdőszobás és kétszobás udvari lakás Piac 56. alatt kiadó. 508

Üzlethelyiség
füszeresnek, lakással együtt kiadó, Csapókert János ucca 40. 625

Üzlethelyiség,
uccai és udvari, a Bikabérházban, forgalmas helyen, azonnalra kiadó. 658

Vigkedvü Mihály u.
2. számú épületben, üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni Szent Anna ucca 53. 664

Kistemplom
bazárnál és a püspöki palotában több üzlethelyiség augusztus 1-től kiadó. Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt a g: gondnoki hivatalban. 676

Kiadó lakás egyszobás

Szoba,
konyha, spájz kiadó, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 49. 503

Kiadó
uccai szoba, konyha, s spájz, azonnal, Vas Gereben ucca 11. 507

Egyszobás
mellékhelyiségekből álló lakás, tiszta, szép virágos udvaron, azonnal beköltözhető. Hatvan u. 24. szám. 525

Egy nagy
szoba, konyhás lakás el sejére kiadó, Lorántffy ucca 20. 534

Egy szoba,
és konyha, azonnal kiadó, Ötmalom ucca 1. szám. 543

Egy
udvari szoba, házimunkáért kiadó, Eötvös u. 52. szám. 488

Kiadó
egy uccai szoba, konyha, spájz, Luther ucca 8. szám alatt, jószágtartással. 409

Uccai
szoba, konyha, csendet szeretőnek azonnal kiadó, Mester ucca 15. 501

Szoba, konyha
kiadó Dózsa u. 21. sz. 564

Kiadó
azonnal egy szoba konyha, spájz, sertéstartással, Margit ucca 14. 500

Modern
uccai szoba, konyha, s mellékhelyiségekkel, — azonnal kiadó, Pacsirta ucca 44. szám. 591

Szoba,
konyha, spajz, fáskamara, jószágtartással kiadó, Malvin ucca 10. Nyilastelep. 593

Junius elsejére
kiadó egy különálló kisebb lakás, Margit ucca 5., Tócóskert. 605

Kiadó
szoba, konyha, havonta 16 pengőért elsejére Varga 45. 554

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó Homok u. 121. 561

Kiadó
egy szoba, konyhás, kamarás, szép napos, magas pincelakás, — előtte terrasszal, Simonyi ut 6. 620

Kiadó
uccai egy szobás szép lakás hozzávalókkal junius 1-re, Pereces u. 24. szám. 621

Uccai
egyszobás, konyhás lakás kiadó, Busi ucca 20. 649

Tiszta,
szoba, konyhás lakás, csendes udvarban kiadó, Gólya ucca 11. 651

Szép
szoba, konyha, spájz, s virágos udvarban kiadó Zugó ucca 4. reáliskolánál. 650

Egy szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel kiadó, Faragó u. 12. szám. Érdeklődni lehet Anny kalapszalonban, Csapó ucca 1. 645 5. 25.

Magasföldszint,
uccai szoba, konyha, s kamara kiadó, Dózsa u. 11. szám. 647

Egy
szoba, konyha, kiadó, Csokonai ucca 34. 669

Püspöki
palotában, Kálvin tér 5. sz. és Hatvan u. 42. sz. házakban augusztus 1-től 2—3—4—5 szobás lakás kiadó. Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt a g. gondnoki hivatalban. 675

Kiadó lakás kétszobás

Modern kettőszobás
lakás a Poroszlay út 24. szám alatti teljesen új házban, minden mellék helyiségekkel esslingeni redőnnyel, vízvezetékcsatornázással, gázzal, parkettával és cserépkályhákkal kiadó. Értekezni a helyszinen vagy Tóth és Sebestyén, Fürdő ucca 2. számú irodájában. 437 5. 31

Kiadó
uccai két szoba, konyha kamara és faszín, Zápolya ucca 3. 404

Kiadó
utcai szoba, konyha, — mellékhelyiséggel, sertés, baromfi tartással. Vargakert, Legányi-utca 37. 522

Kiadó
augusztusra két szoba, előszoba, konyha, spájz Varga ucca 6. 455

Udvari
2 szobás, konyhás lakás július elsejére kiadó. Teleki 9. 537

Kettőszoba,
előszoba, konyha, pince, fáskamrából álló — újonnan festett, tiszta lakás szép virágos udvaron, olcsón azonnal kiadó. Hatvan-u. 24. — Keresztépület. 524

Mikepércsen
két padlós szoba, konyha udvarral nyaralóknak kiadó. Cegléd, Pesti-út. 533

Kiadó
utcai kétszobás összkonfortos úri lakás, — mellékhelyiségekkel — augusztusra. Teleki-utca 13. 547

2 szobás,
udvari lakás központban kiadó. Hüvelyes 6. 545

Kétszobás,
úri lakás kiadó azonnalra is. Batthyány 13. Délután 3—5-ig. 481

Kétszoba,
hall, fürdőszobás utcai lakás augusztus 1-re kiadó. Kossuth-u. 39. Házmester. 454

Kiadó
kétszobás modern lakás augusztus 1-re. Kigyó u. 37. sz. 491

Kiadó
lakás Tépén, 2 szoba — előszoba, konyha, 600 négyszögöl veteményes gyümölcsös telken. Lehetőleg nyugdijasnak, vagy aki feles baromfi és jószágtartást bir. Kitűnő terepen. Szücs Béla, Tépe. 517

2 szoba,
előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel, szép, száraz lakás, augusztus egytől kiadó. István-út 40. 520

Kiadó
kettő szoba, előszoba, s fürdőszobás uccai új lakás, víz, gáz bevezetve, augusztus elsejére, — Arany János ucca 55. 576

Kétszobás
kis lakás, csendes udvarban, kisebb családnak kiadó, Szent Anna ucca 41. 578

Kiadó
két szoba, előszoba és egy szoba, konyha, — Tisztviselőtelep, Bornemissza ucca 14. 582

Kiadó
két szoba, konyha, s spájzos lakás, június hó elsejére, Pacsirta ucca 16. szám. 617

Kiadó
két szoba, előszobás s fürdőszobás modern lakás, augusztusra, Széchenyi ucca 76. 616

Kiadó
két szoba, konyhás lakás, kis családnak, aug. hó elsejére, Kigyó ucca 21. szám. 615

Kiadó
különálló, kettőszobás családi ház kerttel — augusztus 1-től, Tisztviselőtelep. s Bornemissza ucca 4. Értekezni lehet ucca 32. 626

Kossuth ucca 67.
alatt, udvari két szoba, előszoba, konyha, spájz azonnalra kiadó, virágos, csendes udvar. 633

Két szoba,
előszoba, egyik szoba uccai, hozzátartozékaival kiadó, Böszörményi út 8. szám. 565

Kiadó
udvari kétszobás lakás mellékhelyiségeivel Szappanos u. 11. sz 638

Kétszobás
uccai lakrész kapualatti bejárattal lehetőleg üresen irodának, vagy garzonlakásnak különösen alkalmas — fürdőszoba használattal azonnal kiadó, Király, Hunyadi ucca 2. 678

Kiadó
két szoba, előszoba, s mellékhelyiségekkel, — Széchenyi ucca 31. Szilágyinál. 644

Két szoba,
előszoba, minden mellékhelyiségekkel, június ra kiadó, Csokonai u. 15. szám. 640

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
modern napfényes kerti lakás, verandával, fürdőszobával azonnal kiadó, István út 49. 112 5. 17

3 szobás á
lakást központban aug. egyre keresek. Cím a kiadóban. 457

Szép
háromszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel parkirozott udvarban augusztusra kiadó. Barna-u. 10. 512

Háromszobás
lakás kerttel júniusra, kétszobás augusztusra kiadó, Nap-utca 13. 527

Utcai
3 szobás konfortos lakás augusztus elsejére kiadó. Teleki 9. 536

Kiadó
modern utcai és udvari 3 szobás szép lakások. Csapó 59. 541

Háromszobás
lakás, mellékhelyiségekkel, külön udvarral, — azonnalra is, József kir. herceg ucca 25. Érdeklődni második ajtó oldalról. 662

Kiadó lakás nagyobb

Azonnalra,
avagy későbbre, földszinti uccai, modern, s tiszta úrilakás kiadó, Arany János ucca 20. 683

Ötszozás
komfortos lakás augusztusra kiadó, Poroszlai út 45. egyetemnél. Telefon : 27-85. 567

Négyszobás,
komfortos lakás, első emeleten, két bejárattal irodának és lakásnak alkalmas, azonnalra, — vagy augusztusra kiadó Hungária palotában. 609

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert utca 16

Eladó házak :
Magoss György-téri vilamos megálló közelében háromszobás adó mentes, fürdőszobás szép ház, központi fütéssel, nagy telekkel, 18.000 pengőért.

Ugyanott magas, szép háromszobás, fürdőszobás lakóház, világos pincelakásokkal, 14.000 pengőért.

Szent Anna és Nap u. sarkán, értékes ház, üzletekkel, nagy lakásokkal 40.000 pengőért.

Jókai ucca közepénél négyszobás fürdőszobás adómentes új ház és öt kis lakás, 25.000 pengőért.

Déri-téri telek kétszobás lakással, 15.000 P.

Erdő közelében, villamos megállónál szép kétszobás, fürdőszobás, adómentes, palatetős, s alápincézett villa 13.000 pengőért, kedvező fizetési feltételekkel.

Pereces ucca 7. alatt négyszobás, fürdőszobás lakóház 6.000 pengőért.

Honvéd ucca 55. sz. ház három lakással, 5.500 pengő.

Libakert, Viola ucca 23. sz. alatt 430 négyszögöles telek, háromlakásos jó házzal 7.000 pengő.

Tócóskert, Nemes u. 19. sz. Gyümölcsössel, s kétszobás lakással 2800 pengő.

Vágóhídnál, Szép ucca 7. sz. Kétszobás, üvegezett verandás lakással, gyümölcsöskerttel 1500 pengő.

Vágóhídnál, Pandur u 3. sz. Egyszobás lakással, kedvező feltételekkel 700 pengő.

Dienes ingatlaniroda, Füvészkert ucca 16.

Hétszobás
lakás kiadó, novemberre, Batthyányi ucca 1. házmesternél. 376

Kiadó
augusztusra emeleti 4 uccai szoba, összkomfortos, Sas ucca 3. Megtekinthető 10—12 óráig. 586

Bútorozott szoba

Bútorozott
különbejáratú szoba — kiadó. Szent Anna-utca 23. szám. 5-ik lakás. 492

Különbejáratú
bútorozott szoba szép parkban kiadó. Esetleg leg teljes ellátás. Simonyi-út 13. 504

Inteligens
nő lakást kaphat, esetleg teljes ellátást is. — Cim: Berek-u. 8. 516

Különbejáratú
utcai bútorozott szoba azonnal kiadó. Tompa Mihály-u. 8. Attlla tér mellett. 515

Bútorozott
szoba, szép tiszta, olcsón kiadó, Patai ucca 15. szám. 574

Kiadó
laktanyához, vasúthoz közel, különbejáratú uccai bútorozott szoba, előszobával Teleki ucca 27. szám. 610

Bútorozott
szoba, fürdőszoba használattal, a központban kiadó. Értekezni Keszler, Széchenyi ucca 1-B. 612

Uccai
bútorozott szoba, a város közepén, június hó elsejére kiadó, Burgondia ucca 11. 634

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Simonffy u. 32. emelet balra. 627

Butorozott
szoba kiadó tisztviselő családnál. Szent Anna u. 23. keresztépület. 624

Különbejárat ú
nagy szoba, bútorral — vagy anélkül kiadó. — Ugyanott pincelakás is. Bethlen ucca 40. 666

Elveszett

Elveszett
fekete rókaboa. Megtalálója jutalomban részena 24. alatt. 459

Elveszett
„Pajtás" nevü farkaskutyám. Felkérem aki tud róla értesitsen lakásomon, Veresegyházi Tamás ucca 16. (A)

Elveszett
fekete róka boa. Megtalálója jutalomban részesül, Meszena ucca 24 alatt. 459

Elveszett
a Kossuth, Cegléd ucca, Vámospércsi ut vonalán csütörtökön este egy barna női kézitáska Megtalálóját nagyon kérem adja le a benne levő vasúti igazolvánnyal és tárgyakkal együtt a kiadóba. Pénzt tartsa meg. Jutalmat is kap. 513

Vegyes

Értesitem
a szálkahalmon legeltető, juhtartó gazdatársaimat, hogy a nyirás május hó 13—26. lesz. Szathmári felügyelő. 551

Méhet,
nyaraltatásra, erdő mellett elfogadok, Százados ucca 22. 514

Hofherr 48"
cséplőszekrény, 6 HP MÁV gőzlokomobil, — 1000 m/m kilencéves cséplőgép, 4—5 HP Nichoson gőzmagánjáró, 54" MÁV gőzcséplőkészlet elevátorral — ezerkettőszázért három évi törlesztésre — Királynál, Hunyadi u. 2. szám (Royal épület) 679

Földek, házak, telkek **eladása, vétele, bérlete** ügyében forduljon bizalommal
DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához DEBRECEN, Füvészkert ucca 16. szám.

Tüzelő anyagok

Száraz tűzifát,
mindenféle hazai szenet legolcsóbban beszerezhet, hazaszállítva Halász Bertalan tűzifa és szén kereskedésében, a Margitfürdő mellett. Telefon: 10—24. sz. vv.

Tűzifa,
elsőrendű, akáchasáb, s tölgyhasábfa, szekérrakomány szállítva 2.80 Varga ucca 45. 555

Ingatlanforgalmi irodák

ELADÓ FÖLDEK

230 magyar holdas birtok hétszobás urilakással, bőséges épületekkel, buzatermő aljhomok föld Debrecentől 30 kilométerre, magyar holdanként 600.— pengőért.

50 hold fekete föld tanyával kat. holdanként 700.— pengő,

30 kat. hold feketeföld tanyával, kövesut mellett 680 pengőért,

4 kat. hold buzatermő homokföld, vágóhidtól kövesuton 2 kilométerre 2.600.— pengőért.

Dienes ingatlaniroda, Füvészkert ucca 16.

Ingóságvétel

Öcskavasat
fémet, elhasznált cséplő garnitúrákat, bármiféle, gépalkatrészeket, legmagasabb árban veszek. — Meghivásra házhoz jövök, vidékre is. Eötvös ucca 110., fiókraktár Csapó ucca 85. Telefon 26—86. sz. Steiner. 697 7. 11.

Tábori tüzhelyet,
kovácsfuvót, vizeslajtot veszek Honvéd ucca 25. 572

Ingóságeladás

Gumicső,
kert locsolásához igen alkalmas 30 mm. belvilágú, cirka 30 folyó méter eladó. Cim a kiadóhivatal pénztár. 1499

Ötszázas
mérleg, egy vízfecskendő eladó, Rákóczi ucca 5. szám. 444

Nagy erős
záros láda eladó, Püspöki palota II. 11. ajtó. 458

Eladó
diófa tönkök. Kút-utca 112. szám. 152

Eladó
4 drb. jókarban levő 80x160 küllők belvilágú ablak. Érdeklődni Dózsa-u. 6. Ugyanott kerestetik 28 fm. 120 cm. magas sodronykerítés — táblákban. 494

Ablakok
137—106 felsőrész keret és spalettával, 219—126 vasráccsal, 3 karu villanylámpa, hajnyíró, vasrácsajtó 227—138, kis rácsajtó 95—96, vas ajtó 217—90 eladók. Péterfia 42. Házmester. 493

Egy
jó állapotban levő jégszekrény és kerek pult eladó. Cegléd-u. 4. 502

Tűzhely
asztali, olcsón eladó. — Móric-u. 28. 528

Eladó
jókarban lévő diófaszekrény, ebédlő szekrény, ebédlő divány, szalontü kör, függőlámpa. Wesselényi 125. 523

Fiókos
állvány, pult, mérleg, 5 és 30 kg., kályha eladó. Csap-u. 27. 546

Szuszik
deszka eladó, Mester-utca 40. Értekezni vasárnap délelőtt 8—11 ig. 480

Zongora,
szalongarniturák, sezlon, hálók, iróasztalok vitrin, szekrények és más alkalmi butorok legolcsóbban eladók — Csapó 6. zálogház mellett. 600

Ebédlő
futó és összekötő szőnyegek, szép iróasztalok, könyvszekrények, recamiék, hencserek, vitrinek, könyvállványok, háromajtós szekrények, antikasztalok, facsillárok, fali karok, orvosi müszerszekrény, székek, fotelek, mindenféle magános butorok eladók Ingóságközvetitőben. 584

Eladó
egy nyári szövetruha, szép leánykaruhák és egy racket. Faragó u. 7. szám. 587

Fürdőkád,
öntöttvasból, kissé hibás, jutányosan eladó, Hungária palotában. 608

Szőnyeg,
álló tükör, szekrények, kredenc, ágytoll, asztalok, lóca, kofferek eladók, Attila-tér 7. 611

Eladó
egy vasállványú körfürész gép, fűróval és esztergával kombinálva Csapó ucca 99., hentesüzlet. 618

Uj ebédlő
asztalsparhelt, új orvosi vizsgáló asztal, konyhabútor eladó, Monti ezredes ucca 15. 562

Festett,
kerti asztalok, székek, hordozható rácsos kerítések eladók, Sántha cukrász, Püspökipalota. 571

Eladók
teherhordó 3 kerekü stricikli, Romeó sokszorosító. Állványos dupla petroleum gyorsfőző, tizedesmérleg, irógép, Molnár Oszkár müszerész, Kossuth ucca 31. szám. 635

Ikerablak
tizenkétrámás, befele nyiló 150x160, eladó. — Füvészkert ucca 14. 583

Jéghűtő
hálószoba, ebédlőbútor, sezlon, pult, antik komót, székek, asztal, eladó, Csapó ucca 14. 689

Rádió
varrógép, irógép, iróasztalok, hármas szekrény, székek, szekrények, eladók. Használt bútorokat veszek, Csapó ucca 19. 648

Ebédlő
iróasztal, könyvszekrény, szmirnaszőnyeg, antik asztal, Ferenc József út 79. második em. 643

Gazdasági eszközök

Manorek daráló
jókarban, uj kövekkel eladó Ispotály ucca 3/b. Telefon 27—85. 568

Méhkaptár,
hat darab, üres, országos méret, 4 keretsoros keretekkel, olcsón eladó. Mektekinthető 8—2 óráig, Csillag ucca 17. 573

Eladó
egy drb. jó karban levő Fordson traktor, Csohány Zsigmond földbirtokos, Hajdúnánás. 466

Eladó
egy 4-es gőz garnitura összes szerelvényeivel, Hajduböszörmény Árpád u. 12. 518

Méhkaptár
Két darab uj „Boconádi" méhkaptár eladó Vargakert, Bán u. 13. szám. 548

Homokfutó
és tejes kocsik eladók, Hatvan ucca 47. 628

Ekekapák,
Beckher gyártmányúak újak, őszfizetésre kaphatók, Pacsirta ucca 64 665

Nagy Sándor ingatlanirodájának
megbizható, gyors, pontos, eredményes munkája ma már fogalom!
Bérpaloták, bérházak, családiházak, földek, földbirtokok, szőlők, villatelkek, házhelyek hőséges választékban állanak rendelkezésre.
Nem hirdetek száz rossz dolgot, ellenben legmesszebbmenő igényeit kielégitem, ha bizalommal felkeres.
Mindenkit lelkiismeretesen és szakszerűen kiszolgálok, amelyet igazol köztudatban élő mocsoktalan nevem.
Iroda: CSAPÓ UCCA 56. — (Villamos megállónál. 5. 26

Piaci árak

ELŐBAROMFIÁRAK:

Pulyka k. kg	0.70—0.80	Tyúk párja	4.20—6.00
Kisiba drb.	0.55—0.80	Jerce párja	3.40—4.00
Liba k. kg.	1.00—1.25	Csirke párja	2.50—3.20
Kiskacsa drb	0.16—0.40	Csirke párja	1.20—2.20
Kacsa k. kg.	1.10—1.30	Tojás darabja	.04—0.06

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	1.00—1.30	Lekvár kilója	0.65—.72
Szilva kilója	0.70—1.50	Citrom drb.	0.04—0.08
Aszalt gyüm.	0.50—0.60	Narancs kg.	0.66—0.80
Dióbél kg.	2.80—3.20		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.26—0.30	Uj kalarábé drb	16—25
Fokhagyma kilója	1.20—1.40	Petrezselyem és sárgarépa kilója	0.26—0.32
Dughagyma kilója	0.50—0.55	Bab, száraz kg	0.16—20
Burgonya rózsa kg.	0.09—0.12	Ugorka drb.	0.12—0.35
Burgonya vegyes, kilója	0.05—0.08	Spenót és sóska csom.	0.03—0.08
Retek drb.	0.02—0.04	Saláta feje	0.01—0.03
Savanyúkáposzta kilója	0.26—0.30	Zöldhagyma csomója	0.03—0.04
		Gomba csom	0.10—0.14
		Hónaposretek	0.06—.10
		Zöldség csomója	6—10

KENYÉRÁRAK:

Fehér kenyér kg.	0.34	Rozs kilója	0.24
Félbarna kilója	0.32	Péksütemény kg.	0.05
Barna kenyér kg.	0.28		

LISZTÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg.	0.31	Búzadara kg.	0.36
Búzaliszt 0-ás kg.	0.31	Rozsliszt kilója	0.20
Búzaliszt 2-ős kg.	0.29	Korpa kilója	0.12
Búzaliszt 4-es kg.	0.27		

Eladó házhely

Házhelyek
lakbérlekötésre is eladók, Tócós-Csigekertben. Felvilágositás Sas ucca 4. első emelet 5. sz. ügyvédi irodában. 413

Beépítésre
egyetemi partnál, villatelek eladó, Csáthynál, Deák Ferenc ucca 9.

Eladó ház

Eladó
Gyár ucca 4. számú bérház háromszáz négyszögöl kyümölcsössel, négy lakással, kétkemencés pékséggel, istállóval, hizlalóval, 9 ezerért 1810 V. 19

Eladó
ház, Kassai utra néz, Sárosi ucca 16. két szoba, konyha, speiz, gyümölcsös. 498

Eladó
család kis ház igen olcsón, Kerekes-telep. — Szávay Gyula 41. 506

Szép
kettő szobás adómentes ház olcsón eladó. Kuruc 77. 511

Salétrom ucca 18.
számú ház eladó. Kétszobás, egyszobás lakások kiadók. Értekezni Erzsébet ucca 12. 607

Eladó ház
Simonffy ucca 49. 590

Itt egy
hihetetlen olcsó vétel, Méliusz tér 7 számu ház, áll 1x4, 3x2, 1x1 szobás, két lakás adómentes, évi bére 3000 P, évi adója 1000 P. — Kérünk érte 22.000 P-t 15.000 P-vel megvehető. 656

Itt egy
ajándékvétel! Hatvan uccai kertnek a legelején Diófa ucca 16. szám alatt szép 600 öl villatelek hihetetlen ár 2.300 P, 800 P-vel is átvehető. — Megbizott Samu János, uHnyadi ucca 24. 655

Ezek aztán igazi
alkalmi vételek! Ezek azoknak szólnak, akik a szép dolgot szeretik. Károly Ferenc József ut 13. szép ötszobás, parkettes szoba fürdő szobával, ugyancsak Károly Ferenc József ut 23. számu kétszer négyszobás fürdőszobás, parkettes lakásokkal; Simonyi ut 5. számu négyszobás villa 6000 öl területtel. — egyik szebb a másiknál. Megbizott Samu 24. szám. 657

Adómentes
(2 szoba, előszoba stb.) villaszerü ház 573 □-öl gyümölcsössel olcsón eladó, Töhötöm u. 24. Köntöskert. (A)

Elköltözés
miatt olcsón eladó a József kir. herceg ucca 50. számú ház. Esetleg budapesti, vagy Pestkörnyéki házzal elcserélhető. 557

Eladó
olcsón a Csillag ucca 59. számú ház, ára 3800 pengő. 566

Földbérlet

Ondód
Perec-düllő 18. számu 31 holdas tanya Timár u. 21. sz. 573

Kiadó
Ondódon, a Fái-düllőben 11 hold föld, tanyával, Vörösmarthy ucca 3. szám. 630

Tanyásbirtok,
22 hold, Ondódon Perec düllőben, októberre kiadó, Varga ucca 25. 133

Eladó föld

Nyugdíjba készülő vasútasok figyelmébe!
150 négyszögöles, bekerített s nemes gyümölcs fákkal beültetett telek eladó. Vecsésen. Pest megye. Vonat, villamos és autóbusz közlekedés. Cim és ár megtudható a sebészeti klinika portásánál. 427 5. 19

Poroszlay út 32.
sz. alatt, Mikszáth Kálmán ucca felőli részen, 400 négyszögöl szőlő, gyümölcsössel együtt eladó. Értekezni Simonyi 12. szám. 462

Feketeföld,
10 hold, előnyös árban eladó. Cím a kiadóban. 509

Mikepéresi
határban 60 kat. hold tanyásbirtok haszonbérbe adó. Sinay Irén, Bethlen utca 41. 538

Ebesen
11 hold szántóföld, közvetlenül vasúti állomásnál eladó. Felvilágosít: dr. Hódy ügyvéd, Széchenyi-u. 1. 519

Eladó
55 hold tanyásbirtok, Balla István, Hatvan u. 47. szám. 550

Eladó állatok

Eladó
egy másfél éves angol tenyészkoca, Luther ucca 12. szám. 486
négy hónapos átvészel tetett faj malacok Jókai u. 19. 544

Olcsón eladó
Huszár Gál 31. piactérre néző uj ház 100 gyümölcsfával, adómentes. 487

Szép malacokat
megbizhatónak felesbe adok, Kiss, Eötvös ucca 114. szám. 667

Eladók
méhek, Gohér ucca 21. (Hatvanuccai kert) 673

Felelős szerkesztő
PÁLFY JÓZSEF.
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása